

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-02/25-01/76

URBROJ: 65-25-2

Zagreb, 11. rujna 2025.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o otocima*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 11. rujna 2025. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministricu regionalnoga razvoja i fondova Europske unije Natašu Mikuš Žigman i državne tajnike Zrinku Raguž, Domagoja Mikulića i Kristinu Bilić.

PREDSJEDNIK
Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/25-01/16
URBROJ: 50301-05/16-25-6

Zagreb, 11. rujna 2025.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Prijedlog zakona o otocima

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. – pročišćeni tekst i 5/14. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 123/20. i 86/23. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o otocima.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministricu regionalnoga razvoja i fondova Europske unije Natašu Mikuš Žigman i državne tajnike Zrinku Raguž, Domagoja Mikulića i Kristinu Bilić.

PREDSJEDNIK

mr. sc. Andrej Plenković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

PRIJEDLOG ZAKONA O OTOCIMA

Zagreb, rujan 2025.

PRIJEDLOG ZAKONA O OTOCIMA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. – pročišćeni tekst i 5/14. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

1. Ocjena stanja

Na snazi je Zakon o otocima („Narodne novine“, br. 116/18., 73/20. i 70/21.) kao propis kojim se uređuje način na koji se otočna dobra mogu upotrebljavati i iskorištavati te razvojna politika usmjerena na prevladavanje ograničenja kojima su otoci podvrgnuti, a koji je započeo proces uvođenja modernijeg pristupa i pogleda na razvoj otoka. Provedbom važećeg Zakona uočena je potreba za poboljšanjem, osuvremenjivanjem i unaprjeđenjem institucionalne i zakonodavne osnove kako bi se briga za otoke još više unaprijedila i kako bi mjere za otoke bile usklađene s europskim i međunarodnim inicijativama i politikama te da bi se postojeće mjere modernizirale i uvele nove mjere. Iz tog razloga se pristupilo izradi novoga zakona, kroz koji su postojeće odredbe i mjere unaprijeđene, a uvedene su i nove odredbe i mjere.

2. Osnovna pitanja koja se trebaju urediti Zakonom

Prijedlogom zakona nastojat će se uskladiti i poboljšati dio postojećih odredbi kao i propisati nove odredbe te će se predvidjeti provedbene mjere za implementaciju istih.

Prijedlogom zakona će se između ostalog redefinirati pojam otoka i otočana te način razvrstavanja otoka radi boljeg usmjeravanja mjera za poboljšanje života na otocima. Nadalje, poboljšat će se sustav praćenja i koordinacije pripreme i provedbe programa, mjera i projekata na nacionalnoj međuresornoj razini. Dodatno će se definirati uloga Registra otoka. Predviđeno je poboljšanje mjera u domeni otočne razvojne politike (vodoopskrba, prometna povezanost, razvoj civilnog društva, Hrvatski otočni proizvod, potpore za poslodavce te infrastrukturni razvoj otoka). Nadalje, uspostaviti će se set novih mjera u domeni zelene i energetske tranzicije, zaštite okoliša i prirode i zdravstvene.

U cilju izjednačavanja uvjeta života na otocima s uvjetima na kopnu Prijedlogom zakona o otocima su obuhvaćene mjere subvencioniranja cijene prijevoza vode na otocima/otočnim naseljima koja nisu spojena na vodoopskrbni sustav, kako za otočane tako i za gospodarstvenike. U cilju poticanja poduzetničkog okruženja te poticanja konkurentnosti otočnog gospodarstva zadržana je postojeća mjera za očuvanje radnih mjesta za otočne poslodavce te je uvedena nova mjera usmjerena digitalnoj i zelenoj tranziciji otočnih gospodarstvenika te uvođenju pametnih i održivih tehnoloških rješenja. Zadržan je i program Hrvatski otočni proizvod kojim se želi osigurati prepoznatljivost otočnih proizvoda te potaknuti proizvodnju i očuvati tradiciju. Kao dodatni poticaj uvodi se dodatna mjera kojom će se otočnim proizvođačima subvencionirati troškovi neophodni za izdavanje oznake kvalitete Hrvatski otočni proizvod (troškovi analitičkih ispitivanja).

S namjerom ispunjavanja posebnog cilja usmjeravanje aktivnosti prema društveno-gospodarskom razvoju otoka te posebnog cilja demografske održivosti otoka Prijedlogom zakona o otocima se definiraju sljedeće mjere za razvoj otoka: vodoopskrba i odvodnja na otocima, povlašteni javni pomorski prijevoz, povlašteni javni otočni cestovni prijevoz, infrastrukturni razvoj otoka, Hrvatski otočni proizvod, poticanje razvoja civilnog društva na otocima, poticanje konkurentnosti i rasta poduzetništva na otocima, razvoj zdravstvene zaštite na otocima, gospodarenje otpadom na otocima i otočna iskaznica.

Također, Prijedlogom zakona o otocima omogućit će se veća zastupljenosti otoka u propisima i programima resornih tijela. Kroz novi Zakon o otocima nastaviti će se i suradnja s resornim tijelima u čijoj su nadležnosti ostale mjere koje su od iznimne važnosti za razvoj otoka, a naročito prometna povezanost, zdravstvena zaštita i gospodarenje otpadom te će se ojačati sustav međuresorne koordinacije na nacionalnoj razini po pitanju pripreme i provedbe programa i mjera za otoke.

3. Posljedice koje će donošenjem Zakona proisteći

Ugovor o funkcioniranju Europske unije u članku 174. stavku 3. definira otoke kao jednu od regija koje su izložene ozbiljnim i trajnim prirodnim ili demografskim poteškoćama. Europska unija stoga nastoji smanjiti razlike u stupnju razvijenosti među različitim regijama i zaostalost regija u najnepovoljnijem položaju te u tom smislu provodi aktivnosti koje vode jačanju njezine ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije. Članak 175. navedenog Ugovora propisuje da države članice provode svoje ekonomske politike i koordiniraju ih tako da ostvaruju navedene ciljeve.

Nacionalnom razvojnom strategijom 2030. (u daljnjem tekstu: NRS) kao najvišim aktom strateškog planiranja dugoročno se usmjerava razvoj društva i gospodarstva u svim važnim pitanjima za Hrvatsku, koja time dobiva okvir za razvoj u narednom desetljeću, a temelji se na konkurentskim gospodarskim potencijalima Hrvatske kao i na prepoznatim razvojnim izazovima na regionalnoj, nacionalnoj, europskoj i globalnoj razini, pri čemu elemente strateškog okvira čine vizija Hrvatske u 2030. godini, razvojni smjerovi i strateški ciljevi.

U sklopu NRS-a, razvoj pametnih i održivih otoka je prepoznat kao jedan od prioriteta razvojne politike Republike Hrvatske unutar Razvojnog smjera 4. - Ravnomjerni regionalni razvoj i Strateškog cilja 12. - Razvoj potpomognutih područja i područja s razvojnim posebnostima.

Nacionalni plan razvoja otoka 2021. - 2027., kojeg je izradilo Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, a usvojila Vlada Republike Hrvatske u prosincu 2021. (Nacionalni plan) je srednjoročni akt strateškog planiranja razvoja otoka koji razrađuje provedbu ciljeva iz Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030. godine, a u kojoj su pametni i održivi otoci prepoznati kao jedno od prioriternih područja javnih politika Republike Hrvatske.

Nacionalni plan sadržava posebne ciljeve koji su usklađeni s Nacrtom prijedloga Zakona o otocima unutar sljedeća četiri prioritetna područja Nacionalnoga plana: Prioritet 1. Kvaliteta življenja i dostupnost javnih usluga na otocima, Prioritet 2. Održivi razvoj otočnog gospodarstva, Prioritet 3. Pametno i održivo upravljanje otočnim resursima i okolišem i Prioritet 4. Mobilnost i povezivost otočnog prostora.

Nacrt prijedloga zakona o otocima zadržava pristup strateškom planiranju razvoja otoka propisivanjem obveze donošenja nacionalnog plana razvoja otoka i županijskih planova razvoja otoka te predviđa razvoj otoka u skladu s ključnim odrednicama razvoja otoka koje su Zakonom i definirane.

Prijedlogom zakona o otocima će se:

- redefinirati pojam otoka i otočana te načina razvrstavanja otoka radi boljeg usmjeravanja mjera za otoke i otočane
- ojačati sustav praćenja i koordinacije pripreme i provedbe akata strateškog planiranja i programa iz nadležnosti tijela državne uprave i drugih javnopravnih tijela
- dodatno ojačati uloga Registra otoka.

Predviđeno je poboljšanje mjera u domeni otočne razvojne politike, odnosno unaprijediti će se postojeće mjere:

- vodoopskrba
- prometna povezanost
- razvoj civilnog društva
- Hrvatski otočni proizvod
- potpore za poslodavce
- infrastrukturni razvoj otoka.

Uspostavit će se i set novih mjera za otočno područje i otočno stanovništvo usmjerenih prvenstveno na teme:

- zelene i energetske tranzicije
- zaštite okoliša i prirode
- zdravstvene zaštite.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU ZAKONA

Primjena ovoga Zakona zahtijeva osiguranje financijskih sredstava u državnom proračunu Republike Hrvatske, na Razdjelu 061 Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, te na Razdjelu 065 Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture (Agencija za obalni linijski pomorski promet), na Razdjelu 076 Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine (Državna geodetska uprava) i na Razdjelu 109 Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije (Općinski sudovi), Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, kao i jedinica područne (regionalne) samouprave i proračuna jedinica lokalne samouprave u čijoj su nadležnosti otoci.

Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije sredstvima državnog proračuna Republike Hrvatske provodi Program 2904 Održivi razvoj jadranskih otoka koji uključuje sljedeće aktivnosti:

A570356 Poticanje otočnog gospodarstva - u ovom Zakonu predviđen je nastavak provođenja mjere dodjele potpora male vrijednosti za očuvanje radnih mjesta otočnim poslodavcima (članak 30. Zakona) na temelju objave jednogodišnjeg javnog poziva.

Uvođenje nove mjere (članak 31. Zakona) poticanja obavljanja gospodarske djelatnosti onih otočnih poduzetnika koji svoju djelatnost obavljaju na otocima kroz potpore male vrijednosti namijenjene uvođenju pametnih i održivih tehnoloških rješenja i inovativnog pristupa tradicionalnim otočnim djelatnostima, zatim ulaganjima u energetske učinkovitije i

ekološki prihvatljivije proizvodne procese te primjenu novih tehnoloških rješenja u proizvodnim procesima kojima se podupire digitalizacija poslovanja.

U državnom proračunu Republike Hrvatske za nastavak provedbe i uvođenje nove mjere kroz subvencije, planiran je iznos po 2.000.000 eura godišnje za razdoblje 2025., 2026. i 2027. godina, što ukupno iznosi 6.000.000 eura.

A570463 Razvoj otoka – za ovu aktivnost u državnom proračunu Republike Hrvatske za 2025. godinu planirano je 7.110.000 eura, za 2026. godinu 7.460.000 eura te za 2027. godinu iznos do 8.510.000 eura, što za navedeno trogodišnje razdoblje ukupno iznosi 23.080.000 eura.

Ova aktivnost uključuje nastavak provedbe poboljšanih već postojećih mjera: (1) Financijsku podršku radu otočnih koordinatora koja se odnosi na tekuće pomoći u iznosu do 60.000 eura za 2025., 2026. i za 2027. proračunsku godinu, provedbu (2) Poticanje infrastrukturnog razvoja otoka (dosadašnji Program razvoja otoka), odnosi se na kapitalne pomoći unutar općeg proračuna koji za 2025. godinu planira iznos do 6.400.000 eura, za 2026. godinu do 6.700.000 eura te za 2027. godinu do 7.700.000 eura, te (3) Poticanje razvoja civilnog društva, kroz kapitalne donacije, u iznosu do 350.000 eura u 2025. godini, 400.000 eura u 2026. godini te do 450.000 eura u 2027. godini.

Na ovoj aktivnosti planiraju se novi troškovi za potrebe uvođenja i provođenja novih mjera koje uključuju Poticanje razvoja vodno-komunalne infrastrukture naročito alternativnih i individualnih sustava vodoopskrbe i odvodnje (članci 22. i 23. Zakona), a odnose se na naknade građanima i kućanstvima u iznosu po 300.000 eura za 2025., 2026. i 2027. proračunsku godinu.

A758048 Informatizacija za potrebe provedbe i kontrole otočnih prava kroz ISOP – nastavljaju se aktivnosti vezane za stvaranje mogućnosti uspostave informatičkog sustava kojim bi se omogućilo vođenje evidencije provedbe mjera kojima se dodjeljuju otočna prava (članka 19. Zakona) te evidencija korisnika i njihovog korištenja pojedinog dobivenog prava, za što se na ovoj aktivnosti za svaku proračunsku godinu u državnom proračunu Republike Hrvatske osigurava iznos do 39.816 eura za razdoblje 2025. - 2027. godine, što ukupno iznosi 119.448 eura.

A819012 Hrvatski otočni proizvod (članak 27. Zakona) - za ovu aktivnost u državnom proračunu Republike Hrvatske za razdoblje 2025. - 2027. godine za svaku proračunsku godinu osigurava iznos po 139.152 eura, odnosno za ovo trogodišnje razdoblje osigurava se ukupno 417.456 eura.

Nastavlja se provoditi dosadašnji Program Hrvatski otočni proizvod koji obuhvaća označavanje proizvoda i promociju otočnih proizvoda i tradicije, s tim da se kroz subvenciju otvara mogućnost otočnom subjektu kojemu je izdano rješenje o dodjeli oznake HOP da može ostvariti pravo na dodjelu bespovratnih financijskih sredstva radi sufinanciranja troškova analitičkih ispitivanja za otočni proizvod za koji je oznaka HOP dodijeljena, a sredstva za ovu subvenciju planirana su u okviru iznosa ove proračunske aktivnosti u iznosu do 30.000 eura za svaku proračunsku godinu u razdoblju 2025. - 2027. godine.

A570354 Vodoopskrba otoka (članak 20. Zakona) – na proračunskoj aktivnosti u državnom proračunu Republike Hrvatske za razdoblje 2025. - 2027. godine ukupno je osigurano 8.101.338 eura.

U okviru osiguranih i planiranih sredstava nastavlja se provedba mjere financiranja troškova prijevoza vode vodonoscem i/ili autocisternom otočanima u otočnim naseljima ili dijelovima otočnih naselja koja nisu priključena na sustav javne vodoopskrbe i uvodi se dopuna u toj mjeri na način da će se omogućiti subvencioniranje troškova prijevoza vode i izvan područja otočnih naselja ili dijelova otočnih naselja koja nisu priključena na sustav javne vodoopskrbe kada nastane potreba za količinom vode većom od mogućnosti opskrbe putem sustava javne vodoopskrbe, a uslijed akcidentnih i kriznih situacija i dugih sušnih razdoblja kroz naknade građanima i kućanstvima. Planirana sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske za razdoblje 2025. - 2027. godine, za svaku proračunsku godinu iznose po 2.435.000 eura, tj. za trogodišnje razdoblje ukupno 7.305.000 eura.

Na istoj proračunskoj aktivnosti, kroz subvencije, nastavlja se provedba mjere kojom otočni gospodarski subjekti, koji obavljaju gospodarsku djelatnost u otočnom naselju ili dijelu otočnog naselja koje nije priključeno na sustav javne vodoopskrbe, mogu ostvariti bespovratna financijska sredstva za podmirenje 100% troškova prijevoza vode plovilom vodonoscem i/ili autocisternom, za što je u državnom proračunu Republike Hrvatske u razdoblju 2025. - 2027. godine, planiran iznos do 265.446 eura godišnje, odnosno ukupno 796.338 eura.

K587038 – Izrada studijske, projektne i programske dokumentacije za razvoj otoka (članci 7. - 12. te 16.) za ovu proračunsku aktivnost kroz koju se provode poslovi i pribavljaju usluge za unaprijeđenje evidencija putem Registra otoka, razvrstavanje otočnog teritorija povezuje se s razvojnim pokazateljima, redefinira se pojam otoka i otočana te načina razvrstavanja otoka radi boljeg usmjeravanja mjera za otoke i otočane, u državnom proračunu Republike Hrvatske u razdoblju 2025. - 2027. godine, planiran je iznos do 92.906 eura za svaku proračunsku godinu odnosno ukupno 278.718 eura.

Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, u državnom proračunu Republike Hrvatske na Razdjelu 065, Glava 06505, Program 3118 Razvoj i sigurnost kopnenog prometa i Glava 06545, Program 3116 Razvoj sustava pomorskog prometa, pomorskog dobra i luka, te zaštite okoliša od onečišćenja s pomorskih objekata, osigurava sredstva za dvije mjere ovoga Zakona na slijedećim proračunskim aktivnostima:

A819076 - Poticanje otočnog javnog cestovnog prijevoza - po članku 25. ovoga Zakona nastavlja se provedba dosadašnje mjere ostvarivanja prava na povlašteni i besplatni javni otočni cestovni prijevoz određenim kategorijama otočnog stanovništva, koja mjera je 2021. godine prešla u nadležnost Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, stoga se i po ovom novom Zakonu sredstva za provedbu osiguravaju na predmetnoj aktivnosti u Razdjelu 065 Ministarstvo mora prometa i infrastrukture, Glavi 06505, Programu 3118 Razvoj i sigurnost kopnenog prometa, u državnom proračunu Republike Hrvatske u iznosu po 5.311.566 eura godišnje, odnosno za razdoblje 2025. - 2027. godine ukupni iznos od 15.934.698 eura.

A570323 Poticanje redovitih pomorskih putničkih i brzobrodskih linija – u skladu sa člankom 24. ovoga Zakona, za nastavak provedbe mjere redovitog povezivanja otoka s kopnom i otoka međusobno i povlaštenog otočnog javnog prijevoza otočana i njihovih vozila na svim linijama s obvezom javne usluge nadležno Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture u državnom proračunu Republike Hrvatske za razdoblje 2025. - 2027. godine, na predmetnoj proračunskoj aktivnosti osiguralo je sredstva, na Razdjelu 065 Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, Glava 06545 Agencija za obalni linijski promet, Program 3116 Razvoj sustava pomorskog prometa, pomorskog dobra i luka, te zaštite okoliša od onečišćenja s pomorskih

objekata, u iznos od 91.700.000 eura godišnje, odnosno za predmetno trogodišnje razdoblje ukupni iznos od 275.100.000 eura.

Ostala tijela državne uprave i javnopravna tijela pozvana da dostave iskaz fiskalnog učinka ovoga Zakona uglavnom su se izjasnila da ne očekuju poseban fiskalni učinak ovoga Zakona, odnosno da nemaju fiskalni učinak ovoga Zakona obzirom su sve aktivnosti koje se u ovom novom Zakonu navode, a odnose se na njihov djelokrug, već uključene u njihovu redovnu djelatnost za što su osigurana financijska sredstva za provedbu projekata i programa kroz javne pozive i natječaje raspisane za područje cijele Republike Hrvatske, a ne posebno za otoke.

U tom smislu Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije za poslove i aktivnosti svoje redovne djelatnosti osnivanja i obnove zemljišnih knjiga što se odnose na cijelo područje Republike Hrvatske pa tako i na otoke, sredstva potrebna za provedbu navedenih radnji osigurava na Razdjelu 109 Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije, Glava 10980 Općinski sudovi, Program 2803 Vođenje sudskih postupaka, A641000 Vođenje sudskih postupaka iz nadležnosti općinskih sudova, a Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, na Razdjelu 076 Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, Glava 07625 Državna geodetska uprava, Program 3505 Izmjere i upravljanje geodetskom evidencijom na proračunskim aktivnostima A664000 Administracija i upravljanje, A664001 Održavanje katastra zemljišta i uspostava katastra nekretnina, A664034 Vođenje i održavanje Zajedničkog informacijskog sustava zemljišnih knjiga i katastra, K664013 Informatizacija i A664006 Registar prostornih jedinica Republike Hrvatske osigurava financijska sredstva za provođenje novih katastarskih izmjera kroz Višegodišnji program katastarskih izmjera građevinskog područja 2021. - 2030. godine i Godišnje programe koji se donose na temelju navedenog Višegodišnjeg programa.

Fiskalni učinak na druge proračune:

Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (Fond) kroz poslove i aktivnosti svoje redovne djelatnosti, a što se odnosi na područje cijele Hrvatske pa tako i na otoke, iz svog Financijskog plana za 2025. godinu i projekcijama za 2026. i 2027. godinu istaknuo je niz financijskih aktivnosti na kojima su osigurana sredstva za javne pozive i natječaje, a koji bi (pozivi i natječaji) mogli biti područje interesa prijavitelja s otoka. U programu 2001 PROGRAMI I PROJEKTI ZAŠTITE OKOLIŠA Fond slijedom rečenog navodi aktivnosti: K200002 Sanacija odlagališta otpada, K200003 Gospodarenje otpadom - izgradnja centara za gospodarenje otpadom, K200006 Zaštita i očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti, K200008 Ostali projekti i programi zaštite okoliša, K200012 Sanacija odlagališta komunalnog otpada sufinancirana iz EU, K200019 Poticanje odvojenog prikupljanja otpada i recikliranje, K200021 Potpora prilagodbi klimatskim promjenama i K200024 Ostali projekti sufinancirani sredstvima EU fondova. Kroz program 2002 PROGRAMI I PROJEKTI ENERGETSKE UČINKOVITOSTI, Fond, u istom smislu ističe aktivnosti: K200027 Poticanje korištenja obnovljivih izvora energije, K200030 Poticanje energetske učinkovitosti u prometu, K200032 Ostali projekti i programi energetske učinkovitosti i A200004 Provedba aktivnosti energetske učinkovitosti na lokalnoj i nacionalnoj razini Republike Hrvatske.

Jedinice područne (regionalne) samouprave su nositeljice izrade županijskih planova razvoja otoka (članka 17. ovoga Zakona) u sedam obalno-otočnih županija: Istarska županija, Primorsko-goranska županija, Ličko-senjska županija, Zadarska županija, Šibensko-kninska županija, Splitsko-dalmatinska županija i Dubrovačko-neretvanska županija, što će se, ovisno o procjeni potrebe kao i obvezi samih županija za ažuriranjem i dopunama/izmjenama

županijskih planova prema razvojnim prioritetima, kao i dinamici provedbe potrebnih postupaka, u nekoj mjeri odraziti i na njihove proračune, kroz redovnu djelatnost.

Za jedinice lokalne samouprave – 51 jedinica lokalne samouprave na otocima i 8 jedinica lokalne samouprave na kopnu nadležne za otoke, Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije kao nositelj provedbe ovoga Zakona ne nalazi fiskalni učinak u smislu rashoda, osim onoga što se jedinica lokalne samouprave kroz svoju djelatnost i nadležnost same, s već planiranim i osiguranim sredstvima, dragovoljno uključe u provedbu mjera uređenih ovim Zakonom.

Potrebna sredstva za provođenje ovoga Zakona osigurana su u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2025. godinu i projekcijama za 2026. i 2027. godinu, na razdjelima 061 Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije i 065 Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture u ukupnom iznosu do 329.038.294 eura.

PRIJEDLOG ZAKONA O OTOCIMA

DIO PRVI OPĆE ODREDBE

Predmet Zakona Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuje način upravljanja razvojem i zaštitom hrvatskih otoka, institucionalni okvir za upravljanje razvojem otoka, mjere za poticanje razvoja otoka, razvrstavanje otoka i vrednovanje razvijenosti otoka te praćenje i izvještavanje o provedbi politike razvoja otoka u svrhu učinkovitog korištenja sredstava državnog proračuna, fondova Europske unije i drugih izvora financiranja.

Cilj Zakona Članak 2.

Cilj ovoga Zakona je otočnom razvojnom politikom usmjeravati aktivnosti prema društveno-gospodarskom razvoju otoka i demografskoj održivosti kroz stvaranje uvjeta koji će svim otocima omogućavati realizaciju vlastitih razvojnih potencijala, poboljšanje kvalitete života i stvaranje jednakih prilika kao na kopnu, s osobitim fokusom na ključne odrednice razvoja otoka.

Interes Republike Hrvatske za osobitu zaštitu otoka Članak 3.

S obzirom na interes Republike Hrvatske za osobitu zaštitu otoka, ovim se Zakonom uređuje način na koji se razvojna politika provodi u svrhu održivog korištenja otočnih dobara i prevladavanja ograničenja s kojima se otoci i otočani suočavaju.

Otoci kao područje s razvojnim posebnostima Članak 4.

Otoci Republike Hrvatske su područje s razvojnim posebnostima određeno zakonom kojim se uređuje upravljanje regionalnim razvojem Republike Hrvatske te im se određuje poseban planski i programski pristup nositelja politike područnog (regionalnog) i otočnog razvoja.

Značenje pojmova Članak 5.

(1) Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona te propisa i akata koji se donose na temelju ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

1. otok – prirodno nastali dio kopna okružen morem čija je površina jednaka ili veća od 4.000 m²
2. hrid – prirodno nastali dio kopna okružen morem čija je površina manja od 4.000 m²
3. ministar – ministar nadležan za regionalni razvoj i fondove Europske unije
4. Ministarstvo – ministarstvo nadležno za regionalni razvoj i fondove Europske unije
5. obalno-otočne jedinice područne (regionalne) samouprave – jedinice područne (regionalne) samouprave na čijem se području nalaze otoci

6. održivi razvoj otoka – dugoročni proces unaprjeđenja otočnog gospodarstva i otočne zajednice koji se ostvaruje prepoznavanjem, poticanjem i upravljanjem otočnim razvojnim potencijalom i korištenjem raspoloživih resursa uz najmanje moguće ugrožavanje okoliša
7. otočani - hrvatski državljani koji imaju prebivalište na otoku i državljani drugih zemalja koji imaju odobren dugotrajni boravak ili stalni boravak u Republici Hrvatskoj i prijavljeno prebivalište na otoku
8. otočna razvojna politika – skup propisa, akata, mjera i programa koji višesektorski zadiru u sve sfere otočnog života i razvoja te se svojim odredbama odnosi na djelokruge više tijela državne uprave, jedinica područne (regionalne) samouprave i jedinica lokalne samouprave na otocima, kao i onih na kopnu koje u svom sastavu imaju otoke
9. otočni poslodavci – fizičke osobe koje se bave djelatnošću slobodnih zanimanja na otocima, obrtnici i pravne osobe koje svoju registriranu gospodarsku djelatnost obavljaju na otocima, neovisno o svom sjedištu
10. Otočno vijeće – višeresorno koordinacijsko tijelo za provedbu otočne razvojne politike
11. otočnost – skup geografskih, društvenih, povijesnih, gospodarskih i ekoloških posebnosti proizašlih iz potpune okruženosti morem
12. Registar otoka – temeljni registar otoka i hridi u Republici Hrvatskoj s podacima i pokazateljima svakog pojedinog otoka
13. voda – voda namijenjena za ljudsku potrošnju u skladu sa zakonom kojim se uređuje voda namijenjena za ljudsku potrošnju.
14. otočni koordinador – funkcija uspostavljena pri regionalnim koordinadorima radi obavljanja poslova organiziranja, pokretanja i koordiniranja planova i projekata važnih za održivi razvoj otoka.

(2) Izrazi koji se koriste u ovome Zakonu, a imaju rodno značenje odnose se jednako na muški i ženski rod.

DIO DRUGI HRVATSKO OTOČJE

Otočno područje Članak 6.

- (1) Hrvatsko otočje je jedinstvena geografska cjelina koja se sastoji od 1244 otoka i hridi (u daljnjem tekstu: otoci) koji su sastavni dio državnog područja Republike Hrvatske.
- (2) Poluotok Pelješac u smislu ovoga Zakona ima status otoka.
- (3) Odredbe koje se odnose na otoke sukladno se odnose i na poluotok Pelješac.
- (4) Popis otoka prikazan je u Registru otoka iz članka 12. ovoga Zakona.

Razvrstavanje otoka Članak 7.

- (1) U svrhu planiranja i provedbe programa, projekata, mjera i aktivnosti propisanih ovim Zakonom, otoci se razvrstavaju prema:
 - a) nastanjenosti
 - b) udaljenosti od kopna
 - c) specifičnom položaju.

(2) Tijela državne uprave i druga javnopravna tijela dužna su prilikom izrade propisa i drugih akata iz svoje nadležnosti voditi računa o razvrstavanju iz stavka 1. ovoga članka.

Razvrstavanje otoka po nastanjenosti

Članak 8.

(1) Otoci se prema nastanjenosti dijele na:

1. nastanjene otoke
2. nenastanjene otoke.

(2) Nastanjene otoke čine otoci koji imaju evidentiranu nastanjenost i otoci sa svjetioničarskom posadom.

(3) Nenastanjene otoke čine otoci koji nemaju evidentiranu nastanjenost ni svjetioničarsku posadu.

(4) Ministarstvo nastanjenost otoka evidentira putem podataka iz popisa stanovništva, podataka o prebivalištu iz javnog registra te podataka o svjetionicima sa svjetioničarskom posadom iz javnog registra.

(5) Posebnu skupinu nenastanjenih otoka čine povremeno nastanjeni otoci koju čine otoci na kojima se boravi u dužim i kraćim razdobljima tijekom godine zbog obavljanja poljoprivredne, ribarske, turističke, ugostiteljske, hotelijerske, znanstveno-obrazovne i druge djelatnosti.

(6) Popis otoka iz stavka 1. ovoga članka prikazan je u Registru otoka iz članka 12. ovoga Zakona.

Razvrstavanje otoka prema udaljenosti od kopna

Članak 9.

(1) Otoci se prema udaljenosti od kopna dijele na:

1. pučinske otoke – skupina otoka udaljenijih od kopna
2. priobalne otoke – skupina otoka bližih kopnu
3. premoštene otoke – skupina otoka mostom povezanih s kopnom.

(2) Popis otoka u skladu sa stavkom 1. ovoga članka prikazan je u Registru otoka iz članka 12. ovoga Zakona.

Razvrstavanje otoka prema specifičnom položaju

Članak 10.

(1) Otoci sa specifičnim položajem predstavljaju nastanjene otoke u skladu sa člankom 8. stavkom 2. ovoga Zakona, kojima se sjedište jedinice lokalne samouprave nalazi na kopnu ili na drugom otoku.

(2) Popis otoka iz stavka 1. ovoga članka prikazan je u Registru otoka iz članka 12. ovoga Zakona.

Vrednovanje otoka prema otočnim razvojnim pokazateljima

Članak 11.

- (1) Uvažavajući otočnost, razvijenost nastanjenih otoka vrednuje se otočnim razvojnim pokazateljima.
- (2) Otočni razvojni pokazatelji predstavljaju skup podataka kojima se određuje, prati i vrednuje razvijenost pojedinog otoka i tako oblikuje osnova za vođenje otočne razvojne politike.
- (3) Svrha vrednovanja iz stavka 1. ovoga članka je određivanje stanja i smjera razvoja, te razvojnih potreba svakog pojedinog otoka sukladno vrijednostima njihovih otočnih razvojnih pokazatelja.
- (4) Ministarstvo kontinuirano prati razvoj otoka i vrednuje njihovu razvijenost najmanje jednom u tri godine.
- (5) Postupak vrednovanja iz stavka 1. ovoga članka provodi Ministarstvo.
- (6) Tijela državne uprave i druga javnopravna tijela dužna su na zahtjev Ministarstva dostaviti podatke iz svojih očevidnika i drugih evidencija potrebne za vrednovanje razvijenosti otoka.
- (7) Podatke o vrednovanju razvijenosti otoka Ministarstvo objavljuje na svojim mrežnim stranicama.
- (8) Otočne razvojne pokazatelje i postupak vrednovanja razvijenosti otoka propisuje ministar pravilnikom.

Registar otoka

Članak 12.

- (1) Svrha Registra otoka je stvaranje jedinstvenog šifrnika otoka u Republici Hrvatskoj, izgradnja podatkovnih i kartografskih evidencija za područje otoka koje služe kao alat za učinkovito upravljanje, strateško planiranje i usmjeravanje politike razvoja otoka te povezivanje s drugim registrima tijela državne uprave i drugih javnopravnih tijela.
- (2) Ministarstvo ustrojava i vodi Registar otoka iz stavka 1. ovoga članka.
- (3) Ministar pravilnikom propisuje način vođenja i podatke koji se vode u Registru otoka iz stavka 1. ovoga članka, kao i postupak, metodologiju ustrojavanja i povezivanja Registra otoka s drugim registrima.

DIO TREĆI

INSTITUCIONALNI OKVIR

Otočna razvojna politika

Članak 13.

- (1) Ministarstvo je nositelj politike otočnog razvoja.

(2) Tijela državne uprave i druga javnopravna tijela dužna su prilikom izrade programa koji obuhvaćaju otoke provesti analizu o njihovom utjecaju na otoke te istu dostaviti Ministarstvu.

(3) Svrha analize iz stavka 2. ovoga članka je jačanje koordinacijske uloge Ministarstva u provedbi politike otočnog razvoja te poticanje tijela državne uprave i drugih javnopravnih tijela na adresiranje otočnih potreba u skladu s ciljem otočne razvojne politike iz članka 2. ovoga Zakona.

(4) Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave moraju voditi posebnu brigu o otocima koji su obuhvaćeni njihovim područnim ustrojem pri provođenju postupaka dodjeljivanja sredstava za projekte, mjere i aktivnosti iz svoje nadležnosti.

(5) Sadržaj i način izrade analize iz stavka 2. ovoga članka propisuje ministar pravilnikom.

Otočno vijeće **Članak 14.**

(1) Otočno vijeće je savjetodavno tijelo u postupcima izrade i provođenja programa, planova, projekata, mjera i aktivnosti održivog razvoja otoka.

(2) Članovi Otočnog vijeća su:

- a) predstavnici Hrvatskoga sabora
- b) predstavnici Vlade Republike Hrvatske
- c) predstavnici tijela državne uprave i/ili drugih nadležnih javnopravnih tijela
- d) predstavnici jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u čijoj su nadležnosti otoci odnosno dijelovi otoka
- e) predstavnici regionalnih koordinatora iz obalno-otočnih jedinica područne (regionalne) samouprave
- f) dionici koji djeluju na otocima ili se bave razvojem otoka.

(3) Vlada odlukom imenuje članove Otočnog vijeća.

(4) Predsjednik Vlade Republike Hrvatske predsjedava radom Otočnog vijeća, a funkciju zamjenika obnaša ministar.

(5) Otočno vijeće se sastaje prema potrebi, a najmanje jednom godišnje.

(6) U rad Otočnog vijeća iz stavka 1. ovoga članka mogu se prema potrebi uključiti i predstavnici drugih nadležnih tijela i institucija te stručnjaci iz drugih relevantnih područja.

(7) Administrativne i stručne poslove za potrebe rada Otočnog vijeća obavlja Ministarstvo.

(8) Detaljna pitanja vezana uz sastav, djelokrug i način rada Otočnog vijeća te druga pitanja u vezi s djelovanjem Vijeća uređuje ministar pravilnikom.

Otočni koordinatori **Članak 15.**

(1) Otočni koordinatori su uspostavljeni u regionalnim koordinatorima radi obavljanja poslova organiziranja, pokretanja i koordiniranja planova i projekata važnih za održivi razvoj otoka.

(2) Otočni koordinatori obavljaju poslove iz stavka 1. ovoga članka u okviru propisanih poslova regionalnog koordinatora, sukladno propisu kojim se uređuje upravljanje regionalnim razvojem Republike Hrvatske, isključivo za otočno područje koje obuhvaća otok ili skupinu otoka koji se nalaze unutar obalno-otočne jedinice područne (regionalne) samouprave za koju je nadležan regionalni koordinator.

(3) Osim poslova iz stavka 1. ovoga članka, otočni koordinatori za otočno područje obavljaju sljedeće poslove:

- surađuju s Ministarstvom na poslovima strateškog planiranja i upravljanja razvojem otoka
- sudjeluju u pripremi, odabiru i provedbi projekata, programa i mjera za razvoj otoka
- na zahtjev Ministarstva prikupljaju i dostavljaju podatke o otocima s regionalne i lokalne razine
- obavljaju i druge poslove sukladno ovom Zakonu.

(4) Međusobne odnose te prava i obveze u vezi s osiguravanjem financiranja i drugih uvjeta potrebnih za rad otočnih koordinatora iz ovoga članka Ministarstvo i regionalni koordinatori uredit će sporazumom.

(5) Broj otočnih koordinatora za svaku obalno-otočnu jedinicu područne (regionalne) samouprave i obuhvat otočnog područja iz stavka 2. ovoga članka za svakog otočnog koordinatora utvrđuje se odlukom koju donosi ministar.

DIO ČETVRTI PLANIRANJE I PROGRAMIRANJE

Nacionalni plan razvoja otoka Članak 16.

(1) Vlada Republike Hrvatske odlukom donosi Nacionalni plan razvoja otoka (u daljnjem tekstu: Nacionalni plan) kao temeljni akt strateškog planiranja za područje otoka.

(2) Nacionalni plan predstavlja srednjoročni akt strateškog planiranja razvoja otoka od nacionalnog značaja koji se donosi u skladu sa zakonom kojim se uređuje sustav strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske.

(3) Nacionalni plan doprinosi provedbi ciljeva iz Nacionalne razvojne strategije u području razvoja otoka.

(4) Analiza razvojnih potreba i potencijala otočnog prostora u okviru Nacionalnog plana slijedi ključne odrednice razvoja otoka iz članka 18. stavka 1. ovoga Zakona.

(5) Nacionalni plan predstavlja okvir za oblikovanje programa, projekata, mjera i aktivnosti koji se odnose na otoke u provedbenim programima tijela državne uprave i drugih javnopravnih tijela.

Županijski plan razvoja otoka

Članak 17.

- (1) Županijski plan razvoja otoka donosi obalno-otočna jedinica područne (regionalne) samouprave kao dodatak svog plana razvoja.
- (2) Županijski plan razvoja otoka predstavlja viziju razvoja, razvojne potrebe i razvojne potencijale otoka te posebne ciljeve i prioritete javne politike prema otocima, uvažavajući društvene, gospodarske, klimatske i okolišne ciljeve.
- (3) Županijski plan razvoja otoka odnosi se na sve otoke odnosno dijelove otoka na području iste obalno-otočne jedinice područne (regionalne) samouprave.
- (4) Obalno-otočne jedinice područne (regionalne) samouprave su tijekom izrade županijskih planova razvoja otoka dužne zatražiti mišljenje Ministarstva.

Ključne odrednice razvoja otoka

Članak 18.

(1) Ključne odrednice razvoja otoka su:

1. ravnomjeran prostorni razvoj otoka i morskog područja u cilju ostvarivanja prostornih, ekoloških, gospodarskih i socijalnih ciljeva primjenom načela prostornog uređenja u izradi i donošenju prostornih planova te njihovoj provedbi
2. aktivno sudjelovanje u prilagodbi te ublažavanju klimatskih promjena na otocima
3. zamjena fosilnih goriva energijom iz obnovljivih izvora i povećanje energetske učinkovitosti radi smanjenja emisija ugljičnih plinova te jačanja energetske neovisnosti otoka
4. osnivanje otočnih energetske zajednice sa ciljem omogućavanja povećanja proizvodnje, akumuliranja te podizanja samodostatnosti i razmjene energije na otocima
5. unaprjeđenje dostupnosti širokopojasne infrastrukture i elektroničkih komunikacijskih mreža vrlo velikog kapaciteta
6. promicanje dostupne, pouzdane i održive mobilnosti na otocima i učinkovite prometne povezanosti
7. prilagodba mogućem smanjenju kapaciteta izvorišta na otocima i ublažavanje nedostatka i oskudice vode primjenom alternativnih i pametnih načina upravljanja vodnim resursima i sustavima javne vodoopskrbe
8. stvaranje područja bez odlaganja otpada promicanjem kružnog i resursno učinkovitog gospodarstva
9. jačanje zaštite i očuvanja prirode, otočnih ekosustava na kopnu i moru, bioraznolikosti, prirodnog kapitala i zelene infrastrukture te smanjenje svih oblika onečišćenja
10. osiguravanje potrebne infrastrukture s ciljem zadržavanja ribarstva na otocima i poticanja održivog razvoja marikulture
11. održiva valorizacija te pametno upravljanje i korištenje kulturne baštine otoka
12. diverzifikacija otočnog gospodarstva održivim iskorištavanjem otočnih resursa i posebnosti otoka te poticanjem zadružnog poduzetništva u stvaranju novih, inovativnih i održivih lokalnih djelatnosti

13. jačanje i promoviranje pristupa kvalitetnom predškolskom odgoju, obrazovanju, cjeloživotnom učenju i zapošljavanju, socioekonomska uključenost, jačanje funkcionalnih otočnih zajednica, civilnog društva i participacija građana na otocima
14. osiguravanje jednakog pristupa zdravstvenoj i socijalnoj skrbi i jačanje otpornosti zdravstvenog sustava na otocima
15. prelazak na alternativne, dugoročne, održive i odgovorne oblike turizma na otocima
16. unaprjeđenje infrastrukture i tehnologije za upravljanje u kriznim situacijama
17. dostupno i priuštivo stambeno zbrinjavanje te osiguravanje priuštivog stanovanja radno aktivnom stanovništvu, posebno u deficitarnim zanimanjima
18. promicanje demografske revitalizacije
19. poticanje ostanka te povratka iseljenog i doseljavanja novog stanovništva
20. unaprjeđenje obiteljske politike i socijalnih usluga.

(2) Tijela državne uprave prilikom izrade zakonskih i podzakonskih akata i akata strateškog planiranja koji podupiru ključne odrednice razvoja otoka iz stavka 1. ovoga članka dužna su uključiti Ministarstvo u radne skupine za izradu istih.

DIO PETI MJERE ZA RAZVOJ OTOKA

Mjere za poboljšanje kvalitete života na otocima Članak 19.

(1) U cilju poboljšanja kvalitete života na otocima ovim Zakonom razrađuju se sljedeće mjere:

- vodoopskrba i odvodnja na otocima
- povlašteni javni pomorski prijevoz
- povlašteni besplatni javni otočni cestovni prijevoz
- infrastrukturni razvoj otoka
- Hrvatski otočni proizvod
- poticanje razvoja civilnog društva na otocima
- poticanje konkurentnosti i rasta poduzetništva na otocima
- razvoj zdravstvene zaštite na otocima
- gospodarenje otpadom na otocima.

(2) Otočna iskaznica je javna isprava koja se koristi kao sredstvo elektroničke autentifikacije za pristup sustavu otočnih mjera koje se provode na temelju ovoga Zakona ili drugih propisa.

Vodoopskrba na otocima Članak 20.

(1) Radi zadržavanja stanovništva i poboljšanja uvjeta života i poslovanja na otocima, u otočnim naseljima ili dijelovima otočnih naselja koja nisu priključena na sustav javne vodoopskrbe, opskrba vodom osigurava se u skladu s ovim Zakonom.

(2) Popis naselja iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvu dostavljaju jedinice lokalne samouprave, a nadležni javni isporučitelj vodnih usluga dužan je u naseljima iz stavka 1. ovoga članka isporučivati vodu plovilima vodonoscima i/ili autocisternama.

(3) Uvjeti isporuke vode plovilom vodonoscem i/ili autocisternom određuju se u skladu s propisima kojima se uređuju vodne usluge i voda namijenjena za ljudsku potrošnju.

(4) Otočaninu, stanovniku naselja iz stavka 1. ovoga članka osigurava se opskrba vodom u količini do najviše 85 m³ godišnje po cijeni koja je jednaka cijeni vode koju plaća ista kategorija korisnika u mjestu iz kojeg se voda isporučuje, a naknada troškova prijevoza vode isplaćuje se nadležnom javnom isporučitelju vodnih usluga iz stavka 2. ovoga članka na temelju ugovora sklopljenog s Ministarstvom.

(5) Ministarstvu podatke o osobama koje imaju status otočana unutar područja iz stavka 1. ovoga članka (ime i prezime, mjesto i adresa stanovanja na koju je osoba prijavljena, osobni identifikacijski broj, datum podnošenja prijave prebivališta) elektroničkim putem dostavlja ministarstvo nadležno za unutarnje poslove iz zbirke podataka o prebivalištu i boravištu sa središnjeg informacijskog sustava, sukladno propisima o zaštiti osobnih podataka.

(6) Naknadu troškova prijevoza iz stavka 4. ovoga članka nadležni javni isporučitelj vodnih usluga potražuje od Ministarstva, u skladu s isporučenim količinama vode, na temelju zahtjeva ovjerenog od jedinice lokalne samouprave.

(7) Ministarstvo će subvencionirati troškove prijevoza vode na otocima i izvan područja iz stavka 1. ovoga članka kada nastane potreba za količinom vode većom od mogućnosti opskrbe putem sustava javne vodoopskrbe, a uslijed akcidentnih i kriznih situacija, dugih sušnih razdoblja, o čemu, na zahtjev nadležnog javnog isporučitelja vodnih usluga uz suglasnost izvršnog tijela jedinice lokalne samouprave, odlučuje ministar odlukom.

(8) Ministarstvo će subvencionirati troškove prijevoza vode plovilom vodonoscem i/ili autocisternom iz stavka 4. i 7. ovoga članka sukladno osiguranim sredstvima u državnom proračunu Republike Hrvatske, za tu namjenu na proračunskoj glavi Ministarstva.

Opskrba otočnih gospodarskih subjekata vodom **Članak 21.**

(1) Fizičke i pravne osobe koje obavljaju gospodarsku djelatnost u otočnom naselju ili dijelu otočnog naselja koje nije priključeno na sustav javne vodoopskrbe (otočni gospodarski subjekti) mogu ostvariti bespovratna financijska sredstva za mjeru financiranja 100% troškova prijevoza vode plovilom vodonoscem i/ili autocisternom, koja im se isplaćuju izravno.

(2) Sredstva za provedbu mjere iz stavka 1. ovoga članka osiguravaju se ovisno o mogućnostima i sukladno osiguranim sredstvima u državnom proračunu Republike Hrvatske, za tu namjenu na proračunskoj glavi Ministarstva, a dodjeljuju se jednom godišnje putem javnog poziva kojeg objavljuje Ministarstvo u skladu s programom kojim se definira financiranje troškova prijevoza vode plovilom vodonoscem i/ili autocisternom za otočne gospodarske subjekte, kojeg donosi ministar odlukom.

Poticanje vodoopskrbnih sustava na otocima **Članak 22.**

(1) U skladu s ključnim odrednicama razvoja otoka iz članka 18. ovoga Zakona, Ministarstvo potiče razvoj vodno-komunalne infrastrukture u smislu rekonstrukcije postojeće mreže javne vodoopskrbe, građenja novih vodoopskrbnih sustava radi proširenja mreže javne vodoopskrbe te izgradnje uređaja za desalinizaciju bočate i morske vode na otocima, s posebnim naglaskom na pučinske i otoke sa specifičnim položajem.

(2) Jedinici lokalne samouprave koja sudjeluje u financiranju građevine iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo dodjeljuje sredstva u okviru javnog poziva i programa iz članka 26. ovoga Zakona.

(3) Nositelj provedbe investicije iz stavka 2. ovoga članka je jedinstveni javni isporučitelj vodnih usluga na uslužnom području na kojem se nalazi jedinica lokalne samouprave iz stavka 2. ovoga članka u skladu s posebnim propisima koji uređuju vodne usluge.

(4) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, Ministarstvo bespovratnim sredstvima sufinancira alternativne i individualne sustave vodoopskrbe fizičkim osobama nositeljima kućanstava u otočnim naseljima u kojima ne postoji sustav javne vodoopskrbe, niti je izgradnja istog planirana višegodišnjim planom gradnje nadležnog javnog isporučitelja vodnih usluga u idućih najmanje četiri godine.

(5) O činjenicama iz stavka 4. ovoga članka nadležni javni isporučitelj vodnih usluga, na pisani zahtjev fizičke osobe nositelja kućanstva, izdaje potvrdu.

(6) Sredstva iz stavka 4. ovoga članka dodjeljuju se u okviru javnog poziva kojeg objavljuje Ministarstvo na temelju programa kojim se definira poticanje alternativnih i individualnih sustava vodoopskrbe, kojeg donosi ministar odlukom.

(7) Sredstva iz stavka 2. i 4. ovoga članka osiguravaju se ovisno o mogućnostima i sukladno osiguranim sredstvima u državnom proračunu Republike Hrvatske, za tu namjenu na proračunskoj glavi Ministarstva.

Ekološko zbrinjavanje otpadnih voda iz kućanstava **Članak 23.**

(1) U otočnim naseljima ili dijelovima otočnih naselja koja nisu priključena na sustav javne odvodnje, niti je izgradnja istog planirana višegodišnjim planom gradnje nadležnog javnog isporučitelja vodnih usluga u idućih najmanje četiri godine, Ministarstvo potiče ekološko zbrinjavanje sanitarnih otpadnih voda iz kućanstava u skladu s aktom o odvodnji otpadnih voda koji je definiran zakonom kojim se uređuju vode, s posebnim naglaskom na pučinske i otoke sa specifičnim položajem.

(2) Ministarstvo aktivnosti iz stavka 1. ovoga članka potiče kroz dodjelu bespovratnih financijskih sredstava koja se dodjeljuju ovisno o mogućnostima i sukladno osiguranim sredstvima u državnom proračunu Republike Hrvatske, za tu namjenu na proračunskoj glavi Ministarstva.

(3) Prihvatljivi prijavitelji za dodjelu sredstava iz stavka 2. ovoga članka su fizičke osobe nositelji kućanstava iz stavka 1. ovoga članka.

(4) O činjenicama iz stavka 1. ovoga članka i tehničkim uvjetima i pretpostavkama koje moraju zadovoljiti individualni sustavi odvodnje (prihvatljiva tehnologija pročišćavanja, potrebna razina pročišćavanja sanitarnih otpadnih voda i sl.) nadležni javni isporučitelj vodnih usluga dostavlja potvrdu na zahtjev prihvatljivog prijavitelja iz stavka 3. ovoga članka.

(5) Sredstva iz stavka 2. ovoga članka dodjeljuju se u okviru javnog poziva kojeg objavljuje Ministarstvo na temelju programa kojim se definira poticanje ekološkog zbrinjavanja otpadnih voda iz kućanstava iz stavka 1. ovoga članka, kojeg donosi ministar odlukom.

Povlašteni javni pomorski prijevoz

Članak 24.

(1) Otočani imaju pravo na povlašteni javni pomorski prijevoz na svim linijama s obvezom javne usluge koje povezuju otoke s kopnom i otoke međusobno i na povlašteni javni pomorski prijevoz svojih vozila u skladu s posebnim propisima.

(2) Cilj mjere iz stavka 1. ovoga članka je omogućiti pouzdano i adekvatno povezivanje svakog naseljenog otoka sa sjedištem jedinice lokalne samouprave i obalno-otočne jedinice područne (regionalne) samouprave tijekom cijele kalendarske godine.

(3) Povlašteni prijevoz putnika i vozila otočana iz stavka 1. ovoga članka propisan je zakonom kojim se uređuje javni obalni linijski pomorski promet.

Povlašteni i besplatni javni otočni cestovni prijevoz

Članak 25.

(1) Otočani imaju pravo na pouzdan, dostupan, adekvatan i povlašten javni cestovni prijevoz na linijama koje prometuju na istom otoku, povezuju otok s kopnom i otoke međusobno.

(2) Cijene javnog cestovnog prijevoza na linijama koje povezuju otok s kopnom i otoke međusobno te cijene javnog otočnog cestovnog prijevoza za otočane ne smiju biti veće od cijene prijevoza na linijama iste udaljenosti u javnom cestovnom prijevozu matične obalno-otočne jedinice područne (regionalne) samouprave.

(3) Besplatan javni otočni cestovni prijevoz imaju sljedeće kategorije otočana:

- djeca do navršene osme godine života
- učenici i studenti
- umirovljenici
- stariji od 65 godina
- djeca s teškoćama u razvoju
- osobe s invaliditetom
- osoba koja je u pratnji djeteta s teškoćama u razvoju ili osobe s invaliditetom, osim kada osoba u pratnji ostvaruje pravo na besplatni prijevoz u skladu s posebnim propisom.

(4) Osim kategorija otočana iz stavka 3. ovoga članka, besplatan javni otočni cestovni prijevoz ima:

- dijete s teškoćama u razvoju kojem je utvrđen III. ili IV. stupanj težine invaliditeta - oštećenja funkcionalnih sposobnosti, bez obzira na mjesto prebivališta
- učenik i student koji se školuje odnosno studira na otoku
- osoba s invaliditetom kod koje je utvrđeno tjelesno oštećenje donjih ekstremiteta 80 % ili više, hrvatski ratni vojni invalid sa 100 % tjelesnog oštećenja te osoba s invaliditetom kojoj je utvrđen III. ili IV. stupanj težine invaliditeta- oštećenja funkcionalnih sposobnosti, bez obzira na mjesto prebivališta

- osoba koja je u pratnji djeteta s teškoćama u razvoju iz podstavka 1. ovoga stavka ili osobe s invaliditetom iz podstavka 3. ovoga stavka, osim kada osoba u pratnji ostvaruje pravo na besplatni prijevoz u skladu s posebnim propisom
- korisnik doma za starije i nemoćne osobe na otocima.

(5) Dijete s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom iz stavka 3. ovoga članka, koja zbog invaliditeta za ostvarivanje svojih osobnih potreba ne može koristiti javni otočni cestovni prijevoz, ima pravo na novčanu naknadu za nadoknadu troškova vlastitog prijevoza, najviše do punog iznosa cijene vozne karte za javni cestovni prijevoz na relaciji na kojoj ostvaruje svoje osnovne potrebe.

(6) Zahtjev za ostvarivanje prava na novčanu naknadu iz stavka 5. ovoga članka podnosi se nadležnom upravnom tijelu obalno-otočne jedinice područne (regionalne) samouprave prema mjestu prebivališta.

(7) Uz zahtjev iz stavka 6. ovoga članka prilaže se izjava o troškovima vlastitog prijevoza i relaciji putovanja te liječnička potvrda u kojoj je obrazložen opravdan razlog zbog kojeg nije moguće koristiti javni otočni cestovni prijevoz kao i podatak radi li se o trajnom ili vremenski ograničenom razlogu.

(8) Na sva pitanja koja nisu uređena ovim Zakonom, a odnose se na provedbu mjere iz ovoga članka, primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje prijevoz u cestovnom prometu.

(9) Sredstva za ostvarivanje prava iz ovoga članka osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske na proračunskoj glavi ministarstva nadležnog za pomorstvo i promet, a dodjeljuju se obalno-otočnim jedinicama područne (regionalne) samouprave.

Infrastrukturni razvoj otoka

Članak 26.

(1) Program kojim se potiče infrastrukturni razvoj otoka odnosi se na sve nastanjene otoke Republike Hrvatske, s posebnim naglaskom na pučinske i otoke sa specifičnim položajem, a usmjeren je na infrastrukturne projekte kojima se izvršavaju zahvati u prostoru prema ključnim odrednicama razvoja otoka iz članka 18. ovoga Zakona.

(2) Ministarstvo jednom godišnje, na temelju programa iz stavka 1. ovoga članka kojeg donosi ministar odlukom, na mrežnim stranicama Ministarstva raspisuje javni poziv za dostavu prijedloga infrastrukturnih projekata iz stavka 1. ovoga članka za odobravanje financijskih sredstava.

(3) Prihvatljivi predlagatelji projekata iz stavka 1. ovoga članka su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave kojima nastanjeni otoci teritorijalno i administrativno pripadaju.

(4) Nositelj provedbe investicije iz stavka 1. ovoga članka koja se odnosi na vodno-komunalnu infrastrukturu je jedinstveni javni isporučitelj vodnih usluga na uslužnom području na kojem se nalazi jedinica lokalne samouprave iz stavka 3. ovoga članka u skladu s posebnim propisima koji uređuju vodne usluge.

(5) Sredstva iz stavka 2. ovoga članka osiguravaju se ovisno o mogućnostima i sukladno osiguranim sredstvima u državnom proračunu Republike Hrvatske, za tu namjenu na proračunskoj glavi Ministarstva, a dodjeljuju se na temelju sklopljenog ugovora s Ministarstvom, po provedenom javnom pozivu iz stavka 2. ovoga članka.

Hrvatski otočni proizvod **Članak 27.**

(1) Program „Hrvatski otočni proizvod“ (u daljnjem tekstu: Program HOP) donosi ministar odlukom.

(2) Cilj je Programa HOP poticanje proizvodnje i plasmana te promocija izvornih ili inovativnih otočnih proizvoda, tradicije i baštine.

(3) Temeljem Programa HOP, Ministarstvo jednom godišnje, putem javnog poziva dodjeljuje oznaku „Hrvatski otočni proizvod“ (u daljnjem tekstu: oznaka HOP) otočnim proizvodima i nematerijalnom dobru u svrhu očuvanja otočne tradicije i identiteta.

(4) Zahtjev za dodjelu oznake HOP mogu podnijeti otočni subjekti – fizičke i pravne osobe koje svoju djelatnost obavljaju na otoku.

(5) O zahtjevu iz stavka 4. ovoga članka, na prijedlog stručnog povjerenstva za dodjelu oznake HOP, Ministarstvo donosi rješenje u upravnom postupku.

(6) Otočni subjekt kojemu je izdano rješenje o dodjeli oznake HOP može ostvariti pravo na dodjelu bespovratnih financijskih sredstva radi sufinanciranja troškova analitičkih ispitivanja za otočni proizvod za koji je dodijeljena oznaka HOP, sukladno odredbama Programa HOP ovisno o mogućnostima i sukladno osiguranim sredstvima u državnom proračunu Republike Hrvatske, za tu namjenu na proračunskoj glavi Ministarstva.

(7) Ministarstvo će ukinuti rješenje kojim je dodijeljena oznaka HOP ako se kontrolom koju provodi Ministarstvo utvrdi da otočni subjekt više ne ispunjava uvjete na osnovi kojih je oznaka dodijeljena.

(8) Protiv rješenja iz stavka 5. i 7. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.

(9) Pravilnikom o dodjeli oznake HOP, kojeg donosi ministar, uređuju se pitanja u vezi s djelokrugom, brojem članova i sastavom stručnih povjerenstava za dodjelu oznake HOP, kategorijama proizvoda za koje se oznaka HOP dodjeljuje, izgledom oznake HOP, načinom vođenja evidencije subjekata kojima je dodijeljena oznaka HOP te provođenjem kontrole nad korištenjem oznake HOP.

Promocija Hrvatskog otočnog proizvoda **Članak 28.**

(1) U cilju promocije i jačanja vidljivosti Programa HOP Ministarstvo dodjeljuje bespovratna financijska sredstva za sufinanciranje promotivnih aktivnosti Programa HOP putem javnog poziva koji se jednom godišnje objavljuje na mrežnim stranicama Ministarstva, a u skladu s Programom HOP.

(2) Zahtjev za dodjelu bespovratnih financijskih sredstava iz stavka 1. ovoga članka mogu podnijeti jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, javne ustanove, neprofitne organizacije i turističke zajednice.

(3) Sredstva za provedbu mjere iz stavka 1. ovoga članka osiguravaju se ovisno o mogućnostima i sukladno osiguranim sredstvima u državnom proračunu Republike Hrvatske, za tu namjenu na proračunskoj glavi Ministarstva, a dodjeljuju se korisnicima iz stavka 2. ovoga članka na temelju sklopljenog ugovora s Ministarstvom.

Poticanje razvoja civilnog društva na otocima **Članak 29.**

(1) U skladu s ključnim odrednicama razvoja otoka iz članka 18. ovoga Zakona, Ministarstvo potiče stvaranje povoljnog okruženja za razvoj civilnog društva na otocima, jačajući ulogu i kapacitete organizacija civilnog društva i podržavajući njihovo umrežavanje te međusektorsku suradnju i uključivanje lokalnog stanovništva u aktivnosti, programe i projekte koje provode organizacije civilnoga društva na otocima.

(2) Ministar odlukom donosi program kojim se potiče razvoj civilnog društva na otocima za organizacije civilnog društva osnovane u skladu s propisom kojim se uređuje osnivanje i ostala pitanja vezana za organizacije civilnog društva te imaju sjedište i djeluju na području otoka.

(3) Ministarstvo jednom godišnje, na temelju programa iz stavka 2. ovoga članka, raspisuje javni poziv za dodjelu financijske podrške organizacijama civilnog društva na otocima.

(4) Prilikom dodjele financijske podrške iz stavka 3. ovoga članka, prednost imaju organizacije civilnog društva s pučinskih otoka i otoka sa specifičnim položajem te one koje potiču i provode programe međusektorske suradnje i umrežavanja organizacija civilnoga društva.

(5) Sredstva za ostvarivanje financijske podrške iz stavka 3. ovoga članka osiguravaju se ovisno o mogućnostima i sukladno osiguranim sredstvima u državnom proračunu Republike Hrvatske, za tu namjenu na proračunskoj glavi Ministarstva, a dodjeljuju se korisnicima iz stavka 2. ovoga članka na temelju sklopljenog ugovora s Ministarstvom.

Poticanje konkurentnosti i rasta poduzetništva na otocima **Članak 30.**

(1) U svrhu poticanja konkurentnosti i rasta poduzetništva na otocima, otočni poslodavci mogu ostvariti potporu male vrijednosti za mjeru očuvanja radnih mjesta za svakog radnika koji ima prebivalište na otoku i koji kod istog otočnog poslodavca radi najmanje šest mjeseci bez prekida u razdoblju za koje se potpora dodjeljuje, sukladno pravilima o potporama male vrijednosti.

(2) Prilikom dodjele potpore iz stavka 1. ovoga članka prednost imaju poslodavci koji svoju djelatnost obavljaju na pučinskim otocima i otocima sa specifičnim položajem.

(3) Sredstva za ostvarivanje potpore iz stavka 1. ovoga članka dodjeljuju se ovisno o mogućnostima i sukladno osiguranim sredstvima u državnom proračunu Republike Hrvatske, za tu namjenu na proračunskoj glavi Ministarstva, a dodjeljuju se jednom godišnje putem

javnog poziva, u skladu s programom kojim se definira potpora male vrijednosti za otočne poslodavce sukladno važećim pravilima o potporama, kojeg donosi ministar odlukom.

Poticanje zelene i energetske tranzicije otočnih poduzetnika

Članak 31.

(1) U cilju jačanja konkurentnosti Ministarstvo će poticati otočne poduzetnike koji svoju djelatnost obavljaju na otocima kroz potpore male vrijednosti namijenjene uvođenju pametnih i održivih tehnoloških rješenja i inovativnog pristupa tradicionalnim otočnim djelatnostima te ulaganjima u energetske učinkovitije i ekološki prihvatljivije proizvodne procese kao i primjenu novih tehnoloških rješenja u proizvodnim procesima kojima se podupire digitalizacija poslovanja.

(2) Prilikom dodjele potpora iz stavka 1. ovoga članka prednost imaju otočni poduzetnici koji svoju djelatnost obavljaju na pučinskim otocima i otocima sa specifičnim položajem.

(3) Sredstva za ostvarivanje potpore iz stavka 1. ovoga članka osiguravaju se ovisno o mogućnostima i sukladno osiguranim sredstvima u državnom proračunu Republike Hrvatske, za tu namjenu na proračunskoj glavi Ministarstva, a dodjeljuju se jednom godišnje putem javnog poziva, u skladu s programom kojim se definira potpora male vrijednosti za poticanje zelene i energetske tranzicije otočnih poduzetnika, sukladno važećim pravilima o potporama, kojeg donosi ministar odlukom.

Razvoj zdravstvene zaštite na otocima

Članak 32.

(1) U svrhu unaprjeđenja zdravstvene zaštite na otocima Ministarstvo donosi program kojim dodjeljuje financijska sredstva jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave radi osiguravanja uvjeta za popunjavanje mreže javne zdravstvene službe na otocima.

(2) Ministarstvo financijska sredstva iz stavka 1. ovoga članka dodjeljuje jednom godišnje putem javnog poziva temeljem programa iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Financijska sredstva iz stavka 1. ovoga članka osiguravaju se ovisno o mogućnostima i sukladno osiguranim sredstvima u državnom proračunu Republike Hrvatske, za tu namjenu na proračunskoj glavi Ministarstva, a dodjeljuju se korisnicima iz stavka 1. ovoga članka na temelju sklopljenog ugovora s Ministarstvom.

Gospodarenje otpadom na otocima

Članak 33.

(1) Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (u daljnjem tekstu: Fond) sufinancira prihvatljive troškove prijevoza otpada s otoka na kopno koji se odvija morskim putem, na način utvrđen općima aktima Fonda te sukladno raspoloživim financijskim sredstvima Fonda.

(2) Fond sufinancira i prihvatljive troškove izgradnje i opremanja građevina za gospodarenje otpadom na otocima koje su u sustavu centara za gospodarenje otpadom (pretovarne stanice) te građevina i lokacija koje su od lokalnog interesa poput sanacije službenih odlagališta, lokacija odbačenog otpada u okoliš, reciklažnih dvorišta i mini pretovarnih stanica na otocima, na način utvrđen općim aktima Fonda te sukladno raspoloživim sredstvima Fonda.

(3) Fond u suradnji s jedinicama lokalne samouprave na otocima provodi akcije organiziranog prikupljanja otpada u svrhu poticanja i edukacije stanovništva na pravilno zbrinjavanje, sukladno posebnim propisima.

(4) Program kojim se definira sufinanciranje troškova gospodarenja otpadom na otocima donosi ministar odlukom.

(5) Ministarstvo korisnicima koji imaju sklopljen ugovor s Fondom o neposrednom sufinanciranju prihvatljivih troškova iz stavaka 1. i 2. ovoga članka sufinancira preostalo učešće iz ugovora koje ne sufinancira Fond.

(6) Ministarstvo financijska sredstva iz stavka 5. ovoga članka dodjeljuje temeljem programa iz stavka 4. ovoga članka, u okviru javnog poziva kojeg objavljuje Ministarstvo.

(7) Financijska sredstva iz stavka 5. ovoga članka osiguravaju se ovisno o mogućnostima i sukladno osiguranim sredstvima u državnom proračunu Republike Hrvatske, za tu namjenu na proračunskoj glavi Ministarstva, a dodjeljuju se korisnicima iz stavka 5. ovoga članka na temelju sklopljenog ugovora s Ministarstvom.

DIO ŠESTI GOSPODARENJE NEKRETNINAMA NA OTOCIMA

Katastar i zemljišne knjige na otocima Članak 34.

(1) Radi održivog razvoja otoka, sređivanje i usklađivanje katastra i zemljišnih knjiga na otocima smatra se prioritetnim i od strateškog značaja.

(2) Sređivanje i usklađenje katastra i zemljišnih knjiga za područje otoka izvršit će nadležna tijela u skladu s posebnim propisima.

(3) Vlada Republike Hrvatske odlukom donosi Državni program sređivanja i usklađenja katastra i zemljišnih knjiga na otocima, a izrađuju ga ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa i Državna geodetska uprava.

Pravo prvokupa Republike Hrvatske Članak 35.

(1) Radi zaštite povremeno nastanjenih i nenastanjenih otoka od neplanskog gospodarenja, Vlada Republike Hrvatske odlukom donosi Državni program zaštite i korištenja povremeno nastanjenih i nenastanjenih otoka i okolnog mora u kojem su definirani otoci na kojima se primjenjuje pravo prvokupa Republike Hrvatske.

(2) Vlasnik nekretnine koja se nalazi na otocima iz stavka 1. ovoga članka, koji namjerava takvu nekretninu prodati, dužan je dostaviti pisanu ponudu za prodaju nekretnine nadležnom tijelu za upravljanje imovinom Republike Hrvatske.

(3) Pravo prvokupa nekretnine iz stavka 2. ovoga članka odnosi se i na njihovo otuđenje na temelju sporazuma o razvrgnuću ili pravomoćne odluke suda o razvrgnuću, unošenjem nekretnine kao uloga u trgovačko društvo, u postupcima podjele društva kapitala, u ovršnim i stečajnim postupcima, kao i u postupcima stjecanja fiducijarnog vlasništva te na zamjenu nekretnine.

(4) Pravo prvokupa na nekretnine iz stavka 2. ovoga članka odnosi se i na njihovo otuđenje na temelju darovnih ugovora, osim kada su darovatelj i obdarenik svrstani u prvi nasljedni red.

(5) Ako vlasnik nekretnine namjerava darovati nekretninu iz stavka 2. ovoga članka osobi koja nije svrstana u prvi nasljedni red, dužan je dostaviti pisanu ponudu za prodaju nekretnine po cijeni utvrđenoj po ovlaštenom sudskom vještaku, sukladno propisima iz područja procjene vrijednosti nekretnina, nadležnom tijelu za upravljanje imovinom Republike Hrvatske.

(6) Vlasnik nekretnine dužan je u ponudi iz stavaka 2. i 5. ovoga članka navesti naziv otoka na kojemu se nekretnina nalazi, uvjete prodaje i cijenu, uz ponudu priložiti izvod iz zemljišnih i drugih javnih knjiga, izvadak iz katastra zemljišta i kopiju katastarskog plana te izjavu ovjerenu kod javnog bilježnika kojom pod kaznenom i materijalnom odgovornošću jamči zaštitu od evikcije.

(7) Nadležno tijelo za upravljanje imovinom Republike Hrvatske dužno je pisanim putem obavijestiti vlasnika nekretnine o prihvatanju ili neprihvatanju ponude u roku od tri mjeseca od dana primitka ponude.

(8) Ako istekom roka iz stavka 7. ovoga članka vlasnik nekretnine ne primi pisanu obavijest o prihvatanju ponude, smatrat će se da ponuda nije prihvaćena.

(9) Nadležno tijelo za upravljanje imovinom Republike Hrvatske odluku o prihvatanju ili neprihvatanju ponude iz stavka 2. i stavka 5. ovoga članka donosi na temelju mišljenja Ministarstva, ministarstva nadležnog za poslove financija, ministarstva nadležnog za poslove kulture i ministarstva nadležnog za poslove pomorstva i prometa, a donesenu odluku dužno je dostaviti vlasniku nekretnine i Ministarstvu u roku od 15 dana od dana donošenja.

(10) Ministarstvo daje mišljenje iz stavka 9. ovoga članka na temelju Državnog programa iz stavka 1. ovoga članka.

(11) Financijska sredstva za izradu Državnog programa iz stavka 1. ovoga članka osiguravaju se ovisno o mogućnostima i sukladno osiguranim sredstvima u državnom proračunu Republike Hrvatske, za tu namjenu na proračunskoj glavi Ministarstva.

(12) Ako ponuda iz stavka 2. i stavka 5. ovoga članka ne bude prihvaćena u roku iz stavaka 7. i 8. ovoga članka, vlasnik nekretnine dužan je dostaviti ponudu pod istim uvjetima nadležnoj obalno-otočnoj jedinici područne (regionalne) samouprave koja je dužna donijeti odluku o prihvatanju ili neprihvatanju ponude u roku od 30 dana.

(13) Ako istekom roka iz stavka 12. ovoga članka vlasnik nekretnine ne primi pisanu obavijest o prihvatanju ponude, smatrat će se da nadležna obalno-otočna jedinica područne (regionalne) samouprave nije prihvatila ponudu.

(14) U slučaju neprihvatanja ponude iz stavaka 12. i 13. ovoga članka vlasnik nekretnine dužan je dostaviti ponudu nadležnoj jedinici lokalne samouprave koja je dužna donijeti odluku o prihvatanju ili neprihvatanju ponude u roku od 30 dana.

(15) Ako istekom roka iz stavka 14. ovoga članka vlasnik nekretnine ne primi pisanu obavijest o prihvatanju ponude, smatrat će se da nadležna jedinica lokalne samouprave nije prihvatila ponudu.

(16) U slučaju neprihvatanja ponude iz stavaka 14. i 15. ovoga članka vlasnik može nekretninu prodati drugoj osobi po cijeni koja nije niža od cijene navedene u ponudi i pod uvjetima koji za kupca nisu povoljniji od uvjeta koje sadrži ponuda iz stavka 2. i stavka 5. ovoga članka odnosno može nekretninu darovati osobi koja nije svrstana u prvi nasljedni red.

(17) Ništetan je ugovor o kupoprodaji ili druga raspoložba sklopljena protivno odredbama ovoga članka.

Nedopuštenost prodaje Članak 36.

(1) Nekretnina iz članka 35. stavka 2. ovoga Zakona koja je prva čestica do mora ili prva čestica do obalne čestice ne smije biti predmetom prodaje dok se ne odredi granica pomorskog dobra sukladno posebnom zakonu.

(2) Ništetan je ugovor o kupoprodaji sklopljen protivno odredbi stavka 1. ovoga članka.

Gospodarenje nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske Članak 37.

(1) Nije dopušteno otuđenje nekretnina u vlasništvu Republike Hrvatske ili jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koje se nalaze na povremeno nastanjenim i nenastanjenim otocima.

(2) Gospodarenje nekretninama iz stavka 1. ovoga članka provodi se raspolaganjem kroz sklapanje odgovarajućeg pravnog posla davanjem u zakup ili koncesiju, osnivanjem prava građenja ili prava služnosti sukladno odredbama posebnog propisa.

DIO SEDMI PROVEDBA ZAKONA

Izvyješćivanje Članak 38.

Vlada Republike Hrvatske jedanput godišnje izvješćuje Hrvatski sabor o provedbi ovoga Zakona.

Nadzor Članak 39.

Nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega obavlja Ministarstvo.

DIO OSMI PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Postupci u tijeku Članak 40.

Postupci započeti do dana stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se prema odredbama Zakona o otocima („Narodne novine“, br. 116/18., 73/20. i 70/21.).

Izvršenje zabilježbe Članak 41.

(1) Zemljišnoknjižni odjel nadležnog općinskog suda, po prijedlogu nadležnog državnog odvjetništva, na temelju članka 35. stavka 1. i članka 37. stavka 1. ovoga Zakona, provest će postupak upisa uknjižbe ili predbilježbe prava prvokupa odnosno zabilježbe zabrane otuđenja u ime i za korist Republike Hrvatske.

(2) Na traženje nadležnog državnog odvjetništva Državna geodetska uprava dostavit će dokumentaciju potrebnu za podnošenje prijedloga iz stavka 1. ovoga članka.

(3) U svrhu provedbe upisa zabilježbe odnosno uknjižbe ili predbilježbe iz stavka 1. ovoga članka Državna geodetska uprava po potrebi će provesti katastarsku izmjeru na otocima iz članka 35. stavka 1. ovoga Zakona.

(4) Sredstva potrebna za izvršavanje obveza propisanih ovim člankom osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske.

Primjenjivost zabilježbe Članak 42.

Zabilježbe zabrane otuđenja na nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske i prava prvokupa u korist Republike Hrvatske, županije, grada i općine na nekretninama u vlasništvu drugih osoba koje su izvršene na temelju članka 35.b stavka 3. Zakona o otocima („Narodne novine“, br. 34/99., 149/99., 32/02. i 33/06.) primjenjuju se do izvršenja upisa uknjižbe ili predbilježbe prava prvokupa odnosno zabilježbe zabrane otuđenja za korist Republike Hrvatske iz članka 41. stavka 1. ovoga Zakona.

Donošenje provedbenih propisa, planova i programa Članak 43.

(1) Nacionalni plan razvoja otoka iz članka 16. stavka 1. ovoga Zakona donijet će Vlada Republike Hrvatske.

(2) Državni program sređivanja i usklađenja katastra i zemljišnih knjiga na otocima iz članka 34. stavka 3. ovoga Zakona donijet će Vlada Republike Hrvatske.

(3) Državni program zaštite i korištenja povremeno nastanjenih i nenastanjenih otoka i okolnog mora iz članka 35. stavka 1. ovoga Zakona donijet će Vlada Republike Hrvatske.

(4) Pravilnike iz članka 11. stavka 8., članka 12. stavka 3., članka 13. stavka 5., članka 14. stavka 8. i članka 27. stavka 9. ovoga Zakona donijet će ministar u roku od 180 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(5) Odluku iz članka 15. stavka 5. ovoga Zakona donijet će ministar u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(6) Programe iz članka 21. stavka 2., članka 22. stavka 6., članka 23. stavka 5., članka 26. stavka 1., članka 27. stavka 1., članka 29. stavka 2., članka 30. stavka 3., članka 31. stavka 3., članka 32. stavka 1. i članka 33. stavka 4. ovoga Zakona donijet će ministar u roku od 180 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(7) Županijski plan razvoja otoka iz članka 17. stavka 1. ovoga Zakona obalno-otočne jedinice područne (regionalne) samouprave donose istovremeno s planom razvoja obalno-otočne jedinice područne (regionalne) samouprave.

Provedbeni propisi i programi koji ostaju na snazi Članak 44.

(1) Nacionalni plan razvoja otoka 2021. - 2027. donesen na temelju Zakona o otocima („Narodne novine“, br. 116/18., 73/20. i 70/21.), primjenjuje se do isteka razdoblja na koje je donesen.

(2) Državni program zaštite i korištenja malih, povremeno nastanjenih i nenastanjenih otoka i okolnog mora donesen na temelju Zakona o otocima („Narodne novine“, br. 34/99., 149/99., 32/02. i 33/06.), primjenjuje se do donošenja Državnog programa iz članka 35. stavka 1. ovoga Zakona.

(3) Državni program sređivanja i usklađenja katastra i zemljišnih knjiga na otocima 2023. - 2027. od 22. veljače 2024. donesen na temelju Zakona o otocima („Narodne novine“, br. 116/18., 73/20. i 70/21.), primjenjuje se do isteka razdoblja na koje je donesen.

(4) Do stupanja na snagu programa iz članka 27. stavka 1. ovoga Zakona ostaje na snazi Program Hrvatski otočni proizvod i Pravilnik o načinu vrednovanja zahtjeva za dodjelu bespovratnih financijskih sredstava, načinu rada te sastavu i broju članova Povjerenstva za provedbu javnog poziva za promociju programa „Hrvatski otočni proizvod“ („Narodne novine“, broj 127/21.).

(5) Do stupanja na snagu pravilnika iz članka 27. stavka 9. ovoga Zakona ostaje na snazi Pravilnik o provedbi Programa „Hrvatski otočni proizvod“ u vezi s djelokrugom, brojem članova i sastavom stručnih povjerenstava za dodjelu oznake „Hrvatski otočni proizvod“, načinu vođenja evidencije subjekata kojima je dodijeljena oznaka „Hrvatski otočni proizvod“ i načinu provođenja kontrole nad korištenjem oznake „Hrvatski otočni proizvod“ („Narodne novine“, broj 139/21.) donesen na temelju Zakona o otocima („Narodne novine“, br. 116/18., 73/20. i 70/21.).

(6) Do stupanja na snagu programa iz članka 29. stavka 2. ovoga Zakona ostaje na snazi Program poticanja razvoja civilnog društva na otocima 2021. – 2027. i Pravilnik o provedbi programa poticanja razvoja civilnog društva na otocima („Narodne novine“, broj 88/21.).

Prestanak važenja propisa
Članak 45.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o otocima („Narodne novine“, br. 116/18., 73/20. i 70/21.).

Stupanje na snagu
Članak 46.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

O B R A Z L O Ž E N J E

Uz članak 1.

Ovim se člankom određuje predmet Zakona.

Uz članak 2.

Ovim se člankom navodi da je cilj ovoga Zakona otočnom razvojnom politikom usmjeravati aktivnosti prema društveno-gospodarskom razvoju otoka i demografskoj održivosti.

Uz članak 3.

Ovim se člankom navodi da se Zakonom uređuje način na koji se razvojna politika provodi u svrhu održivog korištenja otočnih dobara.

Uz članak 4.

Ovim se člankom navodi da su otoci Republike Hrvatske područja s razvojnim posebnostima kojima se pristupa posebnim planskim i programskim pristupom.

Uz članak 5.

Ovim se člankom Zakona definiraju ključni pojmovi vezani uz otoke koji se koriste u tekstu Zakona.

Uz članak 6.

Ovim se člankom definira hrvatsko otočje kao jedinstvena geografska cjelina koja uključuje otoke i hridi koji pripadaju teritoriju Republike Hrvatske. Poluotok Pelješac u ovom Zakonu ima status otoka. Popis svih otoka nalazi se u Registru otoka.

Uz članak 7.

Ovim člankom Zakona propisuje se razvrstavanje otoka prema nastanjenosti, udaljenosti od kopna i specifičnom položaju u cilju planiranja i provedbe programa, projekata i mjera. Sva tijela državne uprave i druga javnopravna tijela dužna su prilikom izrade svojih propisa i drugih akata uzeti u obzir ovo razvrstavanje.

Uz članak 8.

Ovim člankom Zakona otoci se prema nastanjenosti dijele na nastanjene i nenastanjene otoke, pri čemu nastanjeni otoci uključuju one s evidentiranom nastanjenosti i otoke sa svjetioničarskom posadom. Nenastanjeni otoci su oni bez evidentirane nastanjenosti i bez svjetioničarske posade, a posebnu skupinu nenastanjenih otoka čine povremeno nastanjeni otoci koji se koriste za razne djelatnosti. Nastanjenost otoka evidentira Ministarstvo na temelju podataka iz popisa stanovništva, javnog registra kojim se prati prebivalište i javnog registra o svjetionicima sa svjetioničarskom posadom.

Uz članak 9.

Ovim člankom Zakona otoci se prema udaljenosti od kopna dijele na pučinske otoke, koji su najudaljeniji od kopna, priobalne otoke, koji su bliži kopnu, i premoštene otoke koji su povezani mostom s kopnom. Popis ovih otoka nalazi se u Registru otoka.

Uz članak 10.

Ovim člankom zakona definira se da su otoci sa specifičnim položajem nastanjeni otoci čije se sjedište jedinice lokalne samouprave nalazi na kopnu ili na drugom otoku. Popis tih otoka prikazan je u Registru otoka.

Uz članak 11.

Ovim člankom Zakona svaki otok se vrednuje prema otočnim razvojnim pokazateljima koji omogućuju praćenje i procjenu razvijenosti pojedinog otoka i služe kao osnova za vođenje otočne razvojne politike. Ministarstvo kontinuirano prati i vrednuje razvoj otoka najmanje jednom u tri godine, a tijela državne uprave dužna su dostaviti potrebne podatke. Postupak vrednovanja i otočni pokazatelji propisani su pravilnikom, a rezultati vrednovanja objavljuju se na mrežnim stranicama Ministarstva. Otočne razvojne pokazatelje i postupak vrednovanja razvijenosti otoka propisuje ministar pravilnikom.

Uz članak 12.

Ovim člankom definira se da Registar otoka ima za cilj izgradnju jedinstvenog šifrnika otoka u Hrvatskoj te pružanje podatkovnih i kartografskih evidencija koje pomažu u učinkovitom upravljanju, strateškom planiranju i razvoju otočne politike. Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije vodi Registar otoka. Ministar pravilnikom određuje način vođenja Registra otoka, podatke koji se prikupljaju te metodologiju povezivanja s drugim registrima.

Uz članak 13.

Ovim člankom definira se da je Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije nositelj politike otočnog razvoja. Tijela državne uprave i druga javnopravna tijela dužna su prilikom izrade programa koji obuhvaćaju otoke provesti analizu o njihovom utjecaju na otoke te istu dostaviti Ministarstvu. Jedinice lokalne i regionalne samouprave moraju voditi posebnu brigu o otocima unutar svojeg područja pri dodjeli sredstava za projekte, mjere i aktivnosti iz svoje nadležnosti.

Uz članak 14.

Ovim člankom definira se da je Otočno vijeće savjetodavno tijelo u izradi i provedbi programa, planova i projekata za održivi razvoj otoka. Definirani su članovi Otočnog vijeća koje Vlada imenuje Odlukom. Predsjednik Vlade Republike Hrvatske predsjedava radom Otočnog vijeća. Osim članova, u rad Otočnog vijeća mogu se prema potrebi uključiti i drugi predstavnici. Detaljna pitanja vezana uz sastav, djelokrug i način rada Otočnog vijeća uređuje ministar pravilnikom.

Uz članak 15.

Ovim člankom definiraju se prava i obveze otočnih koordinatora, uspostavljenih u okviru regionalnih koordinatora. Odnos između Ministarstva i regionalnih koordinatora uređuje se sporazumom, a broj koordinatora i obuhvat područja utvrđuje ministar odlukom.

Uz članak 16.

Ovim člankom definira se Nacionalni plan razvoja otoka kao temeljni akt strateškog planiranja za područje otoka koji donosi Vlada Republike Hrvatske. Nacionalni plan je srednjoročni akt strateškog planiranja koji doprinosi ostvarivanju ciljeva Nacionalne razvojne strategije u području razvoja otoka. Nacionalni plan služi kao okvir za oblikovanje konkretnih programa, projekata i mjera.

Uz članak 17.

Ovim člankom definira se donošenje županijskog plana razvoja otoka kao nadopuna plana razvoja obalno-otočne jedinice područne samouprave, s ciljem definiranja vizije, razvojnih potreba i prioriteta za otoke. Plan uzima u obzir društvene, gospodarske, klimatske i ekološke

ciljeve, a odnosi se na sve otoke unutar te županije. Obalno-otočne županije su dužne prilikom izrade županijskih planova razvoja otoka zatražiti mišljenje Ministarstva.

Uz članak 18.

Ovim člankom definirane su ključne odrednice razvoja otoka. Tijela državne uprave prilikom izrade zakonskih i podzakonskih akata te akata strateškog planiranja koji podupiru ključne odrednice razvoja otoka dužna su uključiti Ministarstvo u izradi istih.

Uz članak 19.

Ovim se člankom Zakona navode mjere usmjerene na poboljšanje kvalitete života na otocima.

Uz članak 20.

Ovim člankom propisuje se mjera opskrbe vodom za ljudsku potrošnju na otocima. Cilj je zadržavanje i poboljšanje uvjeta života na način da se za stanovnike naselja ili dijelova naselja koja nisu priključena na sustav javne vodoopskrbe, osigura opskrba vodom za ljudsku potrošnju do 85 m³ godišnje po istoj cijenu koju plaća ista kategorija korisnika u mjestu iz kojeg se voda isporučuje. Naknadu za troškove prijevoza vode Ministarstvo isplaćuje nadležnom javnom isporučitelju vodnih usluga. Ovom se odredbom propisuje i obveza dostave podataka o osobama koje imaju status otočana od strane ministarstva nadležnog za unutarnje poslove. Propisuje se također da će u slučajevima akcidentnih i kriznih situacija, dugih sušnih razdoblja, Ministarstvo subvencionirati troškove prijevoza vode na otocima i izvan navedenog područja kada nastane potreba za većom količinom vode od mogućnosti opskrbe putem sustava javne vodoopskrbe, o čemu na zahtjev nadležnog javnog isporučitelja vodnih usluga, uz suglasnost izvršnog tijela jedinice lokalne samouprave, odlučuje ministar odlukom.

Uz članak 21.

Ovim člankom se propisuje mjera financiranja troškova prijevoza vode fizičkim i pravnim osobama koje obavljaju gospodarsku djelatnost u naselju ili dijelovima naselja koja nisu priključena na sustav javne vodoopskrbe u cilju izjednačavanja uvjeta poslovanja onih gospodarstvenika koji nisu spojeni na sustav javne vodoopskrbe u odnosu na one koji jesu te se određuje visina financiranja kao i način dodjele sredstava.

Uz članak 22.

Ovim člankom uređuje se poticanje razvoja vodno-komunalne infrastrukture na otocima, rekonstrukcije postojećih vodoopskrbnih mreža i izgradnje novih sustava, s posebnim naglaskom na pučinske i specifične otoke. Bespovratna financijska sredstva dodjeljuju se jedinicama lokalne samouprave koje sudjeluju u financiranju predmetnih građevina, s tim da je nositelj provedbe tih investicija, u skladu s posebnim propisima koji uređuju vodne usluge, jedinstveni javni isporučitelj vodnih usluga na uslužnom području na kojem se nalazi jedinica lokalne samouprave kojoj se dodjeljuju bespovratna sredstva. Iznimno, Ministarstvo će dodjeljivati bespovratna sredstva korisniku, fizičkoj osobi nositelju kućanstva, za alternativni i individualni vodoopskrbni sustav u otočnim naseljima u kojima ne postoji sustav javne vodoopskrbe, niti je izgradnja istog planirana višegodišnjim planom gradnje nadležnog javnog isporučitelja vodnih usluga u idućih najmanje četiri godine o kojim činjenicama na pisani zahtjev fizičke osobe nositelja kućanstva, nadležni javni isporučitelj vodnih usluga, izdaje potvrdu.

Uz članak 23.

Ovim člankom, s posebnim naglaskom na pučinske i specifične otoke, uređuje se poticanje ekološkog zbrinjavanja sanitarnih otpadnih voda iz kućanstava, u skladu s aktom o odvodnji

otpadnih voda koji je određen zakonom kojim se uređuju vode, na otocima u naseljima i dijelovima naselja koja nisu priključena na sustav javne odvodnje, niti je izgradnja istog planirana višegodišnjim planom gradnje nadležnog javnog isporučitelja vodnih usluga u idućih najmanje četiri godine. Bespovratna sredstva Ministarstvo će dodjeljivati fizičkoj osobi nositelju kućanstva. O činjenicama o mogućnosti i opravdanosti predmetne ugradnje individualnog sustava odvodnje, te tehničkim uvjetima i pretpostavkama koje isti mora zadovoljiti (prihvatljiva tehnologija pročišćavanja, potrebna razina pročišćavanja sanitarnih otpadnih voda i sl.) na pisani zahtjev zainteresiranog nositelja kućanstva, nadležni javni isporučitelj vodnih usluga, dostavlja potvrdu (prethodne uvjete).

Uz članak 24.

Ovim člankom definira se da otočani imaju pravo na povlašteni javni pomorski prijevoz na linijama koje povezuju otoke s kopnom i međusobno, uključujući povlašteni prijevoz svojih vozila. Povlašteni prijevoz putnika i vozila reguliran je zakonom o javnom obalnom linijskom pomorskom prometu.

Uz članak 25.

Ovim člankom definira se da otočani imaju pravo na pouzdan, dostupan i povlašten javni cestovni prijevoz unutar otoka, između otoka i prema kopnu, s cijenama koje ne smiju biti više od cijena na sličnim udaljenostima u matičnoj obalno-otočnoj jedinici područne (regionalne) samouprave. Besplatan prijevoz ostvaruju određene kategorije otočana, djeca do navršene osme godine života, učenici i studenti, umirovljenici, te djeca s teškoćama u razvoju i osobe s invaliditetom i njihova pratnja osim kada to pravo ne ostvaruju po posebnom propisu. Osim navedenih kategorija otočana besplatan javni otočni cestovni prijevoz prema ovom Zakonu ima i dijete s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom prema utvrđenom stupnju težine invaliditeta i/ili tjelesnog stupnja oštećenja bez obzira na mjesto prebivališta, kao i osoba u njihovoj pratnji ukoliko to pravo ne ostvaruje po posebnom propisu, zatim učenik/student koji se školuje na otoku te korisnik doma za starije i nemoćne osobe na otoku. Pored toga, djeca s teškoćama u razvoju i osobe s invaliditetom, koje ne mogu koristiti javni otočni cestovni prijevoz, imaju pravo na novčanu naknadu vlastitog prijevoza najviše do punog iznosa cijene vozne karte javnog otočnog cestovnog prijevoza na relaciji na kojoj ostvaruje svoje osnovne potrebe, što mogu ostvariti podnošenjem zahtjeva s pripadajućom propisanom dokumentacijom, nadležnom upravnom odjelu obalno-otočne jedinice područne (regionalne) samouprave prema mjestu prebivališta. Sredstva za ostvarivanje tih prava osiguravaju se u državnom proračunu i dodjeljuju obalno-otočnim jedinicama područne (regionalne) samouprave.

Uz članak 26.

Ovim se člankom određuje da je program za infrastrukturni razvoj otoka usmjeren na sve nastanjene otoke Republike Hrvatske, s posebnim naglaskom na pučinske i specifične otoke i temelji se na ključnim odrednicama razvoja otoka. Ministarstvo, na temelju programa kojeg donosi ministar, jednom godišnje raspisuje javni poziv za dostavu prijedloga infrastrukturnih projekata, a prihvatljivi predlagatelji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, s tim da je naglašeno da je, u skladu s posebnim propisima koji uređuju vodne usluge, nositelj provedbe investicije koja se odnosi na vodno-komunalnu infrastrukturu jedinstveni javni isporučitelj vodnih usluga na uslužnom području na kojem se nalazi jedinica lokalne samouprave kojoj se dodjeljuju sredstva. Sredstva za projekte dodjeljuju se na temelju sklopljenog ugovora s Ministarstvom, a osigurana su na proračunskoj poziciji Ministarstva, za tu namjenu.

Uz članak 27.

Ovim člankom se propisuje cilj provedbe Programa „Hrvatski otočni proizvod“ koji se provodi u svrhu poticanja proizvodnje i plasmana te promocije izvornih i inovativnih otočnih proizvoda, tradicije i baštine, a koji uključuje dodjelu oznake „Hrvatski otočni proizvod“, definiraju se korisnici, mogućnost sufinanciranja troškova analitičkih ispitivanja za otočni proizvod za koji je oznaka dodijeljena, te se predviđa donošenje provedbenog pravilnika.

Uz članak 28.

Ovim se člankom propisuje mjera u sklopu Programa „Hrvatski otočni proizvod“ koja obuhvaća sufinanciranje promotivnih aktivnosti Programa putem javnog poziva za dodjelu bespovratnih sredstava, definiraju se prihvatljivi korisnici ove mjere kao i način dodjele sredstava.

Uz članak 29.

Ovim člankom Zakona definira se da Ministarstvo potiče razvoj civilnog društva na otocima jačanjem uloge organizacija civilnog društva, njihovog umrežavanja i suradnje s lokalnim stanovništvom. Ministar donosi program za poticanje civilnog društva, a svake godine raspisuje javni poziv za dodjelu financijske podrške organizacijama koje djeluju na otocima. Pri dodjeli sredstava prednost imaju organizacije s pučinskih otoka i otoka sa specifičnim položajem te one koje promiču međusektorsku suradnju.

Uz članak 30.

Ovim člankom se propisuje mjera dodjele potpora male vrijednosti otočnim poslodavcima koji zapošljavaju radnike s prebivalištem na otocima. Poslodavci na pučinskim otocima i otocima sa specifičnim položajem imaju prednost na dodjelu potpore male vrijednosti.

Uz članak 31.

Ovim člankom se propisuje mjera jačanja konkurentnosti otočnog gospodarstva kroz dodjelu potpora male vrijednosti otočnim poduzetnicima koji svoju djelatnost obavljaju na otocima u svrhu uvođenja pametnih i održivih tehnoloških rješenja i inovativnog pristupa tradicionalnim otočnim djelatnostima, zatim ulaganjima u energetske učinkovitije i ekološki prihvatljivije proizvodne procese te primjenu novih tehnoloških rješenja u proizvodnim procesima.

Uz članak 32.

Ovim člankom definira se da Ministarstvo dodjeljuje financijska sredstva jedinicama lokalne i područne samouprave za unaprjeđenje zdravstvene zaštite na otocima s ciljem popunjavanja mreže javne zdravstvene službe. Sredstva se dodjeljuju jednom godišnje, sukladno donesenom programu, putem javnog poziva, ovisno o sredstvima osiguranim u državnom proračunu.

Uz članak 33.

Ovim člankom utvrđuje se da Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost sufinancira troškove prijevoza otpada s otoka na kopno te izgradnju infrastrukture za gospodarenje otpadom na otocima. Sufinancira i troškove vezane uz sanaciju odlagališta, reciklažna dvorišta i mini pretovarne stanice, a provodi i akcije za edukaciju stanovništva o pravilnom zbrinjavanju otpada. Ministarstvo dodatno sufinancira preostali dio troškova koji nisu pokriveni od strane Fonda, sukladno donesenom programu, u okviru javnog poziva.

Uz članak 34.

Ovim člankom Zakona ističe se važnost sređivanja i usklađivanja katastra i zemljišnih knjiga na otocima kao prioritet za održivi razvoj. Vlada Republike Hrvatske donosi Državni program

za sređivanje i usklađivanje katastra i zemljišnih knjiga, a izrađuju ga ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa i Državna geodetska uprava.

Uz članak 35.

Ovim člankom Zakona propisuje se pravo prvokupa Republike Hrvatske za nekretnine smještene na povremeno nastanjenim i nenastanjenim otocima, s ciljem zaštite od neplanskog gospodarenja. Vlasnik nekretnine koji namjerava takvu nekretninu prodati, otuđiti dužan je dostaviti pisanu ponudu za prodaju nekretnine nadležnom tijelu za upravljanje imovinom Republike Hrvatske. Ako Republika Hrvatska ne prihvati ponudu, vlasnik ponudu s istim uvjetima upućuje nadležnoj jedinici područne (regionalne) samouprave, a ukoliko je i ona ne prihvati, vlasnik ponudu dostavlja nadležnoj jedinici lokalne samouprave. Tek po neprihvatanju ponude pod istim uvjetima i od strane nadležne jedinice lokalne samouprave vlasnik može nekretninu prodati drugoj osobi po cijeni koja nije niža od cijene navedene u ponudi i pod uvjetima koji za kupca nisu povoljniji od uvjeta koje sadrži ponuda, odnosno može nekretninu darovati osobi koja nije svrstana u prvi nasljedni red.

Uz članak 36.

Ovim člankom definira se da se nekretnine koje su prve čestice do mora ili do obalne čestice ne smiju prodavati dok se ne odredi granica pomorskog dobra prema posebnom zakonu.

Uz članak 37.

Ovim člankom definira se da se nekretnine koje su u vlasništvu Republike Hrvatske ili jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na povremeno nastanjenim i nenastanjenim otocima ne smiju otuđivati.

Uz članak 38.

Ovim člankom se propisuje da Vlada Republike Hrvatske jedanput godišnje izvješćuje Hrvatski sabor o provedbi ovoga Zakona.

Uz članak 39.

Ovim člankom definira se da nadzor nad provedbom Zakona i propisa donesenih na temelju Zakona obavlja Ministarstvo.

Uz članak 40.

Ovim člankom propisuje se da će se postupci započeti do dana stupanja na snagu ovoga Zakona dovršiti prema odredbama Zakona o otocima („Narodne novine“, br. 116/18., 73/20. i 70/21.).

Uz članak 41.

Ovim člankom definira se da Zemljišnoknjižni odjel suda, po prijedlogu državnog odvjetništva, provodi upis prava prvokupa ili zabrane otuđenja u ime Republike Hrvatske. Državna geodetska uprava pruža potrebnu dokumentaciju i može izvoditi katastarsku izmjeru na otocima za upis tih prava. Sredstva za provedbu ovih postupaka osiguravaju se iz državnog proračuna ili drugih izvora.

Uz članak 42.

Ovaj članak definira zabilježbu zabrane otuđenja na nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske.

Uz članak 43.

Ovim člankom nalažu se rokovi za donošenje podzakonskih akata.

Uz članak 44.

Ovim člankom definiraju se provedbeni propisi i programi koji ostaju na snazi i do kada.

Uz članak 45.

Ovim člankom određuje se da danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti prethodni Zakon o otocima, čime se ukidaju odredbe koje su bile na snazi prema tom zakonu.

Uz članak 46.

Ovim člankom se propisuje stupanje na snagu Zakona.

- PRILOZI**
- **Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću**
 - **Obrazac iskaza o procjeni učinaka propisa**

OBRAZAC IZVJEŠĆA O PROVEDENOM SAVJETOVANJU SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU	
Naslov dokumenta	Savjetovanje s javnošću o Nacrtu prijedloga Zakona o otocima
Stvaratelj dokumenta, tijelo koje provodi savjetovanje	Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije
Svrha dokumenta	Savjetovanje o nacrtu prijedloga zakona prije njegovog donošenja
Datum dokumenta	07.05.2025.
Verzija dokumenta	I.
Vrsta dokumenta	Zakon
Naziv nacrtu zakona, drugog propisa ili akta	Nacrt prijedloga Zakona o otocima
Jedinstvena oznaka iz Plana donošenja zakona, drugih propisa i akata objavljenog na internetskim stranicama Vlade	-
Naziv tijela nadležnog za izradu nacrtu	Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti bili uključeni u postupak izrade odnosno u rad stručne radne skupine za izradu nacrtu?	U Radnu skupinu za izradu Nacrta prijedloga Zakona o otocima imenovani su predstavnici iz sljedećih institucija: 1. Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije 2. Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture 3. Ministarstvo gospodarstva 4. Ministarstvo turizma i sporta 5. Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva 6. Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije 7. Ministarstvo financija 8. Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije 9. Ministarstvo demografije i useljništva 10. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih 11. Ministarstvo zdravstva 12. Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike 13. Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine 14. Ministarstvo kulture i medija 15. Ministarstvo unutarnjih poslova 16. Državni zavod za statistiku 17. Državna geodetska uprava 18. Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost 19. Hrvatske vode 20. Agencija za obalni linijski pomorski promet

	21. Hrvatska gospodarska komora 22. Hrvatska obrtnička komora 23. Hrvatska banka za obnovu i razvitak HBOR 24. Odašiljači i veze d.o.o. 25. Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva 26. Hrvatska zajednica općina 27. Udruga gradova u Republici Hrvatskoj 28. Hrvatska zajednica županija 29. Regionalna razvojna agencija Primorsko-goranske županije 30. Javna ustanova RERA S.D. za koordinaciju i razvoj Splitsko-dalmatinske županije 31. Agencija za razvoj Zadarske županije ZADRA NOVA 32. Regionalna razvojna agencija Dubrovačko-neretvanske županije DUNEA 33. Javna ustanova Razvojna agencija Šibensko-kninske županije 34. AURORA Regionalni koordinator Istarske županije za europske programe i fondove 35. Javna ustanova Razvojna agencija Ličko-senjske županije LIRA 36. Sveučilište u Zadru 37. Sveučilište u Splitu 38. Sveučilište u Rijeci 39. Sveučilište u Dubrovniku 40. Institut za vode Josip Juraj Strossmayer 41. Državni hidrometeorološki zavod 42. Institut za razvoj i međunarodne odnose 43. Hrvatski hidrografski institut 44. Energetski institut Hrvoje Požar 45. Institut za elektroprivredu d.d. 46. HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o. 47. Udruga za razvitak poljoprivrede i agro-turizma „Ulika“ Cres 48. Udruga „Pramenka“ Orlec 49. Pokret otoka / Island Movement 50. Lokalna akcijska grupa u ribarstvu Vela vrata 51. Udruga „Bita“ Martinišćica
Je li nacrt bio objavljen na internetskim stranicama ili na drugi odgovarajući način?	Nacrt prijedloga zakona o otocima je objavljen na internetskoj stranici https://esavjetovanja.gov.hr u trajanju od 07.03.2025. do 07.04.2025.
Ako jest, kada je nacrt objavljen, na kojoj internetskoj stranici i koliko je vremena ostavljeno za savjetovanje?	-
Ako nije, zašto?	
Koji su predstavnici zainteresirane	Vanja Štrmelj

javnosti dostavili svoja očitovanja?	Hrvatski Crveni križ Anatomija otoka - Centar za istraživanje i razvoj Radoslav Lakoš Maja-Ivana Lovreković Grad Mali Lošinj Nenad Starc Petrica Košutić Mislav Brnetić Nina Celent-Ćuća Davor Golek Dražena Strihić Berislav Hunjadi Tea Žolo Kuljiš Mislav Brnetić
ANALIZA DOSTAVLJENIH PRIMJEDBI Primjedbe koje su prihvaćene Primjedbe koje nisu prihvaćene i obrazloženje razloga za neprihvatanje	Analiza dostavljenih primjedbi i prijedloga nalazi se u prilogu ovog obrasca
Troškovi provedenog savjetovanja	Provedba javnog savjetovanja nije iziskivala dodatne financijske troškove

Izješće o provedenom savjetovanju- Savjetovanje o Nacrtu prijedloga Zakona o otocima

Red ni broj	Korisnik	Isječak	KOMENTAR	Status odgovora	Odgovor
1	VANJA ŠTRMELJ	Naslov PRIJEDLOGA ZAKONA O OTOCIMA	Uz sve ostalo, jedan od osnovnih preduvjeta života na otoku je dobra povezanost uz subvencionirane i povlaštene cijene. Svjedoci smo mukotrpnih borbi otočana za uvođenje neophodnih dodatnih subvencioniranih trajektnih, brodskih i autobusnih linija. Autobusne linije bi trebale pratiti sve trajektne i brodske linije. Sve trajektne i brodske linije trebale bi biti neupitno subvencionirane. Treba uvesti subvencionirane taxi linije povezivanja otočkih mjesta sa kopnom. Kako bi se moglo govoriti o kvalitetnoj povezanosti i omogućilo život mladih na otoku, a rad na kopnu. Uvesti subvencije za troškove školovanja djece za srednjoškolsko i visoko obrazovanje, smještaj, troškovi odvojenog života, a radi toga jer ne postoje opcije i mogućnosti za školovanje djece na otocima. Omogućiti da otoci budu mjesta za život za sve, a ne samo za ljetni odmor i život umirovljenika (ukoliko su zdravi). Pitanja hitne medicinske pomoći, zdravstvene skrbi. Pitanja cijena namirnica, troškova nabave. I još bezbroj pitanja. Samo što su se otočani navikli ne tražiti, ne zahtijevati ili su odavno već umorni od takvih traženja i pitanja. I jedina solucija im ostaje preseljenje na kopno. Čemu Zakon o otocima uopće ako isti ne rješava sva ova pitanja kao nad Zakon na jedan sustavan, kvalitetan i prioritetan način. Pa npr. godinama se vodi mukotrpna borba općine Preko u vezi brodske linije, mogu li postojati paralelno dvije subvencionirane linije, trajektna i brodske. Samim izmještanjem trajekta u luku Gaženica, grad Zadar otočanima je postao puno udaljeniji. Sad ovisi o taxi prijevozu do Zadra. Samo jedan minoran primjer, ali koji otočanima znači život. I uz Zakon o otocima koji bi trebao biti u funkciji otočana i života na otoku, uz sve EU fondove, subvencije, zbraja se da li su možda dvije paralelne linije brodska i trajektna previše za jedan otok i kako to financijski i zakonski riješiti. Samo kozmetičke promjene Zakona, ukoliko se ne sagleda sveobuhvatna problematika, nema smisla.	Primljeno na znanje	Temeljem članka 33. stavka 11. Zakona o prijevozu u cestovnom prometu (Narodne novine, br. 41/18, 98/19 i 30/21) Vlada Republike Hrvatske donijela je Odluku kojom se propisuju najviši iznosi sufinanciranja, mjerila i kriteriji za sufinanciranje javne usluge u cestovnom prijevozu putnika u razdoblju od 2021. do 2027. godine u svrhu sklapanja ugovora o javnoj usluzi između jedinica područne (regionalne) samouprave i prijevoznika. Ukupni procijenjeni trošak uspostave javne usluge u cestovnom prometu za državni proračun iznosi 57 mil. eura godišnje bez PDV-a. Navedeni godišnji iznos raspodjeljivat će se županijama i to u iznosu do maksimalno 75% ukupnog javnog doprinosa u cijeni javne usluge koju će ugovoriti pojedina županija, a navedenim ugovorom koji obuhvaća mrežu linija županijskog linijskog prijevoza potrebno, između ostalog, osigurati prijevoz učenika srednjih škola te povlaštene otočni cestovni prijevoz za kategorije putnika propisane Zakonom o otocima. Dakle, županija na temelju analize postojeće i potencijalne potražnje uzimajući u obzir minimalne standarde dostupnosti javnog linijskog prijevoza putnika izrađuje mrežu linija koja je podloga za sklapanje ugovora o prijevozu kao javnoj usluzi (PSO), te osigurava potrebna sredstva (proračun i ostali izvori) za sufinanciranje planirane mreže. Na taj način osigurava se pružanje usluga od općeg interesa krajnjim korisnicima (stanovništvu), koje su redovitije, sigurnije, kvalitetnije ili pružene uz niži trošak od onih koje bi samo tržište moglo ponuditi. Povlaštene prijevoze u javnom obalnom pomorskom prometu je subvencioniran te je uređen Zakonom o prijevozu u linijskom i povremenom obalnom pomorskom prometu (Narodne novine, broj 19/22) i kao takav nije dio odredbi Zakona o otocima.
2	HRVATSKI CRVENI KRIŽ	USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA	Predmet: Javno savjetovanje o Nacrtu prijedloga Zakona o otocima, prijedlog Hrvatskog Crvenog križa, dostavlja se Veza: Savjetovanje o Nacrtu prijedloga Zakona o otocima, otvoreno od 07. ožujka do 07. travnja 2025. godine (https://esavjetovanja.gov.hr/Econ/MainScreen?EntityId=30072) vezano za predmetni Nacrt, predlažemo u članku 30. stavku 3. iza alineje dva, dodavanje nove alineje koja glasi: „zaposlenik i vozilo Hrvatskog Crvenog križa i njegovih ustrojstvenih oblika (županijskih, gradskih i općinskih društava Hrvatskog Crvenog križa) prilikom obavljanja redovnih djelatnosti“. Članak 25. stavak 4. glasio bi: „(4) Osim kategorija otočana iz stavka 3. ovoga članka, besplatan javni otočni cestovni prijevoz ima: – dijete s teškoćama u razvoju kojem je utvrđen III. ili IV. stupanj težine invaliditeta - oštećenja funkcionalnih sposobnosti, bez obzira na mjesto prebivališta – učenik i student koji se školuje odnosno studira na otoku – osoba s invaliditetom kod koje je utvrđeno tjelesno oštećenje donjih ekstremiteta 80 % ili više, hrvatski ratni vojni invalid sa 100 % tjelesnog oštećenja te osoba s invaliditetom kojoj je utvrđen III. ili IV. stupanj	Primljeno na znanje	S obzirom na to da se ovaj komentar/prijedlog odnosi na omogućavanje besplatnog prijevoza trajektom (članak 24. ovog Nacrta prijedloga zakona o otocima), zaposlenika i vozila Hrvatskog Crvenog križa i njegovih ustrojstvenih oblika (županijskih, gradskih i općinskih društava Hrvatskog Crvenog križa) prilikom obavljanja redovnih djelatnosti, ukazujemo da odlučivanje o povlaštenom/ besplatnom javnom pomorskom prijevozu putnika i vozila nije u nadležnosti ministarstva nadležnog za regionalni razvoj odnosno nije predmet ovog Zakona. Povlaštene i besplatni javni pomorski prijevoz putnika i vozila propisan je zakonom kojim se uređuje javni obalni linijski pomorski promet i u nadležnosti je ministarstva nadležnog za pomorstvo. Ukazuje se na netočno pozivanje na članak 25. ovog Nacrta prijedloga zakona o otocima koji se odnosi na „Povlaštene i besplatni javni otočni cestovni prijevoz“, što nije tema/ predmet prijedloga/komentara. Plaćanje mostarine za otok Krk ukinuto je još 2020. godine.

			težine invaliditeta- oštećenja funkcionalnih sposobnosti, bez obzira na mjesto prebivališta - osoba koja je u pratnji djeteta s teškoćama u razvoju iz podstavka 1. ovoga stavka ili osobe s invaliditetom iz podstavka 3. ovoga stavka, osim kada osoba u pratnji ostvaruje pravo na besplatni prijevoz u skladu s posebnim propisom - korisnik doma za starije i nemoćne osobe na otocima. □ zaposlenik i vozilo Hrvatskog Crvenog križa i njegovih ustrojstvenih oblika (županijskih, gradskih i općinskih društava Hrvatskog Crvenog križa), prilikom obavljanja redovnih djelatnosti.“. Obrazloženje Hrvatski Crveni križ i njegovi ustrojstveni oblici (županijska, gradska i općinska društva Hrvatskog Crvenog križa) svoje redovne djelatnosti obavljaju sukladno Zakonu o Hrvatskom Crvenom križu („Narodne novine“, broj 71/10, 136/2020). Vozila Hrvatskog Crvenog križa i društava Hrvatskog Crvenog križa sukladno odredbi članka 19. Pravilnika o načinu korištenja znaka crvenog križa u Hrvatskom Crvenom križu i njegovim ustrojstvenim oblicima („Narodne novine“, broj 49/18), u vrijeme mira obilježavaju se znakom Hrvatskog Crvenog križa, odnosno znakom društava Hrvatskog Crvenog križa, na sljedeći način: □ na prednjoj strani vozila kao naljepnica, otisak boje ili zastavica, □ na bočnim stranama vozila kao naljepnica ili otisak boje, □ na stražnjoj strani vozila kao naljepnica ili otisak boje. Visok postotak starijih osoba, intenzivno iseljavanje i smanjenje broja mladih nalažu donošenje mjera koje bi omogućile prihvatljivu socijalnu sigurnost otočanima. Stoga je nužno ulagati u aktivnosti kojima bi se stanovništvu na otoku omogućila socijalna sigurnost kao i u drugim područjima, što se je između ostalog Hrvatska i obvezala potpisivanjem Ugovora o funkcioniranju Europske Unije (članak 174. i 175.). Društva Hrvatskog Crvenog križa koja djeluju na otocima (Brač, Hvar, Korčula, Krk, Mali Lošinj, Pag i Rab) skrbe za socijalno ugrožene osobe, od kojih je veliki postotak djece u dobi do 18 godina što govori o visokom udjelu socijalno ugroženog stanovništva u otočnoj populaciji. Sukladno navedenim trendovima društva Hrvatskog Crvenog križa teže unaprjeđenju pružanja izvaninstitucionalnih usluga za umirovljenike i otočane starije od 65 godina. Pružanje izvaninstitucionalnih usluga za starije u skladu je s preporukama vezanima uz skrb za starije, ali i činjenicu da druge ustanove koje pružaju takvu skrb imaju sjedište u većim mjestima, obično izvan otoka i daleko od krajnjeg korisnika. Ovakav oblik skrbi doprinosi boljoj kvaliteti života korisnika, ali ujedno predstavlja izazov za društva Hrvatskog Crvenog križa kao pružatelja usluge koja svakodnevno obilaze starije osobe u njihovim domovima na površinom velikim i rijetko naseljenim otocima. Drugi socijalni problem koji se javlja na otocima je velik broj djece i mladeži koja manifestiraju različite oblike neprihvatljivog ponašanja, kao i visok udio broja ovisnika. Zimski mjeseci u manjim sredinama donose prijetnju dosade i manjka interesa i aktivnosti te društva Hrvatskog Crvenog križa ulažu značajne napore u kreiranju slobodnog vremena za učenike i studente kroz rad klubova mladih Crvenog križa i savjetovališta za djecu, mlade i obitelji. Hrvatski Crveni križ je jedna od malobrojnih organizacija civilnog društva koja djeluje na ovim otocima i kroz svoje socijalne programe radi prvenstveno s djecom i starijim osobama koji se nalaze u najvećem riziku od siromaštva i socijalne isključenosti. Navedeno je prepoznato u ovom Nacrtu Zakona i sukladno tome im se osigurava besplatan javni prijevoz. Nadalje, Hrvatski Crveni		
--	--	--	--	--	--

			križ je temeljna operativna snaga sustava civilne zaštite Republike Hrvatske u velikim nesrećama i katastrofama i djeluje u svim fazama operacije žurne pomoći (u fazi pripreme, odgovora i oporavka na kriznu situaciju). Veliki dio djelatnosti u kriznim situacijama se odnosi na prijevoz operativnih snaga Hrvatskog Crvenog križa, humanitarne pomoći, opreme te ispomoć pri evakuaciji stradalog stanovništva. Kako je trajekt u većini slučajeva jedino prijevozno sredstvo do otoka, u slučaju krizne situacije nema drugog načina za dostavu pomoći ili prijevoza operativnih snaga Hrvatskog Crvenog križa. Besplatan prijevoz trajektom te besplatan prijelaz mosta bi nam omogućio da osiguramo razinu pomoći stanovništvu i gostima sukladno potrebama te da pravodobno reagiramo s odgovarajućim brojem operativnih snaga. Napose ističemo da nastojeći izjednačiti količinu i kvalitetu pomoći uvjetima na kopnu, pomažemo smanjiti razlike u stupnju razvijenosti među regijama, odnosno jačanje ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije. Slijedom svega iznesenoga, predlažemo dopuniti odredbu članka 25. stavka 4. predmetnog Nacrta prijedloga Zakona o otocima kako je to naprijed navedeno.		
3	Anatomija otoka - Centar za istraživanje i razvoj	DIO PRVI, Članak 3.	otočne dobra se ne koriste u svrhu razvojne politike, nego se razvojna politika provodi u svrhu održivog korištenja otočnih dobara	Da	Prihvaća se
4	Anatomija otoka - Centar za istraživanje i razvoj	DIO PRVI, Članak 4.	Zbunjujuća množina, otoci nisu područja već područje. Treba: Otoci Republike Hrvatske područje je s razvojnim posebnostima određeno zakonom kojim se uređuje upravljanje regionalnim razvojem Republike Hrvatske te mu se određuje...	Da	Prihvaća se
5	RADOSLAV LAKOŠ	DIO PRVI, Članak 5.	Nacrtom prijedloga Zakona o otocima propisano je novo značenje podjele prirodno nastalih dijelova kopna okruženih morem (otoci > 4.000 m ² < hridi). Time se mijenja važeća podjela na otoke, otočiće, hridi i grebene. 1. U obrazloženju uz članak 5. navesti razloge zbog kojih se predlaže nova kategorizacija otoka. 2. Zakon dopuniti kriterijem po kojem otok više nije otok (spojen nasipom s kopnom ili drugim otokom; širina i dubina prolaza između otoka i kopna ili drugog otoka; povremeno pod vodom (za hridi); i dr.).	Ne prihvaća se	S obzirom na to da se radi o novom prijedlogu Zakona o otocima, napravila se nova kategorizacija otoka kojom će se moći bolje usmjeravati otočna razvojna politika. Postojeća podjela sadržavala je kategorije otočića i grebena koji se u praksi nisu primjenjivali. Vezano za drugi dio upita, konačan broj otoka i hridi je isti kakav je u postojećem Zakonu te nisu predviđene situacije u kojima otok gubi status otoka.
6	Anatomija otoka - Centar za istraživanje i razvoj	DIO PRVI, Članak 5.	definicija pametnog otoka je nestala. Razlog?	Ne prihvaća se	Odrednice pametnog otoka zamijenjene su ključnim odrednicama razvoja otoka koje obuhvaćaju i proširuju odrednice pametnih otoka iz postojećeg zakona
7	Anatomija otoka - Centar za istraživanje i razvoj	DIO PRVI, Članak 5.	Otočno vijeće ne provodi otočnu razvojnu politiku. Treba: Otočno vijeće – višeresorno koordinacijsko tijelo prati i vrednuje otočnu razvojnu politiku.	Ne prihvaća se	Definicija Otočnog vijeća sastavni je dio članka 5. Značenje pojmova definira Otočno vijeće kao višeresorno koordinacijsko tijelo za provedbu otočne razvojne politike. Prema članku 14. Otočno vijeće ima aktivnu savjetodavnu ulogu u postupcima izrade i provođenja programa, planova, projekata, mjera i aktivnosti održivog razvoja otoka iz čega je vidljivo kako sudjeluje u provedbi otočne razvojne politike.
8	RADOSLAV LAKOŠ	DIO DRUGI, Članak 6.	Točno je da u Registru otoka 2025. nedostaje HRID 1 (U. KOZJE STN.), jer je brisana s popisa. Zbog toga bi trebalo nazive HRID 2 (U. KOZJE STN.) i HRID 3 (U. KOZJE STN.) izmijeniti u HRID 1 (U. KOZJE STIJENE) i HRID 2. (U. KOZJE STIJENE).	Djelomično se prihvaća	Navedeno nije predmet izmjena u Zakonu, ali će se urediti prilikom ažuriranja Registra otoka.
9	RADOSLAV LAKOŠ	DIO DRUGI, Članak 6.	Koji je status Registra otoka? U članku 6., stavku 3. na kraju rečenice točku zamijeniti zarezom i dodati riječi „koji je sastavni dio ovoga Zakona.“	Ne prihvaća se	Navedeno smatramo suvišnim. Registar otoka definiran je člankom 12. ovog Zakona, kao i člankom 5. u kojem su definirani pojmovi koji se spominju kroz Zakon te je Registar otoka samim time sastavni dio ovog Zakona.

10	RADOSLAV LAKOŠ	DIO DRUGI, Članak 6.	Komentar na Registar otoka 2025. Korišteni javno objavljeni popisi otoka, otočića i hridi: - Duplančić Leder, Tea; Ujević, Tin; Čala, Mendi; 2004. Coastline lengths and areas of islands in the Croatian part of the Adriatic Sea determined from the topographic maps at the scale of 1 : 25 000. Geoadria, 9/1, Zadar. https://hrcak.srce.hr/file/14783 (Izvorni znanstveni članak; u tekstu: 2004.) - Republika Hrvatska. Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije. Državni program zaštite i korištenja malih, privremeno naseljenih i nenaselejenih otoka i okolnog mora. Zagreb, 30. 8. 2007. https://razvoj.gov.hr/djelokrug-1939 (u tekstu: 2007.) - Drenovec, Franček. 2012. Hrvatski jadranski otoci, otočići i hridi. https://www.hrvatskiotoci.com/hrvatskiotoci.pdf (u tekstu: 2012.) - Popis otoka i otočića. Prilog 1 Zakona o otocima. NN 116/2018, 73/2020 - Uredba, 70/2021. - Registar otoka. 25. 2. 2021. Republika Hrvatska. Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije. - Registar_otoka_opci_03_2025 /Microsoft excel Worksheet/ (pristupljeno 15. 3. 2025.) odnosno Registar otoka 2025. (pristupljeno 22. 3. 2025.) Redni broj Naziv otoka/otočića/hridi Županija Kategorija Geografska površina (m2) Razvrstavanje otoka/otočića/hridi prema udaljenosti od kopna PROMJENA (za stupac B i F) Riječ otočić/ brisati. 144 FIGAROLICA Istarska Hrid 5.585 Ne može se prikazati na karti! 340 HRID 1 (U. KOZJE STN.) (Registar otoka 2021.) Splitsko-dalmatinska Hrid 52 U Registru otoka 2025. nedostaje HRID 1 (U. KOZJE ST.). (na popisu su HRID 2 i HRID 3) U stupcima B i F riječ otočića/ brisati. Otoci se dijele na otoke i hridi. U stupcu D iza riječi Kategorija dodati riječi otoci/hridi. Potom izmijeniti kategoriju prema površini u m2. Na popisu je 739 otoka i 505 hridi. 1. Izmijeniti abecedni redoslijed otoka i hridi kojima naziv počinje slovima Č, Š i Z. 2. Izmijeniti abecedni redoslijed hridi nakon brisanja apelativa hrid ispred naziva hridi 1.1. Slova Č i C: od red. broja 90 do red. broja 104 1.2. Slova Š i S: od red. broja 1029 do 1127 1.3. Slova Ž i Z: od red. broja 1221 do 1244 3 ANDRIJA (PULA) Istarska Otok 54.935 Izmijeniti površinu u 36.259 m2 (v. SV. ANDRIJA). 18 BABULJAŠ M. (KORNAT) Šibensko-kninska Hrid 3.460 Sve kratice M. izmijeniti u MALI, odnosno MALA na r. br. 48, i u MALE na rednom broju 278. 20 BABULJAŠ V. (KORNAT) Šibensko-kninska Otok 6.723 Sve kratice V. izmijeniti u VELL, odnosno u VELA na r. br. 300 i 346. 36 BARJE HRID Dubrovačko-neretvanska Otok 9.237 Riječ HRID brisati. 57 BLITVICA (DINARIĆ) Šibensko-kninska Otok 8.227 Izmijeniti u BLITVICA/DINARIĆ (drugi naziv). Komentar Radoslava Lakoša je dodatno zaprimljen 28. ožujka 2025. putem Ureda za zakonodavstvo pri Vladi Republike Hrvatske kao cjeloviti komentar na Registar otoka 2025. sa prijedlogom izmjena u tablici Registra u Wordu tablici formatu.	Primljeno na znanje	Navedeno nije predmet izmjena u Zakonu, ali će se urediti prilikom ažuriranja Registra otoka. Komentar Radoslava Lakoša je dodatno zaprimljen 28. ožujka 2025. putem Ureda za zakonodavstvo pri Vladi Republike Hrvatske kao cjeloviti komentar na Registar otoka 2025. sa prijedlogom izmjena u tablici Registra u Wordu tablici formatu. Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije e očituje kako slijedi: navedeno nije predmet izmjena u Zakonu, ali će se urediti prilikom ažuriranja Registra otoka.
11	Anatomija otoka - Centar za istraživanje i razvoj	DIO DRUGI, Članak 6.	S obzirom da se kriterij veličine otoka od 1 km2 mijenja i da u definiciji više nema otočića, mijenja se i raščlamba na 78 otoka, 524 otočića i 642 hridi. I otoka i hridi je sada više. Treba odrediti koliko imamo otoka a koliko hridi, to jest što je točno predmet zakona.	Ne prihvaća se	Sve nove promjene vezane uz broj otoka i hridi bit će evidentirane u Registru otoka te ne smatramo nužnim isto raščlanjivati Zakonom.
12	MAJA-IVANA LOVREKOV IĆ	DIO DRUGI, Članak 7.	U nastavku dostavljam komentar s prijedlogom dopune članka 7. Prijedloga zakona o otocima, koji se odnosi na razvrstavanje otoka „u svrhu planiranja i provedbe programa, projekata, mjera i aktivnosti“. 1. DODATNE KATEGORIJE RAZVRSTAVANJA S obzirom na specifične izazove i potrebe pojedinih otoka, predlaže se da se postojeći kriteriji razvrstavanja (nastanjenost, udaljenost od kopna, specifični položaj) prošire na sljedeće dodatne kategorije: a) Otoci s	Ne prihvaća se	Kroz članak 7. otoci su podijeljeni po demografskom, geografskom i administrativnom kriteriju. Prilikom izrade propisa i drugih akata tijela državne uprave i druga javnopravna tijela osim razvrstavanja iz stavka 1. ovoga članka dužna su pratiti i sve pozitivne propise Republike Hrvatske, uključujući i propise vezane uz zaštitu okoliša i prilagodbu

			povećanom izloženosti prirodnim nepogodama Predlaže se uvođenje ove kategorije za otoke koji su, zbog svojih geoloških, morfoloških ili klimatskih osobitosti, posebno ugroženi prirodnim procesima poput erozije, plavljenja i sličnih pojava. Konkretni primjer je Susak, otok pješčanog sastava, koji je zbog pješčane podloge posebno izložen eroziji te bi s obzirom na tu iznimnu ugroženost, trebao imati viši prioritet u financiranju mjera očuvanja i zaštite – naročito sustava za odvodnju – kako bi se spriječila daljnja degradacija tla i osigurao održivi razvoj otoka. U slučaju otoka Suska, situacija je zbog nedostatka adekvatnog sustava odvodnje već alarmantna: kuće na rubnom dijelu Gornjeg Sela trenutačno su neposredno ugrožene zbog progresivne erozije tla. Dodatno zabrinjava činjenica da se navedene kuće nalaze unutar zone A konzervatorske zaštite, što dovodi u pitanje njihovu sigurnost, ali i očuvanje zaštićene kulturne baštine. Unatoč toj iznimnoj ranjivosti, ovakva situacija nije adekvatno prepoznata u postojećim županijskim planovima i razvojnim mjerama, što jasno ukazuje na potrebu za uvođenjem ove nove kategorije razvrstavanja u zakonodavni okvir – osobito s obzirom na to da se u članku 18. stavku 1. Prijedloga zakona navodi da su „ključne odrednice razvoja otoka: 1. aktivno sudjelovanje u prilagodbi te ublažavanju klimatskih promjena na otocima“. b) Otoci pod konzervatorskom zaštitom kulturne baštine U skladu s člankom 18. stavkom 1. Prijedloga zakona o otocima, koji ističe „održivu valorizaciju te pametno upravljanje i korištenje kulturne baštine otoka“ kao ključnu odrednicu razvoja, predlaže se posebno razvrstavanje otoka koji su pod konzervatorskom zaštitom. Ova kategorija omogućila bi usmjereno financiranje i upravljanje resursima u svrhu očuvanja identiteta, tradicije i kulturnih vrijednosti otočnih zajednica. 2. RASPODJELA FINACIJSKIH SREDSTAVA PO RAZREDIMA RAZVRSTAVANJA S ciljem osiguravanja pravednosti, transparentnosti i učinkovitosti u dodjeli sredstava, predlaže se da se u okviru članka 7. jasno unese odredba o tome koliki udio raspoloživih financijskih sredstava pripada otocima u svakom pojedinom razredu razvrstavanja – odnosno, da se precizno definira kriterij prema kojem se sredstva raspoređuju po otocima. Time bi se unaprijedilo strateško planiranje i smanjila mogućnost neravnomjerne raspodjele sredstava između otoka s različitim razvojnim izazovima i prioritetima.		klimatskim promjenama i propise vezane uz kulturnu baštinu. Iz tog razloga, kroz prijedlog ovog Zakona dan je poseban naglasak na ključne odrednice razvoja otoka kojima, među ostalim, usmjeravamo nacionalnu, regionalnu i lokalnu razinu na aktivno sudjelovanje u prilagodbi te ublažavanju klimatskih promjena na otocima i valorizaciju te pametno upravljanje i korištenje kulturne baštine otoka. Dodatno, Zakon posebno prepoznaje pučinske otoke i otoke sa specifičnim položajem kao one kojima je potrebno posvetiti posebnu pažnju. Županijski plan razvoja otoka iz članka 17. prijedloga Zakona biti će usklađen s nacionalnom otočnom razvojnom politikom koja prepoznaje važnost svih područja navedenih člankom 18. Tijela državne uprave i druga javnopravna tijela dužna su prilikom izrade programa koji obuhvaćaju otoke provesti analizu o njihovom utjecaju na otoke te istu dostaviti ministarstvu. Svrha analize je jačanje koordinacijske uloge Ministarstva u provedbi politike otočnog razvoja te poticanje tijela državne uprave i drugih javnopravnih tijela na adresiranje otočnih potreba u skladu s ciljem otočne razvojne politike. Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave moraju voditi posebnu brigu o otocima koji su obuhvaćeni njihovim područnim ustrojem pri provođenju postupaka dodjeljivanja sredstava za projekte, mjere i aktivnosti iz svoje nadležnosti.
13	Anatomija otoka - Centar za istraživanje i razvoj	DIO DRUGI, Članak 8.	Prema alineji (5) nenastanjeni otoci spadaju u nastanjene?. Treba raščlaniti otoke na nastanjene, nenastanjene i povremeno nastanjene. Razlog: razvojne mjere za povremeno nastanjene otoke u dovoljnoj mjeri se razlikuju od mjera za nastanjene.	Ne prihvaća se	Za potrebe raščlambe otoka po nastanjenosti povremeno nastanjeni otoci smatraju se nenastanjenim otocima iz razloga što ne postoji službena evidencija po kategoriji „povremena nastanjenost“.
14	RADOSLAV LAKOŠ	DIO DRUGI, Članak 9.	U članku 9., stavku 1., točki 3. riječi “i poluotok Pelješac” brisati. Poluotok Pelješac nije mostom povezan s kopnom. Osim toga, status poluotoka Pelješca određen je člankom 6., stavkom 2. ovog Zakona.	Ne prihvaća se	Člankom 6. stavkom 2. ovog Zakona propisuje se da poluotok Pelješac ima status otoka, dok se člankom 9. propisuje razvrstavanje otoka prema udaljenosti od kopna. S obzirom na svoje karakteristike da je fizički i mostom povezan s kopnom, poluotok Pelješac smo ovim prijedlogom Zakona uvrstili pod skupinu otoka mostom povezanih s kopnom.
15	GRAD MALI LOŠINJ	DIO DRUGI, Članak 11.	Vrednovanje razvijenosti otoka na temelju otočnih razvojnih pokazatelja Potrebno je uvažavati otočnost svake otočne jedinice lokalne samouprave. Izmjenama Zakona o otocima valjalo bi predvidjeti osnovu da se otočne jedinice lokalne samouprave, neovisno o otočnim i općenito razvojnim pokazateljima da se vrednuju kao posebna kategorija razvijenosti JLS, što se utvrđuje Odlukom o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti. Na taj se način ostvaruje svrha vrednovanja iz odredbi ovog	Ne prihvaća se	Razvijenost svakog pojedinog JLS-a mjeri se indeksom razvijenosti JLS-ova u Republici Hrvatskoj sukladno Zakonu o regionalnom razvoju, dok se kroz ovaj tekst prijedloga Zakona vrednuje razvijenost svakog pojedinog otoka kao cjeline, neovisno o broju JLS-ova na istome. Ovim prijedlogom Zakona se potiču tijela državne uprave i ostala javno-pravna tijela na ulaganje u otoke izradom posebnih programa i mjera iz svoje nadležnosti.

			Zakona kod određivanja stanja i smjera razvoja svakog pojedinog otoka sukladno vrijednostima njihovih otočnih razvojnih pokazatelja. Nužno je da se otoci uzimaju za prioritet u planiranju i provođenju projekata, mjera i aktivnosti tijela državne uprave i drugih javnopravnih tijela te da se promatraju kao posebna kategorija. Predlaže se propisati osnovu da se otočne jedinice lokalne samouprave, neovisno o otočnim i općenito razvojnim pokazateljima da se vrednuju kao posebna kategorija razvijenosti JLS		
16	NENAD STARC	DIO DRUGI, Članak 12.	Registar se ne može definirati svrhom nego onim što jeste. Treba: Registar otoka je jedinstveni šifarnik otoka u Republici Hrvatskoj u kojem se prikupljaju, vode i obrađuju podaci potrebni za učinkovito upravljanje, strateško planiranje i usmjeravanje politike razvoja otoka....	Ne prihvaća se	Definicija Registra otoka dana je u članku 5. Značenje pojmova, dok se u članku 12. Isključivo definira njegova svrha i način vođenja istog.
17	GRAD MALI LOŠINJ	DIO TREĆI, Članak 13.	U stavku 4. propisano je kako jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave moraju voditi posebnu brigu o otocima koji su obuhvaćeni njihovim područnim ustrojem pri provođenju postupaka dodjeljivanja sredstava za projekte, mjere i aktivnosti iz svoje nadležnosti. U kontekstu citiranog stavka, predvidjeti mogućnost ili obvezu države da svojim financijskim sredstvima participira u provođenju tih postupaka dodjeljivanja sredstava za projekte, mjere i aktivnosti iz nadležnosti otočnih JLS ova.	Ne prihvaća se	Nadležnosti za provedbu svih programa i mjera propisane su ovim prijedlogom Zakona. Tijela državne uprave i ostala javno-pravna tijela temeljem donesenih programa i objavljenih poziva dodjeljuju sredstva.
18	MAJA-IVANA LOVREKOV IČ	DIO TREĆI, Članak 14.	Komentar i prijedlog dopune članka 14. – Otočno vijeće 1. S obzirom na važnost Otočnog vijeća u donošenju ključnih odluka za otočne zajednice, važno je osigurati uravnoteženu zastupljenost svih relevantnih skupina. Preporučuje se u prijedlogu zakona jasno naznačiti broj članova Vijeća, kao i načelo ravnomjerne funkcionalne zastupljenosti. Nejasno definiran broj članova mogao bi dovesti do neravnoteže u odlučivanju i smanjiti učinkovitost Vijeća, što bi moglo negativno utjecati na razvojne politike otoka. Stoga se predlaže jasno definirati broj predstavnika iz svake skupine navedene u stavku 2. (točke a – f). 2. Predlaže se dodatno specificirati da među predstavnicima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (stavak 2, točka d) trebaju biti uključeni gradonačelnik ili otočni koordinator konkretnog otoka, kako bi otočne zajednice imale izravnu predstavničku funkciju u radu Vijeća. Time bi se osigurala informiranost, lokalna uključenost i veća transparentnost u procesu donošenja odluka koje se neposredno tiču otočnih sredina. U tom smislu, predlaže se dorada stavka 2. na način da glasi: (2) Članove Otočnog vijeća čine: a) predstavnici Hrvatskoga sabora b) predstavnici Vlade Republike Hrvatske c) predstavnici tijela državne uprave i/ili nadležnih javnopravnih tijela d) predstavnici jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u čijoj su nadležnosti otoci odnosno dijelovi otoka, uključujući gradonačelnika ili otočnog koordinатора svakog pojedinog otoka e) predstavnici regionalnih koordinatora iz obalno-otočnih jedinica područne (regionalne) samouprave f) dionici koji djeluju na otocima ili se bave razvojem otoka	Ne prihvaća se	Prilikom izrade Odluke iz stavka 7. ovog članka ministarstvo će voditi računa o ravnomjernoj zastupljenosti i odgovarajućoj razini odgovornosti svih relevantnih dionika sukladno dosadašnjoj praksi.
19	NENAD STARC	DIO TREĆI, Članak 15.	Odredba ...otočni koordinatori su uspostavljeni u regionalnim koordiniranim... je nespretna i nerazumljiva. Nije jasno radi li se o fizičkim osobama ili institucijama. Odredba iz Zakona iz 2018 je suvislija i dovoljno precizna: Otočni koordinator je fizička osoba koju zapošljava regionalni koordinator radi obavljanja poslova.....	Ne prihvaća se	Odredba članka kojom se definira otočni koordinator dodatno je objašnjena i kroz odredbe koje se odnose na članak 5. Značenje pojmova: Otočni koordinator – funkcija uspostavljena pri regionalnim koordiniranim radi obavljanja poslova organiziranja, pokretanja i koordiniranja planova i projekata važnih za održivi razvoj otoka.
20	NENAD STARC	DIO ČETVRTI, Članak 17.	Nacionalna otočne politika imat će mjere za SVE nastanjene i polunastanjene, priobalne i pučinske otoke i otoke u specifičnom položaju. Svaki od šest županijskih planova (Istru ne ubrajamo) baviti će se SAMO SVOJIM otocima	Da	Prijedlog se prihvaća na način da se u članku 17. dodaje stavak 4. koji glasi: „Obalno-otočne županije prilikom izrade županijskih planova razvoja otoka dužne su uključiti Ministarstvo u izradu istih.“

			među kojima će biti i nastanjenih i polunastanjenih i priobalnih i pučinskih otoka i otoka u specifičnom položaju. Nacionalne mjere kosit će se s mjerama donesenim na razini županije. Potrebna je odredba koja će uskladiti nacionalne i županijske planove i mjere.		
21	PETRIC KOŠUTIĆ	DIO PETI, MJERE ZA RAZVOJ OTOKA	Za otoke koji nisu povezani s kopnom u mjere uvrstiti : - uvođenje stope PDV-a od 5 do 15 % , ovisno od njihove udaljenosti od kopna i razvijenosti otoka - sufinanciranje troškova prijevoza trajektima za teretna vozila opskrbe (prehrana, građevinski materijal i energenti) najveće dopuštene mase od 12 ili više tona, a koja su u vlasništvu pravnih osoba i obrtnika - za stalne stanovnike slabo nastanjenih, nerazvijenih i udaljenih otoka, kao i za one koji se odluče nastaniti na otoku, uvesti oslobođanje od plaćanja poreza na dohodak	Primljeno na znanje	Pitanja poreznih olakšica temeljno su uređena poreznim propisima koji su u nadležnosti Ministarstva financija, Porezne uprave. Povlašteni prijevoz u javnom obalnom pomorskom prometu je uređen Zakonom o prijevozu u linijskom i povremenom obalnom pomorskom prometu (Narodne novine, broj 19/22) i kao takav nije dio odredbi Zakona o otocima.
22	GRAD MALI LOŠINJ	DIO PETI, Članak 19.	U navedenom članku kao Mjere za poboljšanje kvalitete života na otocima dodati: - promicanje dostupne, pouzdane i održive mobilnosti na otocima i učinkovite prometne povezanosti - poticanje kvalitetnog predškolskog odgoja i obrazovanja na otocima - osiguravanje jednakog pristupa zdravstvenoj i socijalnoj skrbi i jačanje zdravstvenog sustava na otocima - dostupno i priuštivo stambeno zbrinjavanje te osiguravanje priuštivog stanovanja - promicanje demografske revitalizacije - poticanje ostanka te povratka iseljenog i doseljavanja novog stanovništva - unaprjeđenje obiteljske politike i socijalnih usluga. Propisati odredbe koje se odnose na svaku predloženu mjeru. U dijelu petom, dodati odredbe koje se odnose na Mjere za poboljšanje kvalitete života na otocima koje se prijedlogom izmjena članka 19. predlažu dodati: Stanovanje Implementacija ovih mjera može pomoći u osiguravanju priuštivog stanovanja na otocima, čime bi se zadržala i povećala populacija, osiguravajući dugoročni razvoj i održivost otočnih zajednica uz financiranje troškova stanovanja, kupnje, uređenja, građenja stambenog objekta površine prema propisanim kriterijima 1. Poticajna stanogradnja 1.1. Subvencije za individualnu gradnju i obnovu 1.1.1. Financijske poticaje za izgradnju novih kuća: Država treba ponuditi subvencije i/ili beskamatne kredite za otočane koji žele izgraditi nove stambene objekte, Kod oslobođenja plaćanja komunalnog doprinosa, jedinicama lokalne samouprave refundirati iznos. Oslobođiti plaćanja PDV a za izgradnju prve nekretnine za stanovanje. 1.1.2. Subvencioniranje obnove starih kuća: Poticanje obnove napuštenih ili derutnih kuća za stanovanje, uz subvencije za radove i potrebne dozvole. Oslobođiti plaćanja PDV-a za obnovu prve nekretnine za stanovanje. 1.1.3. Stambeni poticaji za mlade obitelji: Ponuditi povoljne stambene kredite ili subvencije za kupnju ili izgradnju kuće za mlade obitelji koje se odluče nastaniti na otoku. 1.1.4. Dodjela zemljišta: Propisati uvjete po kojima država ili otočna JLS može ponuditi besplatno ili po povlaštenoj cijeni kupnje zemljišta ili prava građenja na zemljištu mladim obiteljima koje žele izgraditi kuću na otoku. 1.2. Subvencije za gradnju stanova u vlasništvu otočkih JLS-ova 1.2.1. Država ili otočna JLS može izgraditi stanove koji se iznajmljuju po povoljnim uvjetima stanovnicima s nižim primanjima i za ključne radnike kao što su učitelji, liječnici i radnici u javnim službama. Subvencioniranje od strane države treba biti u omjeru od minimum 50%, odnosno uz oslobođanje PDV-a dodatno oslobođanje % do ukupno 50%. 1.2.2. Poticanje javno-privatnih partnerstava i ugovora o ortaštvu: Angažiranje privatnih investitora u izgradnju stanova, uz uvjet da dio stanova bude namijenjen za povoljno iznajmljivanje i prodaju po povoljnim cijenama. Kod ortačkih ugovora u kojima sudjeluje jedinica lokalne samouprave i privatni investitor, radi	Primljeno na znanje	Predmetni komentar koji predlaže dodatne Mjere za poboljšanje kvalitete života na otocima, a koje se nadovezuju na ključne odrednice razvoja otoka pod točkom 5., 12., 13., 16., 17., 18 i 19., članka 18. ovoga prijedloga Zakona se ne prihvaća, ali se prima na znanje. Ključne odrednice razvoja otoka ovoga prijedloga Zakona, kao takve, imaju širi pojam od mjera. Odrednice određuju teme i područja prepoznatih potreba i obveza djelovanja na nacionalnoj međuresornoj razini, ne samo ovoga Ministarstva kao predlagatelja predmetnog Zakona, nego i svih ostalih ministarstva i drugih javnopravnih tijela kao i obalno-otočnih jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (gradovi, općine i županije) koji su dužni otocima posvetiti posebnu pažnju u svim područjima svog djelokruga i nadležnosti. Naime, provedbom važećeg Zakona o otocima uočena je potreba za poboljšanjem, osuvremenjivanjem i unaprjeđenjem institucionalne i zakonodavne osnove otočne razvojne politike koja bi omogućila veću vidljivost i zastupljenost otoka u propisima i programima resornih tijela kako bi se briga za otoke osuvremenila i unaprijedila, a mjere za otoke bile usklađene s europskim i međunarodnim inicijativama i politikama moderniziranjem već postojećih i uvođenjem novih mjera. Novim Zakonom o otocima, odnosno ovim prijedlogom Zakona, između ostalog, poboljšat će se sustav praćenja i koordinacije pripreme i provedbe programa, mjera i projekata na nacionalnoj međuresornoj razini, nastaviti će se i suradnja s resornim tijelima u čijoj su nadležnosti ostale mjere koje su od iznimne važnosti za razvoj otoka, a naročito prometna povezanost, zdravstvena zaštita i gospodarenje otpadom, te će se unaprijediti sustav međuresorne koordinacije na nacionalnoj razini na način ojačavanja sustava praćenja pripreme i provedbe akata strateškog planiranja i programa iz nadležnosti tijela državne uprave i drugih javnopravnih tijela.

			izgradnje stanova na zemljištu u vlasništvu JLS ova, kod razvrgnuća suvlasničke zajednice nastale ortaštvom predvidjeti oslobođenje obveze plaćanja PDV a jedinice lokalne samouprave za stanove koji postaju vlasništvo jedinice. 2. Regulacija iznajmljivanja nekretnina, subvencije, pomoći 2.1. Porezne olakšice za dugoročni najam: Uvođenje poreznih olakšica za vlasnike koji svoje nekretnine iznajmljuju dugoročno, a ne turistima, čime bi se povećala ponuda dugoročnih najamnih stanova. 2.2. Uvođenje državnog programa za stambene subvencije za stanarine: subvencioniranja stanarina za otočane s nižim prihodima, čime bi se smanjilo opterećenje na njihov proračun. Iste su preporuka i za otočke JLS-ove. 2.3. Pomoć pri plaćanju režija: Poticanje programa za pomoć pri plaćanju režijskih troškova stanovanja 3. Održiva gradnja i energetska učinkovitost 3.1. Energetski učinkovite kuće: Subvencije za ugradnju energetski učinkovitih sustava (izolacija, solarni paneli) koji smanjuju dugoročne troškove stanovanja. 4. Edukacija i podrška 4.1. Uvođenje savjetovaništa koja bi pomagala otočanima u pronalasku povoljnih stambenih rješenja, kao i u procesu apliciranja za subvencije i kredite. 4.2. Edukacija o održivom stanovanju: Organiziranje radionica i programa edukacije o održivom i energetski učinkovitom stanovanju kako bi otočani mogli smanjiti troškove života. Predškolski odgoj, osnovno i srednjoškolsko obrazovanje Potrebno je propisati konkretne mjere kako bi se odgoj i obrazovanje na otocima učinilo dostupnijim i u skladu s ciljevima demografske obnove te ujedno propisati i osigurati provođenje konkretnih mjera kako bi mladi dobili priliku nakon završenog školovanja ostati i raditi na otoku. U tu svrhu predlaže se uvesti državne subvencije mladima za zaposlenje te ostanak na otoku. Jedinice lokalne samouprave na svom području definiraju stanje potreba kadrova i prioritete kadrova. U tom smislu je u sustavu srednjoškolskog obrazovanja neophodno da se u srednjim školama otvaraju različita odjeljenja. Na taj način se u otočnoj sredini kontinuirano stvaraju uvjeti popunjavanja radnih mjesta koja su danas deficitarna. Nastaviti s osiguravanjem bespovratnih sredstava za izgradnju, rekonstrukciju i opremanje dječjih vrtića. Jedinice lokalne samouprave već sad prema svojim mogućnostima predviđaju dodatke na plaće odgojitelja i nastavnika (ali i drugih djelatnika npr. u sustavu zdravstva i sl.) koji rade u otočnim sredinama te ujedno osiguravaju im smještaj u vidu subvencija najamnine ili dodjele gradskog stana u najam. Prijedlog je da se navedeno financira iz državnog proračuna te da se ujedno u tu svrhu usmjeri korištenje i uporaba državnih nekretnina. U Gradu Malom Lošinjju jedan takav projekt već je realiziran na način da je Gradu dodijeljena na korištenje zgrada u državnom vlasništvu koja se nakon renoviranja (koje je financirao Grad), koristi za potrebe smještaja kadrova. Smatramo da je ovaj način upravljanja državnim nekretninama ispravan te je neophodno i dalje ga razvijati kako na području Grada Malog Lošinja, tako i u drugim otočnim sredinama. Osiguran smještaj i veća plaća osnovni su faktor dolaska kadrova na otok, odnosno ostanka prisutnih kadrova. Nadalje, predlaže se propisati financiranje u 100% iznosu osnovno školsko i srednje školsko obrazovanje (troškovi putovanja i smještaja) djece s manjih pučinskih otoka koji moraju pohađati osnovnu ili srednju školu na matičnom otoku. - cilj je osigurati jednake uvjete školovanja Predlaže se financirati putovanja i boravak djece i jednog roditelja zbog potrebe vježbi defektologa ili drugih stručnjaka zbog poteškoća u razvoju koji prebivaju na pučinskim otocima, a terapije su vezane za matične otoke. Socijalna skrb - Osiguranje standarda života starijih osoba Ovi prijedlozi mogu značajno poboljšati standard života starijih		
--	--	--	--	--	--

			osoba na otocima, a za njihovu uspješnu primjenu je potreban integrirani pristup koji uključuje zdravstvenu skrb, socijalne usluge, prilagodbu infrastrukture i potporu zajednice. 1. Pristup zdravstvenoj skrbi 1.1 Redoviti liječnički pregledi i mobilne zdravstvene ekipe: Organizirati redovite posjete mobilnih zdravstvenih timova specijaliziranih za gerijatriju, kako bi starije osobe imale pristup specijalističkoj skrbi bez potrebe za putovanjem na kopno. 1.2. Dnevni boravak za starije osobe: omogućiti pristup bespovratnih sredstava za izgradnju i opremanje centara za dnevni boravak za starije osobe gdje mogu dobiti medicinsku njegu, društvo i obroke. To pomaže u smanjenju osjećaja izolacije i osigurava pravovremenu zdravstvenu skrb. 2. Prilagođena socijalna skrb 2.1. Kućna njega i asistencija: Pružanje usluga kućne njege koje uključuju pomoć u kućanskim poslovima, osobnoj higijeni i nabavi. Ovo može uključivati subvencionirane ili besplatne usluge za starije osobe s niskim prihodima. 2.2. Socijalni programi i aktivnosti: Organiziranje društvenih aktivnosti, radionica i kulturnih događanja prilagođenih starijim osobama. Ovi programi mogu se odvijati u lokalnim domovima kulture, školama ili zajedničkim prostorijama, domovima za dnevni boravak starijih osoba potičući socijalnu interakciju i aktivan način života. 3. Poboljšanje infrastrukture 3.1. Prilagodba javnih prostora: Subvencioniranje ulaganja u prilagodbu javnih prostora kako bi bili pristupačni za starije osobe, uključujući rampe za kolica, sigurnosne rukohvate, klupe i javne toalete. Posebna pažnja treba biti usmjerena na pristup zdravstvenim ustanovama i društvenim centrima. 3.2. Sigurni i dostupni prijevoz: Organizacija subvencioniranog ili besplatnog prijevoza za starije osobe, kako bi im se omogućio lakši pristup zdravstvenim i socijalnim uslugama. To može uključivati specijalizirana vozila s pristupom za osobe s invaliditetom. 4. Financijska podrška 4.1. Dodatne subvencije: Osigurati dodatne financijske potpore starijim osobama s niskim prihodima, uključujući subvencije za grijanje, električnu energiju, lijekove i osnovne životne potrebe. 4.2. Subvencije za prilagodbu doma: Pružiti financijsku pomoć za prilagodbu stambenih prostora starijih osoba, poput ugradnje dizala, sigurnosnih rukohvata ili prilagodbe kupaonice kako bi bile sigurnije i pristupačnije. 5. Podrška za obitelji starijih osoba 5.1. Edukacija za obitelji: Organizirati edukativne programe za članove obitelji starijih osoba kako bi im se pomoglo u boljoj skrbi i razumijevanju potreba svojih starijih članova. Ovo može uključivati informacije o gerijatrijskim bolestima, pravilnoj prehrani i emocionalnoj podršci. 5.2. Financijske olakšice za skrbnike: Osigurati porezne olakšice ili subvencije za članove obitelji koji brinu o starijim osobama, čime se potiče ostanak starijih osoba u vlastitom domu uz odgovarajuću podršku.		
23	MISLAV BRNETIĆ	DIO PETI, Vodoopskrba na otocima	Mišljenja sam kako je Zakonom potrebno osigurati pravo na vodoopskrbu vodonoscem ili autocisternom i za vlasnike kuća za odmor, iako ne nužno po istim uvjetima kao i za otočane.	Ne prihvaća se	Pravo na vodoopskrbu vodonoscem ili autocisternom nije ograničeno samo na otočane već su usluge prijevoza vode dostupne i ostalim korisnicima na otocima. Mjera financiranja troškova prijevoza vode propisana člankom 20. odnosi se isključivo na otočane, do određene količine, dok je mjera iz članka 22. usmjerena na razvoj i izgradnju vodoopskrbnih sustava kako bi svi otoci bili pokriveni vodoopskrbnom mrežom, a što se u konačnici odnosi na sve korisnike.
24	GRAD MALI LOŠINJ	DIO PETI, Članak 20.	Propisati mjere kojima će se osigurati autonomija vodoopskrbnih društava otočnih sredina te propisati iznimku za otočne sredine kod utvrđivanja vodnogospodarskih područja. Grad Mali Lošinj i Grad Cres kao otočne jedinice	Ne prihvaća se	Nejasno je kakvu autonomiju bi javnim isporučiteljima vodnih usluga na otocima trebalo osigurati ovim prijedlogom Zakona. Autonomija javnih isporučitelja vodnih usluga otočnih sredina i iznimka za otočne sredine u slučaju utvrđivanje vodnogospodarskih

			lokalne samouprave imaju vlastiti izvor pitke vode. Osigurat uvjete priuštive cijene vode na otocima te pogotovo na pučinskim otocima uz obvezno osiguranje proračunskih sredstava Republike Hrvatske za dovoz vode u mjesta koja nisu priključena na sustav javne vodoopskrbe u maksimalnom iznosu, a ne prema mogućnostima.	područja, nije predmet ovoga prijedloga Zakona niti je ta tema/resor/područje u djelokrugu i nadležnosti ovog Ministarstva. Podsjećamo da je javni isporučitelj vodnih usluga društvo kapitala, kako je to određeno posebnim propisom, važećim Zakonom o vodnim uslugama, kojem su jedini osnivači jedinice lokalne samouprave na uslužnom području i da je, javni isporučitelj vodnih usluga, do sada imao i dalje ima autonomiju u donošenju svojih planova, ali zbog potrebe osiguravanja zadovoljavajućih usluga opskrbe vodom i odvodnje i konačnog zbrinjavanja otpadnih voda, u cilju postizanja zadovoljavajućih standarada preuzetih potpisivanjem Sporazuma o pridruživanju Europskoj Uniji, jedinice lokalne i regionalne samouprave podržale su okrupnjivanje isporučitelja vodnih usluga u skladu sa spomenutom Uredbom o uslužnim područjima, kako bi se po principu solidarnosti iznašla sredstva za realizaciju tih planova. Propisivanje mjera u ovom prijedlogu Zakona, kojima bi se javnim isporučiteljima vodnih usluga na otocima omogućila autonomija bilo koje vrste tj. izuzetak od primjene propisanih pravila u odnosu na posebne propise, konkretno na Zakon o vodama i nedavno donesenu Uredbu o uslužnim područjima, bilo bi neprimjerno/nedopustivo zadiranje u djelokrug ministarstva nadležnog za vode i vodno gospodarstvo. Proračun i financijski plan Republike Hrvatske donosi ministarstvo nadležno za financije a izvršavaju ga svi proračunski i izvanproračunski korisnici državnog proračuna u skladu s načelima jedinstva i točnosti, proračunske godine, višegodišnjeg planiranja, uravnoteženosti, obračunske jedinice, univerzalnosti, specifikacije, dobrog financijskog upravljanja i transparentnosti kako je propisano Zakonom o proračunu (Narodne novine broj 144/21) i zakonom o izvršavanju državnog proračuna Republike Hrvatske koji donosi Hrvatski Sabor na prijedlog Vlade republike Hrvatske, za svaku pojedinu proračunsku godinu. Sredstva planirana u državnom proračunu i financijskom planu limitirana su i koriste se u skladu s načelima dobrog financijskog upravljanja, a posebno u skladu s načelima ekonomičnosti, učinkovitosti i djelotvornosti. Svaki čelnik proračunskog i izvanproračunskog korisnika, između ostalog odgovoran je za planiranje i izvršavanje svog dijela proračuna odnosno financijskog plana, za preuzimanje obveza, verifikaciju obveza, izdavanje naloga za plaćanje na teret sredstava tijela koje vodi i utvrđivanje prava naplate te za izdavanje naloga za naplatu u korist sredstava tijela koje vodi, kao i za zakonitost, svrhovitost, učinkovitost, ekonomičnost i djelotvornost u raspolaganju sredstvima tijela koje vodi. Slijedom navedenog navodimo da osiguravanje „maksimalnog iznosa“ proračunskih sredstava što predmnijeva financijska sredstva koja bi svakom mogućem korisniku omogućila isporuku zakonom određene maksimalne količine vode po subvencioniranoj cijeni, zahtijevalo bi višestruko, neopravdano i nerealno preuzimanje financijskih obveza na račun državnog proračuna, u odnosu na prosječnu potrošnju tijekom prethodnog trogodišnjeg razdoblja na temelju koje se planiraju
--	--	--	---	---

					sredstva za nadolazeću proračunsku godinu, poštujući financijske limite propisane od strane ministarstva za financije. Prema dosadašnjem iskustvu provedbe ove mjere, uvijek su se kroz rebalans proračuna ili unutarnjom preraspodjelom iznalazila dostatna dodatna sredstva za podmirenje stvarno nastalih troškova na nivou godine.
25	GRAD MALI LOŠINJ	DIO PETI, Članak 21.	Propisati mjere kojima će se osigurati autonomija vodoopskrbnih društava otočnih sredina te propisati iznimku za otočne sredine kod utvrđivanja vodnogospodarskih područja. Grad Mali Lošinj i Grad Cres kao otočne jedinice lokalne samouprave imaju vlastiti izvor pitke vode. Osigurati uvjete priuštive cijene vode na otocima te pogotovo na pučinskim otocima uz obvezno osiguranje proračunskih sredstava Republike Hrvatske za dovoz vode u mjesta koja nisu priključena na sustav javne vodoopskrbe u maksimalnom iznosu, a ne prema mogućnostima.	Ne prihvaća se	Nejasno je kakvu autonomiju bi javnim isporučiteljima vodnih usluga na otocima trebalo osigurati ovim prijedlogom Zakona. Autonomija javnih isporučitelja vodnih usluga otočnih sredina i iznimka za otočne sredine u slučaju utvrđivanja vodnogospodarskih područja, nije predmet ovoga prijedloga Zakona niti je ta tema/resor/područje u djelokrugu i nadležnosti ovog Ministarstva. Podsjećamo da je javni isporučitelj vodnih usluga društvo kapitala, kako je to određeno posebnim propisom, važećim Zakonom o vodnim uslugama, kojem su jedini osnivači jedinice lokalne samouprave na uslužnom području i da je, javni isporučitelj vodnih usluga, do sada imao i dalje ima autonomiju u donošenju svojih planova, ali zbog potrebe osiguravanja zadovoljavajućih usluga opskrbe vodom i odvodnje i konačnog zbrinjavanja otpadnih voda, u cilju postizanja zadovoljavajućih standarda preuzetih potpisivanjem Sporazuma o pridruživanju Europskoj Uniji, jedinice lokalne i regionalne samouprave podržale su okrupnjivanje isporučitelja vodnih usluga u skladu sa spomenutom Uredbom o uslužnim područjima, kako bi se po principu solidarnosti iznašla sredstva za realizaciju tih planova. Propisivanje mjera u ovom prijedlogu Zakona, kojima bi se javnim isporučiteljima vodnih usluga na otocima omogućila autonomija bilo koje vrste tj. izuzetak od primjene propisanih pravila u odnosu na posebne propise, konkretno na Zakon o vodama i nedavno donesenu Uredbu o uslužnim područjima, bilo bi neprimjerno/nedopustivo zadiranje u djelokrug ministarstva nadležnog za vode i vodno gospodarstvo.
26	GRAD MALI LOŠINJ	DIO PETI, Članak 22.	Propisati mjere kojima će se osigurati autonomija vodoopskrbnih društava otočnih sredina te propisati iznimku za otočne sredine kod utvrđivanja vodnogospodarskih područja. Grad Mali Lošinj i Grad Cres kao otočne jedinice lokalne samouprave imaju vlastiti izvor pitke vode. Osigurati uvjete priuštive cijene vode na otocima te pogotovo na pučinskim otocima uz obvezno osiguranje proračunskih sredstava Republike Hrvatske za dovoz vode u mjesta koja nisu priključena na sustav javne vodoopskrbe u maksimalnom iznosu, a ne prema mogućnostima.	Ne prihvaća se	Kao i prethodno obrazloženje na komentare broj 24 (članak 20.) i 25 (članak 21.).
27	NINA CELENT-ČUČA	DIO PETI, Povlaštenu javni pomorski prijevoz	Zašto pravo na otočnu iskaznicu imaju strani državljani koji imaju "prebivalište" na otoku? Znači, npr. Slovenac, nije hrvatski državljani, a prebiva u Hrvatskoj i koristi prava kao da je Hrvat? Pa valjda bi ipak mi otočani - Hrvati trebali imati tu nazovimo je privilegiju. Pretpostavljam da ako su dovoljno imućni da naprave kuću u stranoj državi, imaju i za platiti trajekt, a ne i njih država subvencionira. Ispravite me ako griješim.	Primljeno na znanje	Zakonom o prijevozu u linijskom i povremenom obalnom pomorskom prometu (Narodne novine, broj 19/22) određeno je pravo korištenja i korisnici otočne iskaznice i kao takvi nisu predmet odredbi Zakona o otocima, pa tako ni ovoga prijedloga Zakona. Nadalje, Zakon o državljanima država članica Europskog gospodarskog prostora (EGP) i članovima njihovih obitelji (Narodne novine br. 66/19, 53/20, 144/20 i 114/22) u članku 6. utvrđeno je da su državljani države članice EGP i član njegove obitelji bez obzira na to je li član obitelji državljani države članice EGP ili ne, a imaju pravo boravka u Republici Hrvatskoj, izjednačeni u pravima s državljanima Republike Hrvatske u

					okviru odredbi Ugovora o funkcioniranju Europske unije. Također, Republika Hrvatska kao članica Europske Unije dužna je tumačiti i provoditi propise Europske Unije koji se odnose na prava rezidenata zemalja članica te su stoga prava rezidenata također uvrštena u zakonsku regulativu kojom se uređuje sustav javnog linijskog pomorskog prijevoza . Prava državljana EGP usklađena su s definicijama koje se primjenjuju na socijalne potpore za prijevoz stanovnika udaljenih regija, a kako je određeno člankom 2. točkom 132., a u svezi sa člankom 51. Uredbe Komisije (EU) br. 651/2014 od 17. lipnja 2014. o ocjenjivanju određenih kategorija potpora spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članaka 107. i 108. Ugovora. Naime, točka 132. daje značenje pojma uobičajenog boravišta za sve fizičke osobe (rezidente) koji žive na području zemalja članica Europske Unije. „Uobičajeno boravište” znači mjesto na kojem fizička osoba živi najmanje 185 dana godišnje svake kalendarske godine zbog osobnih i profesionalnih veza; u slučaju osoba čije su profesionalne veze na mjestu koje se razlikuje od mjesta njihovih osobnih veza te koje žive u dvije države članice ili više njih, njihovo uobičajeno boravište smatra se mjestom njihovih osobnih veza ako se u njega redovno vraćaju; ako osobe žive u državi članici kako bi vršile djelatnosti ograničenog trajanja, njihovo mjesto boravišta i dalje se smatra mjestom njihovih osobnih veza, neovisno o tome vraćaju li se onamo tijekom navedenih djelatnosti; pohađanje sveučilišta ili škole u drugoj državi članici nije prijenos uobičajenog boravišta; „uobičajeno boravište” može imati i značenje koje je tom pojmu pripisano prema nacionalnom pravu država članica.
28	GRAD MALI LOŠINJ	DIO PETI, Članak 24.	Pored propisanih prava, nužno je propisat uvjete i eventualne subvencije države kako bi se uveo što veći broj linija javnog cestovnog prijevoza, kao i uvažavanje prijedloga jedinica lokalne samouprave kad je riječ o voznom redu kad se linija održava kako bi isto bilo korisno građanima koji te linije koriste. Osigurati uvjete za priuštivu cijenu prijevoza javnim cestovnim prijevozom u vidu povlaštenog prijevoza svim otočanima, a ne samo kategorijama navedenim aktualnim Zakonom. Osigurati povlaštene javni prijevoz (morski i cestovni) svim otočanima i na linijama koje nisu na području njihovog stanovanja. Osigurati prednost otočana pri ukrcaju u trajekt Uvesti brodove koji prevoze plinske boce za kućanstva, uvesti brodove koji prevoze građevinski materijal za pučinske otoke. Predlaže se 100% financiranje heliodroma iz državnog proračuna. Ubrzati izgradnju sigurnih molova i luka za pristajanje manjih putničkih brodova na pučinske otoke koji danas nemaju javni prijevoz. Uvesti brodske linije.	Primljeno na znanje	Povlaštene prijevoz u javnom obalnom pomorskom prometu je subvencioniran te je uređen Zakonom o prijevozu u linijskom i povremenom obalnom pomorskom prometu (Narodne novine, broj 19/22) i kao takav nije dio odredbi Zakona o otocima. Državne linije utvrđene su Odlukom o uspostavljanju državnih linija kao i izmjenama i dopunama iste (Narodne novine, br. 150/23, 108/24 i 124/24) koju je donijelo ministarstvo nadležno za promet i pomorstvo i kao takve nisu dio odredbi Zakona o otocima, pa ni predmet ovoga prijedloga Zakona. Javni otočni cestovni prijevoz od lipnja 2021. godine u djelokrugu je ministarstva nadležnog za promet i pomorstvo. Temeljem članka 33. stavka 11. Zakona o prijevozu u cestovnom prometu (Narodne novine, br. 41/18, 98/19 i 30/21) Vlada Republike Hrvatske donijela je Odluku kojom se propisuju najviši iznosi sufinanciranja, mjerila i kriteriji za sufinanciranje javne usluge u cestovnom prijevozu putnika u razdoblju od 2021. do 2027. godine u svrhu sklapanja ugovora o javnoj usluzi između jedinica područne (regionalne) samouprave i prijevoznika. Dakle, svaka županija na temelju analize postojeće i potencijalne potražnje uzimajući u obzir minimalne standarde dostupnosti javnog linijskog prijevoza putnika izrađuje mrežu linija koja je podloga za sklapanje ugovora o prijevozu kao javnoj usluzi (PSO), te osigurava potrebna sredstva (proračun i

					ostali izvori) za sufinanciranje planirane mreže. Na taj način osigurava se pružanje usluga od općeg interesa krajnjim korisnicima (stanovništvu), koje su redovitije, sigurnije, kvalitetnije ili pružene uz niži trošak od onih koje bi samo tržište moglo ponuditi. Slijedom navedenog u državnom proračunu osigurava se iznos do maksimalno 75% ukupnog javnog doprinosa u cijeni javne usluge koju će ugovoriti pojedina županija, a navedenim ugovorom koji obuhvaća mrežu linija županijskog linijskog prijevoza potrebno, između ostalog, osigurati će se i povlaštene/besplatni javni otočni cestovni prijevoz za kategorije putnika propisane Zakonom o otocima, kako je određeno i ovim prijedlogom Zakona
29	DAVOR GOLEK	DIO PETI, Povlaštene i besplatni javni otočni cestovni prijevoz	Bez dovoljne povezanosti nema ni razvoja, ljudi odlaze sa otoka jer su na otocima izolirani, osjećaju se kao da su u rezervatu. Stoga, ako je državi stalo do otoka i građana koji cijelu godinu žive na otocima, županijski javno linijski cestovni prijevoz sa županijskim središtima mora biti organiziran kao javna usluga, a ne na tržišnim principima. Nekada su Rijeka i Mali Lošinj bili povezani sa 4 autobusne linije dnevno, sa polascima iz Rijeke u 6:15, 12:15, 13:20 i 17:00 sati. Danas tvrtka Arriva održava samo dvije linije dnevno, sa polascima iz Rijeke u 12:15 i 17:00 sati. U suprotnom smjeru su polasci iz Malog Lošinja u 4:45 i 17:15 sati. To je apsolutno nedovoljno. Tokom dana treba ubaciti još makar jednu autobusnu liniju sa polaskom iz Malog Lošinja, negdje oko 10:00 ili 11:00 sati. Vidim da Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture već 3 (tri) godine, tj. od lipnja 2022. godine kao radni materijal ima dokument pod naslovom "Županijski javno linijski prijevoz kao javna usluga", podnaslov: Postupak uspostave županijskog javno - linijskog prijevoza kao javne usluge sukladno Uredbi (EZ) br. 1370/2007 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA . https://mmpi.gov.hr/UserDocImages/dokumenti/PROMET/Promet%207_22/RADNI%20MATERIJALI%20JLP%2018-7_22/Postupak%20uspostave%20JLP%2018-7_22.pdf Zanima me zašto se to konačno ne provede.	Primljeno na znanje	Javni otočni cestovni prijevoz od lipnja 2021. godine u djelokrugu je ministarstva nadležnog za promet. Temeljem članka 33. stavka 11. Zakona o prijevozu u cestovnom prometu (Narodne novine, br. 41/18, 98/19 i 30/21) Vlada Republike Hrvatske donijela je Odluku kojom se propisuju najviši iznosi sufinanciranja, mjerila i kriteriji za sufinanciranje javne usluge u cestovnom prijevozu putnika u razdoblju od 2021. do 2027. godine u svrhu sklapanja ugovora o javnoj usluzi između jedinica područne (regionalne) samouprave i prijevoznika. Svaka županija na temelju analize postojeće i potencijalne potražnje uzimajući u obzir minimalne standarde dostupnosti javnog linijskog prijevoza putnika, izrađuje mrežu linija koja je podloga za sklapanje ugovora o prijevozu kao javnoj usluzi, te osigurava potrebna sredstva (proračun i ostali izvori) za sufinanciranje planirane mreže. Na taj način osigurava se pružanje usluga od općeg interesa krajnjim korisnicima (stanovništvu), koje su redovitije, sigurnije, kvalitetnije ili pružene uz niži trošak od onih koje bi samo tržište moglo ponuditi. Slijedom rečenog u državnom proračunu osigurava se iznos do maksimalno 75% ukupnog javnog doprinosa u cijeni javne usluge koju ugovara svaka pojedina županija. Navedenim ugovorom koji obuhvaća mrežu linija županijskog linijskog cestovnog prijevoza, između ostalog, osigurava se i povlaštene/besplatni javni otočni cestovni prijevoz za kategorije putnika propisane Zakonom o otocima, kako je određeno i ovim prijedlogom Zakona.
30	GRAD MALI LOŠINJ	DIO PETI, Članak 25.	Pored propisanih prava, nužno je propisati uvjete i eventualne subvencije države kako bi se uveo što veći broj linija javnog cestovnog prijevoza, kao i uvažavanje prijedloga jedinica lokalne samouprave kad je riječ o voznom redu kad se linija održava kako bi isto bilo korisno građanima koji te linije koriste. Osigurati uvjete za priuštiti cijenu prijevoza javnim cestovnim prijevozom u vidu povlaštenog prijevoza svim otočanima, a ne samo kategorijama navedenim aktualnim Zakonom. Osigurati povlaštene javni prijevoz (morski i cestovni) svim otočanima i na linijama koje nisu na području njihovog stanovanja. Osigurati prednost otočana pri ukrcaju u trajekt Uvesti brodove koji prevoze plinske boce za kućanstva, uvesti brodove koji prevoze građevinski materijal za pučinske otoke. Predlaže se 100% financiranje heliodroma iz državnog proračuna. Ubrzati izgradnju sigurnih molova i luka za pristajanje manjih putničkih	Primljeno na znanje	Javni otočni cestovni prijevoz od lipnja 2021. godine u djelokrugu je ministarstva nadležnog za promet i pomorstvo. Temeljem članka 33. stavka 11. Zakona o prijevozu u cestovnom prometu (Narodne novine, br. 41/18, 98/19 i 30/21) Vlada Republike Hrvatske donijela je Odluku kojom se propisuju najviši iznosi sufinanciranja, mjerila i kriteriji za sufinanciranje javne usluge u cestovnom prijevozu putnika u razdoblju od 2021. do 2027. godine u svrhu sklapanja ugovora o javnoj usluzi između jedinica područne (regionalne) samouprave i prijevoznika. Dakle, svaka županija na temelju analize postojeće i potencijalne potražnje uzimajući u obzir minimalne standarde dostupnosti javnog linijskog prijevoza putnika, izrađuje mrežu linija koja je podloga za sklapanje ugovora o prijevozu kao javnoj usluzi, te osigurava potrebna sredstva (proračun i ostali izvori) za sufinanciranje planirane mreže. Na taj način osigurava se pružanje

			brodova na pučinske otoke koji danas nemaju javni prijevoz. Uvesti brodske linije.		usluga od općeg interesa krajnjim korisnicima (stanovništvu), koje su redovitije, sigurnije, kvalitetnije ili pružene uz niži trošak od onih koje bi samo tržište moglo ponuditi. Slijedom rečenog u državnom proračunu osigurava se iznos do maksimalno 75% ukupnog javnog doprinosa u cijeni javne usluge koju ugovara svaka pojedina županija. Navedenim ugovorom koji obuhvaća mrežu linija županijskog linijskog cestovnog prijevoza putnika, između ostalog, osigurava se i povlaštene i besplatni javni otočni cestovni prijevoz za kategorije putnika propisane Zakonom o otocima, kako je određeno i ovim prijedlogom Zakona. Povlaštene prijevoz u javnom obalnom pomorskom prometu je subvencioniran te je uređen Zakonom o prijevozu u linijskom i povremenom obalnom pomorskom prometu (Narodne novine, broj 19/22) i kao takav nije dio odredbi Zakona o otocima. Državne linije donesene su Odlukom o uspostavljanju državnih linija kao i izmjenama i dopunama iste (Narodne novine, br. 150/23, 108/24 i 124/24) i kao takve nisu dio odredbi Zakona o otocima, pa ni predmet ovoga prijedloga Zakona.
31	GRAD MALI LOŠINJ	DIO PETI, Članak 26.	U idućih pet godina obnoviti elektro vodove i obnoviti dtk i telekomunikacijsku vezu pučinskih i matičnih otoka.	Primljeno na znanje	Program koji je predmet članka 26. ovoga prijedloga Zakona je operativni/provedbeni godišnji program kroz koji se, nacionalnim sredstvima u okviru djelokruga ovog Ministarstva, (su)financiranjem projekata predloženih od otočnih županija, gradova i općina, nastoji unaprijediti komunalnu i društvenu infrastrukturu na otocima, potičući održivi razvoj s posebnim naglaskom na očuvanje okoliša, prilagodbu klimatskim promjenama te primjenu energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije. U smislu predmetnog programa nije predviđeno financiranje velikih, složenih projekata kao što je npr. polaganje podmorskih elektroenergetskih kablova, budući je poboljšanje elektroenergetske infrastrukture, općenito, u djelokrugu ministarstva nadležnog za energetiku. Nadalje, prema ključnim odrednicama razvoja otoka iz članka 18. stavka 1. točke 4., u skladu sa Strategijom digitalne Hrvatske do 2032. godine i u novoj Višegodišnjoj financijskoj perspektivi EU 2028.-2034., u okviru Europskih strukturnih i investicijskih fondova, predviđen je nastavak provedbe programa državnih potpora usmjerenih na izgradnju elektroničke komunikacijske infrastrukture s naglaskom na otoke.
32	NENAD STARC	DIO PETI, Članak 26.	Odredbu "Program kojim se potiče infrastrukturni razvoj otoka odnosi se na sve nastanjene otoke" treba dopuniti s obavezom da Program bude u skladu s Nacionalnim planom i županijskim planovima otoka. U protivnom će dolaziti do prepletanja mjera	Primljeno na znanje	Program koji je predmet članka 26. ovoga prijedloga Zakona je operativni godišnji program koji se u okviru djelokruga Ministarstva provodi već niz godina, a kojim (programom) se kroz javni poziv pozivaju prihvatljivi prijavitelji na dostavu prijedloga infrastrukturnih projekata za sufinanciranje od strane Ministarstva, te time ovaj operativni / provedbeni program, dobiva svoje mjesto u "okvirima" Zakona.
33	GRAD MALI LOŠINJ	DIO PETI, Članak 29.	Predlaže se 100% -tno financirati projekte društvenih domova (zgrada, prostora, opreme) za razvoj, dopunsko obrazovanje i druženje građana pučinskih otoka, iz državnog proračuna.	Ne prihvaća se	Program razvoja civilnog društva na otocima je isključivo usmjeren na aktivnosti organizacija civilnog društva, koji su korisnici ove mjereni, a ne na javnu infrastrukturu.
34	DRAŽENA STRIHIĆ	DIO PETI, Članak 30.	Stavak 3. Poticanje djelatnosti koje su važne za gospodarski razvoj otoka uvažiti djelatnosti iz čl. 35. st.1. postojećeg zakona.	Primljeno na znanje	Djelatnosti iz čl. 35. postojećeg Zakona uvažene su, odnosno, ovim prijedlogom Zakona nisu izostavljene.

35	DRAŽENA STRIHIĆ	DIO PETI, Članak 30.	Stavak 2. predlaže se ostaviti kao u postojećem zakonu na način da je osnovica za izračun potpore jedna prosječna mjesečna bruto plaća koju je otočni poslodavac isplatio djelatniku bez doprinosa na plaću, a za otočnog poslodavca koji je samozaposlen osnovica je jedna prosječna neto plaća u godini u kojoj se potpora dodjeljuje.	Djelomičan o se prihvaća	U Nacrtu prijedloga zakona o otocima stavak 2. članka 30. izostavljamo. Osnovicu za izračun te ostale uvjete će se definirati Programom.
36	BERISLAV HUNJADI	DIO PETI, Članak 30.	Tekst članka 30. stavka 4. nije u skladu sa člankom 30. Zakona o proračunu („Narodne novine“, broj 144/2021) kao ni sa Pravilnikom o planiranju u sustavu proračuna („Narodne novine“, broj 1/2024). Ovaj se komentar odgovarajuće primjenjuje i na sve ostale članke Zakona u kojima se koristi sintagma „proračunska stavka“.	Da	Prihvaća se. U Nacrtu prijedloga zakona o otocima je unesena sintagma "proračunska glava" umjesto "proračunska stavka" na svim odgovarajućim mjestima u zakonu.
37	NENAD STARC	DIO PETI, Članak 30.	x	Ne prihvaća se	Nije jasan komentar.
38	BERISLAV HUNJADI	DIO PETI, Članak 31.	U članku 31. stavku 1. navedeno je da se potpore male vrijednosti dodjeljuju isključivo mikro, malim i srednjim poduzetnicima koji posluju na otocima. Takvo normativno ograničenje smatram neprikladnim te predlažem proširenje prihvatljivih korisnika i na velike poduzetnike, uz mogućnost postavljanja posebnih uvjeta ili ograničenja. Sukladno Preporuci Komisije 2003/361/EZ od 6. svibnja 2003. o definiciji mikro, malih i srednjih poduzeća, te odredbama nacionalnih propisa koji je prenose (npr. Zakon o poticanju razvoja malog gospodarstva, Pravilnik o razvrstavanju poduzetnika), mikro, mali i srednji poduzetnici definiraju se na temelju broja zaposlenih, ukupnog prihoda i bilančne sume. Ograničavanje dodjele potpora isključivo na te kategorije izostavlja velike poduzetnike, koji i dalje mogu imati poslovni nastan i djelatnost na otocima, a koji značajno pridonose gospodarskom, demografskom i infrastrukturnom razvoju otočnih sredina. Razlozi za proširenje obuhvata na velike poduzetnike: 1. Uloga velikih poduzetnika u razvoju otoka Veliki poduzetnici često predstavljaju ključne nositelje gospodarske aktivnosti na pojedinim otocima (osobito u sektorima turizma, energetike i prehrambene industrije) te ostvaruju multiplikativne učinke na lokalne lance vrijednosti, tržište rada i komunalni razvoj. 2. Veći kapacitet za primjenu naprednih tehnologija i ekoloških rješenja Ciljevi iz članka 31. – digitalizacija, uvođenje održivih tehnologija i inovacija – mogu se još učinkovitije ostvariti upravo kroz veće investicijske projekte koje veliki poduzetnici imaju kapaciteta provesti. 3. Nediskriminatornost i usklađenost s načelom proporcionalnosti Potpuno isključivanje velikih poduzetnika nije nužno za postizanje cilja potpore i može se smatrati nesrazmjernim ograničenjem. Umjesto isključenja, može se predvidjeti diferencirani pristup – primjerice, niži intenzitet potpore za velike poduzetnike ili dodatni kriteriji za prihvatljivost. 4. Usklađenost s pravilima o potporama male vrijednosti (de minimis) Pravilima EU o potporama male vrijednosti dopušteno je da i veliki poduzetnici budu korisnici potpora, pod uvjetom da ukupna potpora ne premašuje propisani prag (obično 200.000 EUR u tri fiskalne godine). Usporedbom s člankom 30. istog Zakona, u kojem je također riječ o potporama male vrijednosti (očuvanje radnih mjesta), vidljivo je da nije predviđeno ograničenje na mikro, male i srednje poduzetnike, nego su prihvatljivi svi otočni poslodavci, neovisno o veličini. Takav pristup u članku 30. logičan je i opravdan – jer se ciljevi potpore (očuvanje radnih mjesta na otocima) mogu jednako odnositi na sve poduzetnike. Suprotno tome, članak 31. uvodi neopravdanu diskriminaciju velikih poduzetnika, iako se potpore odnose na iste ciljeve – poticanje konkurentnosti, inovacija i održivog razvoja.	Da	Prihvaća se

39	NENAD STARC	DIO PETI, Članak 31.	Stavak 1 ovog članka i odredbe o HOP treba uskladiti. Prema Pravilniku o HOP sirovine i materijali od kojih se ne otoku nešto proizvodi moraju biti s otoka kako bi proizvod mogao dobiti markicu. "Pametna i održiva tehnološka rješenja i inovativni pristup tradicionalnim otočnim djelatnostima, ulaganja u energetske učinkovitije i ekološki prihvatljivije proizvodne procese kao i primjena novih tehnoloških rješenja u proizvodnim procesima kojima se podupire digitalizacija poslovanja", dakle sve što su smislili otočani kako bi se zadovoljile neke otočne potrebe očiti su otočni proizvodi ali ne mogu dobiti markicu HOP jer je barem dio materijala morao doći s kopna. Definiciju HOP treba proširiti da obuhvati sve što su smislili i proizveli otočani za posebne otočne potrebe pa se i koristi na otoku. Otočna pamet 21. stoljeća stvara proizvode koji ne mogu dobiti oznaku HOP jer se koriste kompjuteri i mobiteli koji nisu i ne mogu biti s otoka. Travarica s lokalnom recepturom može!?	Ne prihvaća se	Predmetni članak odnosi se na novu mjeru kojom se potiče zelena i digitalna tranzicija otočnih poduzetnika. Mjera nije izravno povezana sa oznakom Hrvatski otočni proizvod niti uvjetima za dodjelu oznake. Mjera Hrvatski otočni proizvod definirana je člankom 27. a detaljnije će biti razrađena podzakonskim propisom, odnosno Pravilnikom i Programom.
40	DAVOR GOLEK	DIO PETI, Razvoj zdravstvene zaštite na otocima	Ne znam jeste li svjesni da ljudi preživljavaju na udaljenijim otocima zahvaljujući samo pukoj sreći, netko ima sreće, netko nema. Osjetni je manjak doktora obiteljske medicine, a o specijalistima da ni ne govorim. Na otoku Lošinj se već dugi niz godina priča o razvoju zdravstvenog turizma, a nema ni dovoljno liječnika opće prakse za domicilno stanovništvo. Na mnogim otocima nema ni doktora ni medicinske sestre. Izgrađeno je 6 navodno nepotopivih brodica hitne medicinske službe koje mogu ploviti u svim uvjetima, tako je ponosno izjavio bivši ministar Beroš, stacionarnim u lukama u Malom Lošinj, Rabu, Zadru, Šibeniku, Supetru i Dubrovniku. Međutim, te brodice nemaju stalnu posadu, pogotovo ne preko vikenda kada se posada razbježi naokolo. Samo dok se ekipa okupi, prođe zlatni sat, a nisu ni krenuli iz luke. Hitna helikopterska medicinska služba je u redu dok je lijepo vrijeme, čim zapuše neki vjetar, a u primorju i otocima ima više vjetera nego na kontinentu, helikopter je van funkcije. Vojska kaže nisu nas zvali, nije zvonio telefon. Popravite im telefon. Pa organizirajte se, dobri ljudi umiru radi nečijeg nemara. Ni ovaj mladić sa otoka Lastova neki dan nije trebao umrijeti, netko je za to odgovoran. Nije to ni prvi, a nažalost ni zadnji slučaj. Puna su vam usta brige za otoke, ali otočana je sve manje i manje. I probajte redefinirati stacionarne lokacije za helikoptere, meni nije logično da helikopter polijeće sa aerodroma blizu županijskog središta, pa leti na udaljeni otok Lošinj i sa pacijentom natrag. Možda bi bilo brže da se helikopter nalazi na Lošinj, odmah pokupi pacijenta i krene prema Rijeci. Hvala na pažnji. Nadam se da sam bio dovoljno jasan.	Primljeno na znanje	Ministarstvo zdravstva kontinuirano poduzima aktivnosti radi unaprjeđenja zdravstvene zaštite stanovništva na otocima. Timovi primarne zdravstvene zaštite na otocima ugovaraju se sukladno posebnim standardima, povoljnijim u odnosu na timove na ostalim područjima. Uz aktivnosti nacionalne razine važna je i uloga jedinica područne (regionalne) samouprave koje imaju i ostvaruju svoje zadaće, prava i obveze u pogledu organizacije primarne zdravstvene zaštite na svom području. Samo u sinergiji obje razine – nacionalne i razine jedinica područne (regionalne) samouprave moguće je postići unaprjeđenje zdravstvene zaštite stanovništva na otocima.
41	GRAD MALI LOŠINJ	DIO PETI, Članak 32.	Propisati odredbe nužne za osiguranje zdravstvene skrbi, zdravstvenu zaštitu i razvoj telemedicine. 1. Telemedicina 1.1. Oprema za telemedicinu u lokalnim ambulantama: Implementirati telemedicinsku platformu koja omogućava sigurne video konzultacije s liječnicima specijalistima, te dijeljenje medicinske dokumentacije. 1.2. Oprema poput digitalnih stetoscopa i prijenosnih EKG uređaja omogućit će liječnicima specijalistima na kopnu da na daljinu prate pacijente. 2. Mobilne zdravstvene ekipe 1.1. Redoviti raspored posjeta specijalista: Organizirati redovite posjete specijalista (ginekologa, stomatologa, pedijatra...) otocima. Specijalizirana vozila opremljena prijenosnom medicinskom opremom (npr. ultrazvuk, stomatološka oprema) omogućit će preglede na terenu. 3. Bespovratna sredstva za infrastrukturu, opremu i medicinsko osoblje 1.1. Financiranje infrastrukture: Osigurati	Primljeno na znanje	U sklopu mjere podržat će se ulaganja u opremanje i uređenje prostora za rad medicinskih djelatnika. Osim navedenog, analizirat će se i ostale potrebe za osiguravanje adekvatne zdravstvene zaštite na otocima.

			bespovratna sredstva za obnovu ili izgradnju zdravstvenih objekata, uključujući ambulante i stanovanje za medicinske timove. 1.2. Oprema i podrška za medicinsko osoblje: Financirati nabavu potrebne medicinske opreme te osigurati (subvencionirano) stanovanje za liječnike i medicinske sestre koji rade na otocima, kako bi se olakšalo privlačenje i zadržavanje stručnog osoblja.		
42	GRAD MALI LOŠINJ	DIO PETI, Članak 33.	Predlaže se propisati mjere s obzirom na specifične izazove gospodarenja otpadom na otocima, posebice one povezane s višim troškovima transporta i obradom otpada na više naseljenih otoka unutar jedne jedinice lokalne samouprave (JLS), ključno je razviti ciljne subvencijske mjere koje će olakšati financijski teret otočanima. Ove subvencije mogu pomoći otočnim JLS-ovima da uspostave održiv i efikasan sustav gospodarenja otpadom, smanjujući pritom financijski teret koji trenutno snose zbog specifičnih otočnih uvjeta. Obveze iz zakona o gospodarenju otpadom su jedinstvene za cijelu Republiku Hrvatsku. Konkretno, za naše područje, trošak prikupljanja svih navedenih komponenti otpada s pet naseljenih pučinskih otoka uključuje prikupljanje otpada od kućanstava na otoku, privremeno skladištenje, prijevoz do luke na otoku, utovar i prijevoz brodom do luke u Malom Lošinj, pretovar u komunalno vozilo, prijevoz do pretovarne stanice i sortirnice u Malom Lošinj. Miješani komunalni otpad zatim se transportira o trošku komunalnog društva do pretovarne stanice u Cresu (60 km) gdje ga preuzimaju vozila županijskog upravitelja centralnog odlagališta. Cijene preuzimanja i zbrinjavanja glomaznog otpada značajno je veća u odnosu na kontinentalna mjesta, a trošak prijevoza sortiranog reciklabilnog komunalnog otpada je veći od njegove vrijednosti. Nadalje, sva oprema i radna snaga moraju biti dimenzionirani na maksimalne količine u sezoni, a ti se resursi djelomično koriste ostalih osam mjeseci. Omjer količina je 1:9. Sva potrebna oprema, izgradnja sabirnih mjesta na otocima i malih pretovarnih stanica višestruko su skuplji nego na kopnu, a trebali bi se financirati iz prihoda gospodarenja otpadom. Trošak gospodarenja otpadom na pučinskim otocima solidarno plaćaju svi stanovnici i gospodarstvenici Grada Malog Lošinja. Kako je ukupan broj stanovnika grada Malog Lošinja relativno mali, s postojećim cijenama, koje su na rubu priuštivosti, ne može se održavati postojeći sustav niti razvijati u skladu s potrebama. Iako u Članku 64. Zakona o gospodarenju otpadom stoji obveza JLS-a: (4) Izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave odnosno Grada Zagreba dužno je na svom području osigurati obavljanje javne usluge sakupljanja komunalnog otpada na kvalitetan, postojan i ekonomski učinkovit način, izbjegavajući neopravdano visoke troškove, u skladu s načelima održivog razvoja, zaštite okoliša, osiguravajući pri tom javnost rada kako bi se osiguralo odvojeno sakupljanje miješanog komunalnog otpada iz kućanstava i drugih izvora, biootpada iz kućanstava, reciklabilnog komunalnog otpada, opasnog komunalnog otpada i glomaznog otpada iz kućanstava. U ovakvom sustavu, veliki troškovi su neizbježni i stavljaju stanovnike otoka u neravnotežan položaj u odnosu na druge stanovnike Republike Hrvatske. Stoga, prijedlozi su izmjena: 1. Subvencije za transport otpada 1.1. Propisati subvencije za troškove transporta s obzirom na velike troškove transporta otpada s otoka na otok pa na kopno, JLS-ovima i komunalnim poduzećima treba omogućiti pristup posebnim državnim i EU fondovima koji bi pokrivali značajan dio tih troškova. To može uključivati subvencije za gorivo, održavanje brodova i cestovnog transporta. Predlaže se u zakonski obvezati Fond za zaštitu okoliša za	Primljeno na znanje	Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, osim mjera nabrojanih u članku 33. Zakona, sukladno financijskim mogućnostima sufinancira i druge mjere za učinkovito gospodarenje otpadom, što redovito uključuje i predloženo.

			sufinanciranje troška koji je nastao zbog specifičnog geografskog položaja nastanjenih otoka, kako u gospodarenju otpadom tako i u izgradnji i održavanju opreme za gospodarenje otpadom te osigurati provedbu već utvrđenih obveza Fonda. 1.2. Poticaji za zajednički transport: Poticanje suradnje između više JLS-ova na organizaciji zajedničkog transporta otpada, čime bi se smanjili ukupni troškovi. Ove poticaje bi trebala financirati država ili regionalne vlasti, uz osiguranje subvencioniranja dijela troškova za lokalne prijevoznike. 2. Bespovratna sredstva za infrastrukturu: 1.1. Sufinanciranje reciklažnih i obradnih centara: Kroz fondove Europske unije, kao što su Kohezijski fond ili Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj (EAFRD), moguće je osigurati bespovratna sredstva za izgradnju ili modernizaciju reciklažnih i obradnih centara na otocima. To uključuje kompaktore, reciklažne centre i postrojenja za obradu biootpada. 1.2. Financiranje lokalnih kompostana: Subvencioniranje izgradnje kompostana na otocima, posebno onih koje bi služile višestrukim naseljenim otocima unutar JLS-a, kako bi se smanjio volumen otpada koji se mora transportirati na kopno. 3. Subvencije za zelene tehnologije 1.1. Poticanje lokalne obrade otpada: Subvencioniranje kupnje i implementacije zelenih tehnologija, kao što su mali pogoni za termalnu obradu otpada ili anaerobni digestori. Ove tehnologije omogućuju smanjenje količine otpada koji se mora transportirati i pretvaraju ga u energiju ili druge korisne proizvode (npr. bioplin). 1.2. Subvencije za obnovu i modernizaciju plovila: Financijska potpora za modernizaciju ili nabavu ekološki prihvatljivih brodova i vozila koji se koriste za transport otpada. Ovi brodovi i vozila mogu biti opremljeni tehnologijama koje smanjuju emisije i poboljšavaju efikasnost transporta. 4. Operativne subvencije za JLS-ove 1.1. Fiksne godišnje subvencije za otočne JLS-ove: Uvođenje fiksnih godišnjih subvencija namijenjenih isključivo otočnim JLS-ovima koje imaju više naseljenih otoka. Ove subvencije bi bile usmjerene na pokrivanje operativnih troškova gospodarenja otpadom, uključujući troškove zaposlenika, održavanja infrastrukture i transporta. 1.2. Poticaji za smanjenje otpada: Pružanje subvencija otočkim JLS-ovima koje uspješno smanje količinu otpada kroz programe edukacije i osvještavanja, kao i implementacijom strategija koje potiču reciklažu i ponovnu upotrebu. Omogućiti planiranje zona građevinskog otpada i njihovog deponiranja i obrade, te financiranje gubitaka poslovanja kao i financiranje odvoza građevinskog otpada sa manjih pučinskih otoka. Ujedno, uvesti 100% financiranje prikupljanja, odvoza i zbrinjavanja krupnog otpada.		
43	TEA ŽOLO KULJIŠ	DIO PETI, Članak 33.	Osim pretovarnih stanica te građevina i lokacija koje su od lokalnog interesa poput službenih odlagališta, lokacija odbačenog otpada u okoliš, reciklažnih dvorišta i mini pretovarnih stanica, predlaže se uvrstiti i neke nove tehnologije sustava odlaganja odnosno sanacije otpada koje će također biti financirane od strane Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitosti.	Primljeno na znanje	Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, osim mjera nabrojanih u članku 33. Zakona, sukladno financijskim mogućnostima sufinancira i druge mjere za učinkovito gospodarenje otpadom, što redovito uključuje i predloženo.
44	GRAD MALI LOŠINJ	DIO ŠESTI, Članak 34.	Godišnjim programom katastarskih izmjera građevinskih područja za 2022. godinu nije bio obuhvaćen niti jedan otok, dok su u Godišnji program za 2023. godinu od katastarskih općina na otocima uključene samo četiri katastarske općine, dvije iz Splitsko-dalmatinske i dvije iz Dubrovačko-neretvanske županije. Iz Primorsko-goranske županije, u kojoj živi najviše stanovnika otoka, 30% ukupnog broja otočnog stanovništva, Godišnjim programima katastarskih izmjera nije uključena niti jedna katastarska općina na otocima. A u Godišnjem planu za 2025., temeljem prijedloga Grada Malog Lošinja, za	Primljeno na znanje	Godišnji program katastarskih izmjera građevinskih područja za 2022. te Godišnji program katastarskih izmjera građevinskih područja u 2023. za . 2024. godinu donijeti su u skladu s Višegodišnjim programom katastarskih izmjera građevinskih područja za razdoblje 2021.-2030.(NN, broj 109/21.). Glavna aktivnost Višegodišnjeg programa je obnova katastra i zemljišne knjige za 600.000 ha zemljišta i nekretnina u građevinskim područjima, područjima oko građevinskih područja te drugim područjima

			našu JLS je uključen dio jedne katastarske općine. Naši otoci neprocjenjiva su vrijednost Republike Hrvatske te se život na otocima treba poticati na sve dostupne načine, bilo na državnoj, regionalnoj ili lokalnoj razini. Ažurni i pouzdani katastarski i zemljišnoknjižni podaci jedan od glavnih temelja adekvatnog upravljanja prostorom. Stoga predlažemo propisati obvezu da se u narednim Godišnjim programima obavezno uključi što veći broj otoka.		u Republici Hrvatskoj koja su značajna za razvoj gradova i općina, županija i države. Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 22. veljače 2024. Donijela Državni program sređivanja i usklađenja katastra i zemljišnih knjiga na otocima 2023.-2027. kojim su katastarske općine na otocima podijeljene u pet skupina, a ovisno o postupcima koji su provedeni, odnosno koji se planiraju provesti. I. katastarske općine za koje je uspostavljen BZP, II. katastarske općine za koje nije osnovana zemljišna knjiga te će se osnovati temeljem podataka postojećeg katastarskog opereta i uspostaviti BZP, III. katastarske općine za koje je postupak izlaganja na javni uvid podataka prikupljenih novom katastarskom izmjerom i postupak osnivanja odnosno obnove zemljišne knjige u tijeku, IV. katastarske općine za koje je potvrđen elaborat katastarske izmjere, ali postupak izlaganja na javni uvid podataka prikupljenih novom katastarskom izmjerom kao i postupak osnivanja odnosno obnove zemljišne knjige nije započeo, V. preostale katastarske općine Višegodišnjim programom katastarskih izmjera građevinskih područja obuhvatit će V. skupina katastarskih općina na otocima ovisno o iskazanim interesima jedincima lokalne samouprave.
45	MISLAV BRNETIĆ	DIO ŠESTI, Članak 34.	Mišljenja sam kako je predmetnim člankom potrebno predvidjeti i novu katastarsku izmjeru, kao i uspostavu baze zemljišnih podataka (BZP) na otocima.	Ne prihvaća se	S obzirom na to da su katastarske izmjere i obnova zemljišnih knjiga obuhvaćeni redovnim aktivnostima katastarskih ureda i sudova nije potrebno predvidjeti novu katastarsku izmjeru, kao ni uspostavu nove baze zemljišnih podataka u odnosu na nacionalnu.

PRILOG 4.:**OBRAZAC ISKAZA O PROCJENI UČINAKA PROPISA**

1.	OPĆE INFORMACIJE		
1.1.	Stručni nositelj:	Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije	
1.2.	Naziv propisa:	Zakon o otocima	
1.3.	Program rada Vlade Republike Hrvatske, akt strateškog planiranja ili reformska mjera:	Da/Ne: Da	Naziv akta: Program Vlade Republike Hrvatske Opis mjere: Nacionalnim sredstvima Vlada će voditi posebnu brigu o otocima, a novim zakonom pokrenut će suvremene programe prilagodbe klimatskim promjenama, za zaštitu otočnih posebnosti te za upotrebu obnovljivih izvora energije radi stvaranja održivih hrvatskih otoka.
1.4.	Plan usklađivanja zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije	Da/Ne: Ne	Naziv pravne stečevine:
2.	UTVRĐIVANJE PROBLEMA		
2.1.	U primjeni je trenutno važeći Zakon o otocima donesen 2018. („Narodne novine“ br. 116/18) s kasnijim izmjenama i dopunama (Narodne novine br. 73/20 i 70/21) koji je započeo proces uvođenja modernijeg pristupa i pogleda na razvoj otoka. Provedbom važećeg Zakona uočena je potreba za poboljšanjem, osuvremenjivanjem i unaprjeđenjem institucionalne i zakonodavne osnove kako bi se briga za otoke još više unaprijedila i kako bi mjere za otoke bile usklađene s europskim i međunarodnim inicijativama i politikama te da bi se postojeće mjere modernizirale i uvele nove mjere. Iz tog razloga se pristupilo izradi novoga zakona, kroz koji su postojeće odredbe i mjere unaprijeđene, a uvedene su i nove odredbe i mjere.		
2.2.	Izvor podataka:		
	Zakon o otocima, (poveznica: „Narodne novine“, br. <u>116/18, 73/20 i 70/21</u>) Izvešće o učincima provedbe Zakona o otocima u 2023. godini, prosinac 2024., poveznica: https://sabor.hr/sites/default/files/uploads/sabor/2024-12-23/102706/IZVJ_ZAKON_OTOCI_2023.pdf Izvešće o učincima provedbe Zakona o otocima u 2022. godini, prosinac 2023., poveznica: https://www.sabor.hr/sites/default/files/uploads/sabor/2024-07-19/182044/IZVJ_OTOCI_2022.pdf Izvešće o provedbi Nacionalnog plana razvoja otoka 2021.-2027. za 2023. godinu, svibanj 2024. poveznica: <u>izvj. o provedbi NPRO 2023. godinu 24 5 2024.pdf</u>		

3.	UTVRĐIVANJE POSEBNOG CILJA
3.1.	Opis posebnog cilja
	Posebni ciljevi novoga Zakona o otocima su: 1. usmjeravati aktivnosti prema društveno-gospodarskom razvoju otoka i 2. demografska održivost otoka. Nacionalni plan je srednjoročni akt strateškog planiranja razvoja otoka koji definira provedbu ciljeva iz Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030. godine, a u kojoj su pametni i održivi otoci prepoznati kao jedno od prioritarnih područja javnih politika Republike Hrvatske. Nacionalni plan sadržava posebne ciljeve koji su usklađeni s novim Zakonom o otocima. Posebni cilj 1 novoga Zakona o otocima je usmjeravati aktivnosti prema društveno-gospodarskom razvoju otoka između ostaloga i putem unaprjeđivanja postojećih mjera: vodoopskrba, prometna povezanost, razvoj civilnog društva, Hrvatski otočni proizvod (HOP), potpore za poslodavce te infrastrukturni razvoj otoka. Posebni cilj 2 novoga Zakona o otocima je demografska održivost otoka, između ostaloga i putem uvođenja novih mjera koje će biti usmjerene na zelenu i energetska tranziciju otoka u duhu europskih i međunarodnih inicijativa i politika radi povećanja samodostatnosti otoka u opskrbi energijom i vodom, zaštite okoliša i gospodarenja otpadom te jačanja zdravstvene zaštite.
3.2.	Opis svrhe propisa
	Novim će se Zakonom o otocima, između ostaloga, redefinirati pojam otoka i otočana te načina razvrstavanja otoka radi boljeg usmjeravanja mjera za otoke i otočane. Nadalje, ojačati će se sustav praćenja i koordinacije pripreme i provedbe programa, mjera i projekata na nacionalnoj međuresornoj razini. Novim Zakonom o otocima se evidencija putem Registra otoka unaprjeđuje te se razvrstavanje otočnog teritorija povezuje s razvojnim pokazateljima. Također, poboljšati će se postojeće mjere: vodoopskrba, prometna povezanost, razvoj civilnog društva, Hrvatski otočni proizvod, potpore za poslodavce infrastrukturni razvoj otoka. Dodatno, uspostaviti će se set novih mjera za otočno područje i otočno stanovništvo usmjerenih prvenstveno na sljedeće nabrojane, ali i druge teme: zelena i energetska tranzicija, zaštita okoliša i prirode, zdravstvena zaštita i socijalne usluge. U cilju izjednačavanja uvjeta života na otocima s uvjetima na kopnu, novim Zakonom o otocima su obuhvaćene mjere subvencioniranja cijene prijevoza vode na otocima/ otočnim naseljima koja nisu spojena na vodoopskrbni sustav, kako za otočane tako i za gospodarstvenike. U cilju poticanja poduzetničkog okruženja te poticanja konkurentnosti otočnog gospodarstva zadržana je postojeća mjera za očuvanje radnih mjesta za otočne poslodavce te je uvedena nova mjera usmjerena digitalnoj i zelenoj tranziciji otočnih gospodarstvenika te uvođenju pametnih i održivih tehnoloških rješenja. Zadržan je i program Hrvatski otočni proizvod kojim se želi osigurati prepoznatljivost otočnih proizvoda, potaknuti proizvodnju i očuvati tradiciju. Kao dodatni poticaj uvodi se dodatna mjera kojom će se

	otočnim proizvođačima subvencionirati troškovi neophodni za izdavanje oznake Hrvatski otočni proizvod (troškovi analitičkih ispitivanja). S namjerom ispunjavanja posebnog cilja usmjeravanja aktivnosti prema društveno-gospodarskom razvoju otoka te posebnog cilja demografske održivosti otoka, novim Zakonom o otocima se definiraju sljedeće mjere za razvoj otoka: • Vodoopskrba i odvodnja na otocima • Povlašteni javni pomorski prijevoz • Povlašteni javni otočni cestovni prijevoz • Infrastrukturni razvoj otoka • Hrvatski otočni proizvod • Poticanje razvoja civilnog društva na otocima • Poticanje konkurentnosti i rasta poduzetništva na otocima • Razvoj zdravstvene zaštite na otocima • Gospodarenje otpadom na otocima • Zaštita i stručna podrška djeci na otocima • Otočna iskaznica. Također, novim Zakonom o otocima omogućit će se veća zastupljenosti otoka u propisima i programima resornih tijela. Kroz novi Zakon o otocima nastaviti će se i suradnja s resornim tijelima u čijoj su nadležnosti ostale mjere koje su od iznimne važnosti za razvoj otoka, naročito prometna povezanost gospodarenje otpadom te će se ojačati sustav međuresorne koordinacije na nacionalnoj razini po pitanju pripreme i provedbe programa i mjera za otoke.	
3.3.	Razmotrena druga moguća normativna i nenormativna rješenja	
	Novi zakonski okvir koncepcijski je široko postavljen uz unaprjeđenje postojećih i kreiranje novih razvojnih mjera. S obzirom da se radi o postizanju posebnih ciljeva koji se uređuju zakonom, nenormativna rješenja nisu primjenjiva.	
3.4.	Izvor podataka:	
	Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine, veljača 2021., poveznica: <u>Hrvatska 2030</u> Nacionalni plan razvoja otoka 2021.-2027., prosinac 2021., poveznica: <u>NPRO 2021.-2027. 28.12.2021..pdf</u> Zakon o otocima, („Narodne novine“, br. 116/18, 73/20 i 70/21)	
4.	UTVRĐIVANJE UČINAKA I ADRESATA	
4.1.	Posebni cilj: Utvrđeni su posebni ciljevi novoga Zakona o otocima: 1. usmjeravati aktivnosti prema društveno-gospodarskom razvoju otoka i 2. demografska održivost otoka.	
4.1.1	Učinci na gospodarstvo:	Adresati:

- Vezano za makroekonomski kriterij, putem mjere opskrba vodom povećat će se financiranja troškova prijevoza vode za gospodarstvenike na 100% čime se smanjuju troškovi poslovanja na otocima i potiče ravnomjernija distribucija resursa. Također će potpore za poduzetnike doprinijeti makroekonomskom kriteriju kroz digitalnu i zelenu tranziciju koja doprinosi povećanju ulaganja u inovativne i održive tehnologije, smanjujući troškove i povećavajući konkurentnost poduzetnika - Vezano za konkurentnost gospodarstva, mjera Hrvatski otočni proizvod (HOP) putem sufinanciranja analitičkih ispitivanja potiče razvoj kvalitetnih proizvoda i konkurentniju poziciju otočnih proizvođača na tržištu. Također, konkurentnost gospodarstva se potiče putem infrastrukturnog razvoja otoka te ima za cilj lokalnoj zajednici na otocima pomoći u realizaciji prioritetnih kapitalnih infrastrukturnih projekata. - U dijelu funkcioniranja tržišta i tržišnog natjecanja mjera razvoja civilnog društva putem jačanja uloge organizacija civilnog društva doprinosi socijalnoj koheziji i potiče održivu suradnju lokalnih dionika. - Vezano uz kriterije povezane s tržištem rada i mirovinskim sustavom, mjera potpore za poduzetnike putem uvođenja pametnih tehnologija povećava potražnju za kvalificiranom radnom snagom i ima za cilj otvaranje novih radnih mjesta. - U dijelu istraživanja i razvoja mjere koje predviđaju korištenje uređaja za desalinizaciju i biopročištače potiču istraživanje i razvoj održivih tehnoloških rješenja za specifične otočne potrebe.	Građani Opis adresata: pojedinci, obitelji, kućanstva, radnici, umirovljenici i skupine s posebnim interesima i potrebama. Na otocima prema popisu stanovništva iz 2021. živi 127838 stanovnika. Financiranje opskrbe vodom planirano je za oko 7000 korisnika. Poslovni subjekti Opis adresata: mikro, mali, srednji i veliki poduzetnici te obiteljska poljoprivredna gospodarstva (OPG-ovi). U odnosu na korisnike potpore za poslodavce oko 500 adresata (prosječan broj korisnika) su korisnici mjera. Tijela javne vlasti Opis adresata: jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te tijela javne vlasti koja su nadležna za provedbu razvojnih programa na otocima, odnosno 59 jedinica lokalne samouprave i 7 županija. Drugi adresati Opis adresata: institucije znanstvenog i tehnološkog istraživanja, organizacije civilnog društva i međunarodne organizacije uključene u održivi razvoj otoka.
---	---

	- Vezano za područje zaštite potrošača, financiranje opskrbe vodom u kriznim situacijama osigurava stabilnost opskrbe i zaštitu osnovnih potreba stanovništva.	
4.1.2	Učinci na održivi razvoj:	Adresati:
	- Vezano uz zaštitu klime, mjere iz područja zelene i energetske tranzicije vezane uz provedbu projekata desalinizacije i korištenja obnovljivih izvora energije doprinose smanjenju emisija stakleničkih plinova. - Kvaliteta zraka, vode i tla podržana je mjerom ekološko zbrinjavanje otpadnih voda putem instalacije biopročistača čime se smanjuje zagađenje i osigurava voda za navodnjavanje, poboljšavajući kvalitetu tla i vode. - Gospodarenje otpadom je mjera razvijanja sustava za recikliranje i pravilno zbrinjavanje otpada koja smanjuje negativan utjecaj na okoliš te osigurava održive prirodne resurse. Sufinanciranje prijevoza otpada i izgradnje reciklažnih stanica osigurava očuvanje prirodnih resursa i bioraznolikosti. - Mjerom zelene i energetske tranzicije, odnosno korištenjem obnovljivih i neobnovljivih izvora energije, potiče se korištenje solarnih i drugih obnovljivih izvora energije koji doprinose održivom korištenju resursa. - Vezano na učinke na ciljeve održivog razvoja, mjera iz domene razvoja zdravstvene zaštite unapređuje zdravstvenu infrastrukturu i usluge na	Građani Opis adresata: pojedinci, obitelji, kućanstva, radnici, umirovljenici i skupine s posebnim interesima i potrebama. Na otocima prema popisu stanovništva iz 2021. živi 127838 stanovnika. Poslovni subjekti Opis adresata: mikro, mali, srednji i veliki poduzetnici, obiteljska poljoprivredna gospodarstva (OPG-ovi). Broj obrta na otocima u 2023. godine iznosi oko 8000, dok broj poduzetnika na otocima u 2023. iznosi oko 5500. Tijela javne vlasti Opis adresata: jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, tijela javne vlasti, odnosno 59 jedinica lokalne samouprave i 7 županija. Drugi adresati Opis adresata: organizacije za zaštitu okoliša, znanstvene institucije i međunarodne organizacije uključene u razvoj održivih tehnologija i upravljanje prirodnim resursima.

	otocima te time podržava zdravlje i dobrobit otočnog stanovništva.	
4.1.3	Učinci na socijalnu skrb:	Adresati:
	- U sklopu mjere pružanja zaštite i stručne podrške djeci na otocima kroz djelovanje mreže obrazovnih, zdravstvenih i socijalnih ustanova podržava se pružanje socijalnih usluga i razvoj sustava socijalne skrbi na otocima.	Tijela javne vlasti Opis adresata: jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, odnosno 59 jedinica lokalne samouprave i 7 županija.
4.1.4	Učinci na zaštitu ljudskih prava:	Adresati:
	Nisu utvrđeni učinci iz članka 13. Uredbe.	Nisu utvrđeni adresati iz članka 14. Uredbe.
4.1.5	Učinci na druga područja:	Adresati:
5.	ANALIZA UTVRĐENIH UČINAKA I ADRESATA	
5.1.	Analiza učinaka i adresata u području gospodarstva:	
	Vezano za mjeru opskrba vodom, a nastavljajući politiku poboljšanja uvjeta života otočnog stanovništva i otočnih gospodarstvenika nastojanjima da se izjednače troškovi života i poslovanja na otocima, novim će se Zakonom omogućiti i financiranje troškova prijevoza vode putem autocisterni ili vodonosaca otočnim gospodarstvenicima koji posluju na onim otocima ili dijelovima otoka koja nisu spojena na vodoopskrbni sustav, i to u punom iznosu. Do sada se sufinanciralo do 50% troškova prijevoza vode, a od sada će Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije (MRRFEU) subvencionirati cjelokupni trošak prijevoza vode čime se nastoji izjednačiti uvjete poslovanja onih poduzetnika kojima voda nije osigurana javnim vodovodom u odnosu na one poduzetnike na tržištu kojima je voda dostupna putem javnog vodovoda. Uz navedeno, uvodi se i mogućnost financiranja troškova prijevoza vode i izvan navedenog područja, na otocima koji jesu spojeni na vodoopskrbu sustav, ali su iz određenih izvanrednih okolnosti potrebe za vodom veće od mogućnosti opskrbe putem sustava javne vodoopskrbe, kao što je to u slučaju dugih sušnih razdoblja te određenih kriznih situacija. Mjera infrastrukturni razvoj otoka se odnosi na izgradnju, rekonstrukciju i adaptaciju komunalne, društvene, javne, poduzetničke i/ili turističke infrastrukture te na građevine iz područja zaštite okoliša, energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije, a kojima regionalna i lokalna samouprava doprinose unaprjeđenju kvalitete života na naseljenim hrvatskim otocima. Novim Zakonom o otocima određene su „ključne odrednice razvoja otoka“ koje daju presjek i podsjetnik smjera/načina razmišljanja o otocima, njihovom opstanku, budućnosti i razvoju u korist otočnog stanovništva, poštujući prostor kojim raspolažemo, opravdano koristeći njihove mogućnosti, uvažavajući ograničenja s kojima se suočavamo u	

iznalaženju pravih i općeprihvatljivih rješenja samodostatnosti za izazove koji su pred nama. Predmetna ulaganja u infrastrukturu doprinose izjednačavanju (materijalnih) uvjeta života na kopnu i na otocima. Poseban naglasak je dan na pučinske i otoke sa specifičnim položajem. Iako su pojedini otoci dosegli značajan nivo razvijenosti u odnosu na same početke sustavnog razvoja otoka i dalje je potrebno ulagati velike napore za njihov daljnji razvoj kako bi se u konačnici postigao najvažniji cilj - ostanak stanovništva na navedenim područjima i povećanje njihovog ukupnog broja te revitalizacija života na otocima.

U okviru mjere **Hrvatski otočni proizvod (HOP)** uvodi se novi element mjere kojim će se financirati troškovi analiza (potvrda, rezultata, certifikata provedenih analitičkih ispitivanja u ovlaštenim laboratorijima) koje otočni subjekti moraju ishoditi kako bi ostvarili pravo na oznaku HOP. Kako su nositelji oznake uglavnom mali otočni subjekti (obrti, kućne radinosti i slično) kojima ishodenje predmetnih analiza predstavlja značaj financijski teret, ova mjera predstavlja važan poticaj malim otočnim proizvođačima, a u konačnici će rezultirati još većim brojem kvalitetnih i sigurnih proizvoda, a time i većim brojem nositelja oznake HOP.

Pored postojeće mjere **potpore za poduzetnike** za očuvanje radnih mjesta uvodi se i mjera usmjerena digitalnoj i zelenoj tranziciji otočnih poduzetnika te uvođenju pametnih i održivih tehnoloških rješenja. Novim Zakonom se nastavlja s provedbom mjere koja se odnosi na poticanje konkurentnosti i rasta poduzetništva na otocima koja se provodi kroz gotovo 18 godina te se ista sada modificira na način da se podržavaju gotovo sve djelatnosti koje su važne za gospodarski razvoj otoka te način izračuna potpore, i to prema prosječnoj plaći isplaćenoj u pravnim osobama u Republici Hrvatskoj u godini za koju se potpora dodjeljuje. Također, uvodi se i mjera namijenjena mikro, malim i srednjim poduzetnicima koji djelatnost obavljaju na otocima i to kroz potpore namijenjene uvođenju pametnih i održivih tehnoloških rješenja i inovativnog pristupa tradicionalnim otočnim djelatnostima, zatim ulaganjima u energetski učinkovitije i ekološki prihvatljivije proizvodne procese te primjenu novih tehnoloških rješenja u proizvodnim procesima kojima se podupire digitalizacija poslovanja. Dakle, biti će obuhvaćena ulaganja u obnovljive izvore energije, uvođenje rješenja koja se odnose na smanjenje korištenja plastike, uvođenje digitalnih tehnologija u poslovanje, jačanje digitalnih vještina i drugo.

Novim Zakonom se potiče stvaranje povoljnog okruženja za razvoj **civilnog društva** putem osmišljene mjere za otoke, jačajući ulogu i kapacitete organizacija civilnog društva i podržavajući njihovo umrežavanje te međusektorsku suradnju i uključivanje lokalnog stanovništva u aktivnosti, programe i projekte koje provode organizacije civilnoga društva na otocima. Mjerom se potiče razvoj civilnog društva na otocima za organizacije civilnog društva osnovanih u skladu s posebnim propisom kojim se uređuje civilno društvo te imaju sjedište i djeluju na području otoka. Na temelju Programa MRRFEU jednom godišnje raspisuje javni poziv za dodjelu financijske podrške organizacijama civilnog društva. Prednost imaju organizacije civilnog društva s pučinskih otoka i otoka sa specifičnim položajem što do sada nije bio slučaj te organizacije civilnog društva koje potiču i provode programe međusektorske suradnje i umrežavanja.

Novim Zakonom se uspostavlja i set novih mjera među kojima je i poticanje korištenja uređaja za desalinizaciju bočate vode koji su već zaživjeli na otocima kao rješenje opskrbe vodom

korištenjem podzemnih „vodenih leća” uglavnom više ili manje zaslanjene bočate vode (otok Unije, Stara Baška na otoku Krku, Poveljana na Pagu, na otoku Lastovu, Dugom otoku). Otok Susak koristi vodu dobivenu postupkom desalinizacije morske vode.

Vezano za ekološko zbrinjavanje sanitarnih otpadnih voda iz kućanstava, odnosno individualni sustavi odvodnje, biopročistači su postrojenja koja se koriste za uklanjanje sanitarnih otpadnih voda, kroz njih se uklanjaju nečistoće iz vode kako bi se spriječilo zagađenje okoliša i širenje bolesti. Pročistači koriste procese, kao što su filtriranje i dezinfekcija, kako bi se osigurala sigurna i čista voda za ponovnu uporabu ili ispuštanje u okoliš. Poticanjem ugradnje biopročistača u kućanstvima doprinijeti će se održivom razvoju otoka, zaštiti okoliša i mora, a omogućiti će se i ponovna uporaba pročišćene vode kao tehnološke vode u kućanstvu i za potrebe navodnjavanja, naročito u ljetnim mjesecima.

U suradnji s Ministarstvom zdravstva, kao i ostalim nadležnim tijelima, mjera razvoja zdravstvene zaštite na otocima ima za cilj unaprijediti zdravstvenu zaštitu na otocima te se na ovaj način podržava zdravlje i dobrobit otočnog stanovništva. MRRFEU dodjeljuje financijska sredstva jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave te time osigurava uvjete za popunjavanje mreže javne zdravstvene službe na otocima, jednom godišnje na temelju javnog poziva.

5.2. Analiza učinaka i adresata u području održivog razvoja:

Vodni resursi Europske unije pod sve su većim opterećenjem, što za posljedicu ima nestašicu vode i pogoršanje njezine kvalitete. Posebice klimatske promjene, nepredvidivi vremenski obrasci i suše znatno doprinose pritisku na raspoloživost slatke vode koji je, između ostalog, uzrokovan urbanim razvojem i intenzivnom poljoprivredom. Sposobnost Europske unije da odgovori na sve veće pritiske na vodne resurse mogla bi se poboljšati širom upotrebom pročišćenih otpadnih voda te promicanjem ušteda vode, uz istodobno osiguravanje visoke razine zaštite okoliša. Direktiva Vijeća 91/271/EEZ zahtijeva da se pročišćene otpadne vode ponovno upotrijebe kad god je to primjereno.

Za sva ulaganja koja se provode kroz projekte razvoja vodno-komunalne infrastrukture, pa tako i na otocima, posebno je važna njihova „zelena dimenzija”. To je važno dokazati u projektima novoga razvoja jer svaki projekt koji se financira mora doprinijeti klimatskim ciljevima i provoditi se prema načelu „ne nanositi značajnu štetu”, što znači da zahvat doprinosi prilagodbi klimatskim promjenama, odnosno da se, u ovom slučaju, vodni resursi uključujući i more, koriste održivo, da se provode mjere sprječavanja i kontrole onečišćenja voda, tla i zraka, što će u konačnici pridonijeti zaštiti i obnovi biološke raznolikosti i ekosustava. Sve navedeno podržava izgradnju desalinizatora te biopročistača kao prihvatljivoj alternativni osiguravanja i tretmanu otpadnih voda na otocima. U okviru navedene mjere MRRFEU se svojim sufinanciranjem, namjerava uklopiti u mjere tijela nadležnih za vodno-komunalnu infrastrukturu.

Kroz mjeru **Gospodarenje otpadom** na otocima Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (Fond) sufinancira prihvatljive troškove prijevoza otpada s otoka na kopno koji

	se odvija morskim putem. Osim troška prijevoza, Fond sufinancira i prihvatljive troškove izgradnje i opremanja građevina za gospodarenje otpadom na otocima koje su u sustavu centara za gospodarenje otpadom (pretovarne stanice) te građevina i lokacija koje su od lokalnog interesa poput sanacije službenih odlagališta, lokacija odbačenog otpada u okoliš, reciklažnih dvorišta i mini pretovarnih stanica na otocima. Fond također okviru ove mjere provodi akcije organiziranog prikupljanja otpada u svrhu poticanja i edukacije stanovništva na pravilno zbrinjavanje. MRRFEU u sklopu javnog poziva, a na temelju zahtjeva, korisnicima koji imaju sklopljen ugovor s Fondom o neposrednom sufinanciranju prihvatljivih troškova sufinancira preostalo učešće iz ugovora koje ne sufinancira Fond. Vezano za mjeru razvoja zdravstvene zaštite na otocima, financijska sredstva osiguravaju se ovisno o mogućnostima i sukladno osiguranim sredstvima za tu namjenu u državnom proračunu na proračunskoj stavci Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, a dodjeljuju se jedinicama lokalne (područne) samouprave (JLP(R)S) na temelju sklopljenog ugovora s MRRFEU. Mjera doprinosi održivosti obitavanja stanovništva na otocima.
5.3.	Analiza učinaka i adresata u području socijalne skrbi: Vezano za mjeru zaštite i stručne podrške djeci na otocima obalno-otočne jedinice područne (regionalne) samouprave u dogovoru s jedinicama lokalne samouprave u okviru svog samoupravnog djelokruga, unutar postojećih resursa, osiguravaju mobilne timove stručnjaka, a osobito kroz djelovanje mreže obrazovnih, zdravstvenih i socijalnih ustanova.
5.4.	Analiza učinaka i adresata u području zaštite ljudskih prava: Analiza učinaka i adresata ne provodi se jer nisu utvrđeni učinci niti adresati.
5.5.	Analiza učinaka i adresata u drugim područjima: Analiza učinaka i adresata ne provodi se jer nisu utvrđeni učinci niti adresati.
5.6.	Izvor podataka: Zakon o otocima, (poveznica: „Narodne novine“, br. <u>116/18</u>, <u>73/20</u> i <u>70/21</u>) Izvješće o učincima provedbe Zakona o otocima u 2023. godini, prosinac 2024., poveznica: https://sabor.hr/sites/default/files/uploads/sabor/2024-12-23/102706/IZVJ_ZAKON_OTOCI_2023.pdf Izvješće o učincima provedbe Zakona o otocima u 2022. godini, prosinac 2023., poveznica: https://www.sabor.hr/sites/default/files/uploads/sabor/2024-07-19/182044/IZVJ_OTOCI_2022.pdf Izvješće o provedbi Nacionalnog plana razvoja otoka 2021.-2027. za 2023. godinu, svibanj 2024. poveznica: izvj. o provedbi NPRO 2023. godinu 24 5 2024.pdf
6.	SAVJETOVANJE I KONZULTACIJE
6.1.	Savjetovanje: Za izrađeni tekst Nacrta prijedloga zakona su zatražena mišljenja nadležnih državnih tijela.

	Stručni nositelj proveo je savjetovanje na Nacrt prijedloga zakona i na Obrazac iskaza u razdoblju od 7. ožujka do 7. travnja 2025. godine putem portala „e-Savjetovanja“. Rezultati predmetnog savjetovanja objavljeni su putem Obrasca izvješća o provedenom savjetovanju te kroz analizu dostavljenih primjedbi što je sve objavljeno za Nacrt prijedloga zakona o otocima kao i za Obrazac iskaza procjene učinaka propisa putem portala „e-Savjetovanja“.	
6.2.	Konzultacije: MRRFEU je osnovao Radnu skupinu za izradu Nacrta prijedloga Zakona o otocima koja je sudjelovala u izradi teksta predmetnog zakona. Radna skupina se sastojala od 53 člana iz raznih područja javnog, privatnog i civilnog sektora.	
7.	ZAKLJUČAK	
7.1.	Pozitivni učinci: Novi Zakon o otocima potiče održivo korištenje vodnih resursa te se osigurava dugoročna dostupnost pitke vode i zaštita okoliša. Financira se cjelokupni trošak prijevoza vode otočnim gospodarstvenicima koji posluju na otocima bez vodoopskrbnog sustava, čime se poboljšavaju uvjeti poslovanja. Pozitivan učinak se očekuje i od mjere vezane uz gospodarenje otpadom koja omogućuje sufinanciranje prijevoza otpada s otoka na kopno te ulaganja u infrastrukturu za njegovo zbrinjavanje. Unaprjeđenje infrastrukture na otocima uključuje izgradnju i obnovu javnih, poduzetničkih i turističkih objekata, čime se poboljšava kvaliteta života otočnog stanovništva. Razvoj zdravstvene zaštite na otocima osigurava dostupniju i kvalitetniju medicinsku skrb za otočane. Program Hrvatski otočni proizvod će uključiti i troškova analitičkih ispitivanja za otočni proizvod za koji je oznaka HOP dodijeljena čime se potiče konkurentnost malih otočnih proizvođača. Uvode se potpore za digitalnu i zelenu tranziciju otočnih poduzetnika, što omogućava uvođenje energetske učinkovitih i ekološki prihvatljivih tehnologija u poslovanje.	Negativni učinci: Ne očekuju se negativni učinci.
7.2.	Zaključak o učincima koji će proisteći iz provedbe:	

	Provedbom novoga Zakona o otocima očekuju se brojne pozitivne posljedice koje će pridonijeti održivom razvoju otoka i poboljšanju kvalitete života otočnog stanovništva. Pozitivni učinci uključuju unaprjeđenje infrastrukture, poput vodoopskrbe i odvodnje, čime će se smanjiti problem opskrbe vodom na otocima koji nisu spojeni na javne vodoopskrbne sustave. Prometna povezanost, kao unaprijeđena razvojna mjera, povećati će dostupnost javnih usluga. Razvoj gospodarskih aktivnosti poticanjem otočnog poduzetništva i unaprjeđenjem subvencioniranja programa poput Hrvatskog otočnog proizvoda omogućit će veću konkurentnost otočnih gospodarstvenika i očuvanje tradicijskih proizvoda. Sufinanciranje troškova analitičkih ispitivanja za otočni proizvod za koji je oznaka HOP dodijeljena omogućit će lakši pristup tržištu, dok će mjere potpore za digitalnu i zelenu tranziciju poduzetništva potaknuti inovacije i uvođenje održivih tehnoloških rješenja. Mjere demografske revitalizacije, poput razvoja zdravstvene zaštite na otocima, jačanje otočnih zajednica te prepoznavanja ključnih odrednica razvoja otoka će pozitivno utjecati na demografske trendove. Unaprjeđenje institucionalnog okvira, operativnije djelovanje Otočnog vijeća i jačanje koordinacijske uloge Ministarstva u provedbi otočne razvojne politike, omogućit će bolje praćenje i planiranje razvoja otoka te bolju koordinaciju mjera između resornih tijela. Sve ove pozitivne posljedice zajedno doprinose održivom razvoju otoka i njihovoj integraciji u širi gospodarski i društveni sustav Republike Hrvatske. Pri tome nisu utvrđene nikakve negativne posljedice odnosno učinci.
8.	PRILOZI
8.1	Dokumenti u prilogu: /
	Nema priloga
9.	OVJERA ČELNIKA STRUČNOG NOSITELJA
	Potpis: Zrinka Raguz, Državna tajnica koja upravlja Ministarstvom
	Datum: 27. lipnja 2025.